העולם הזה

הפגישה ההיסטורית

נאצר נפגש עם גולדמן

קומא יקי.

קשה להאמין כי השבוע מלאו 20 שנה לאותו יום, ערב פסח 1950, בו נכנסו כמה צעירים לבושי־חאקי לשני חדרים קטנטנים ברחוב לילנבלום בתל־אביב, וקיבלו לידיהם שבועון קטן בשם „העולם הזה".

אותם צעירים סיימו זה עתה את שרותם הצבאי, שהתחיל עם פרוץ מלחמת־העצמאות. הם קנו את השבועון במחיר 7000 לירות — סכום שבא ישר מקופת משרד־הביטחון. הצעירים קיבלו את הכסף כחלוואות־שיקום, עם שיחרורם מצה"ל.

כך התחילה הרפתקה שנועדה לחולל מהפכה בעיתונאות הישראלית, להצמיח עובדות חדשות בחיים המדיניים והרעיוניים של המדינה, ולחולל — כך אנו מקווים — תמורה יסודית בעצם דמותה ומהותה של מדינת־ישראל.

★ ★ ★

הצעירים והצעירות שנולדו באותו שבוע, משרתים עתה בצה"ל ברחבי ישראל והשטחים המוחזקים, ובחזיתות הרחוקות של סואץ והגולן.

למענם אספר מחדש את הסיפור, הידוע להוריהם, ושסופר לא פעם:

אותה קבוצה, שלקחה אז לידיה את „העולם הזה", בלב מלא־חששות, לא היתה מורכבת מעיתונאים מיקצועיים. מלבדי, לא עבד אף אחד מהם אי־פעם בעיתון קודם לכן. הם פנו לעיתונאות כימעט במיקרה, כדי למלא משימה שהטילו על עצמם.

הרעיון נולד שנתיים קודם לכן, במערבולת הקרבות של תש"ח, במרחב בו שוכנות כיום אשדוד וקריית־גת. (רק שנים רבות לאחר־מכן נודע לנו כי מולנו עמד אז קצין מצרי צעיר בשם גמאל עבד־אל־נאצר, שגם הוא חלם לו אז חלומות משלו.)

בשיחות בשוחות, בין שיחי־צבר ועצי־תפוזים, הגענו אז לביטוי רחשי־לב כמוסים שהעיקו עלינו — שמשהו אינו בסדר במדינה החדשה, שמלחמה זו לא תביא אותנו אל השלום, ושקיימת בצמרת אי־הבנה מוחלטת לגבי בעיית־יסוד זו של המדינה.

חוט־השני שעבר את כל מחשבותינו, ושנרקם לאחר־מכן בריקמת מעשינו היה — ונשאר — השלום.

כמונו חשבו אז, בלי ספק, אלפי אחרים בחזיתות המלחמה דאז, כשם שהדברים התנגנו כעבור 19 שנה ב„שיח לוחמים" של מלחמה אחרת. מדוע, בכל זאת, נדלק הניצוץ המעשי דווקא באותה קבוצה?

ייתכן שהסיבה נעוצה בהרכב קבוצה זו, שהתקבצה במיקרה באותה יחידה. שלום כהן בא זה מכבר ממצרים, ושם התחנך במיקרה בשיכבה חברתית שחלמה על שיחרור לאומי ושנשאה בליבה את ניצוצות התנועה הלאומית שחוללה אחר־כך את המהפכה. אני עצמי באתי מחוג רעיוני שניסה, ערב המלחמה, להתיך את רעיון האחווה הישראלית־ערבית לתוך דפוסים פולי־טיים מעשיים. כולנו יחד היינו עדים ליצירת בעיית־הפליטים, שעזרנו לא מעט בהרחבתה, והבינונו כבר אז שהיא עלולה להרעיל את יחסי שני העמים לדורות.

ובעיקר: מכיוון שהיינו יחידת־קומנדו ניידת, ראינו יותר הרוגים ופצועים, משני הצדדים, מכפי שנזדמן לרבים אחרים. מניעת־ההרג היתה ונשארה בשבילנו המטרה העיקרית של חיינו.

כל השאר היה — ונשאר — מישני.

★ ★ ★

לקחנו לידינו עיתון זה כדי להטיף בו להשקפתנו. השקפה זו היתה, בעיקרה: האמונה שאפשר להגיע אל השלום, שזה תלוי במידה רבה בנו, שהשלום לא יפול מן השמים, שיש להיאבק עליו כמו על כל יעד אחר בחיי אדם ואומה.

האמנו מאז היום הראשון שיש להתייחס בחיוב לתנועה הלאומית הערבית, שיש לחפש עימה דרך משותפת, שאין לסמוך על בני־ברית זרים נגד הערבים, אלא יש לחפש בני־ברית בעולם הערבי נגד הזרים.

כאשר באנו לתרגם השקפה זו לשפה מעשית, התנגשנו עם כמה מן התפיסות המקודשות ביותר, וה־שקרים המוסכמים ביותר, של החברה הישראלית החדשה. יכולנו בנקל להתאים את עצמנו להשקפות הפופולריות, ולהיות אהודים על כולם. אולי היינו יכולים להיות היום מיליונרים, בעלים בעמנו, עמודי־התווך של המימסד.

לא בחרנו בדרך זו.

אילו היה לנו זמן, באפריל 1950, להרצות על תוכניותינו בפני בני־סמכא עיתונאיים זרים, בוודאי היו צוחקים מאיתנו.

היו אומרים לנו: „ידידים יקרים, אתם משוגעים. „אם אתם רוצים ליצור כלי־תיקשורת המוני, עליכם להחניף להמונים ולבטא את כל האמונות הטפלות והמשפטים הקדומים של ההמונים. כך עושים כלי־התיקשורת ההמוניים בכל רחבי העולם.

„אינכם יכולים להקים עיתון המיועד להמונים, ובאותה שעה לפגוע בכל הפרות הקדושות של ההמונים. זה פשוט לא ילך."

ניסינו לעשות את הבלתי־אפשרי. לא עשינו בעיתון זה מעולם שום פשרה עם דיעות קדומות ומשפטים קדומים, שינאות לאומיות וקנאות גזענית. אמרנו בו בדיוק מה שנראה לנו כאמת. וכדי להתגבר על הבעייה העיתונאית שנבעה מכך, השתדלנו לעשות את העיתון דינאמי ומעניין ככל האפשר, להוסיף לחלקו הפוליטי חלק בידורי מושך ומגרה, ליצור מתכונת עיתונאית סנסציונית, חיה ותוססת.

כך נוצרה הדמות המיוחדת־במינה של „העולם הזה", שאין שני לו גם בעולם, והמעורר כיום — אחרי 20 שנה — את סקרנות העיתונאים הזרים כמו ביום הראשון.

★ ★ ★

הייתי רוצה לומר כמה מילים על עלומיו של „העולם הזה".

הצעירים שהתפרצו לפני 20 שנה למשרד הקטן ותפסו את שולחנות־הכתיבה המעטים, שוב אינם עולי־ימים היום. מבחינת הגיל, הם שייכים לגיל העמידה.

אולם כמו תמונתו של דוריאן גריי, נשאר העיתון עצמו צעיר כביום ההוא — מלהיב, מרגיז, מעורר אהבה ושינאה כמו לפני 20 שנה.

זוהי תופעה עיתונאית נדירה מאוד. נולדו בשנים אלה בעולם הרבה עיתונים צעירים, תוססים, דינאמיים, סנסציוניים. אותם שלא נכשלו, עברו את התה־

השער הראשון גליון העולם הזה 651, הראשון של המערכת ה־חדשה, מתאריך 13.4.50. במרכזו: טביעת האונייה מסדה.

מלחמה בשחיתות הגליון שסיים את המאבק המוצלח ל־טיהור צמרת המשטרה, עם הרשעת המפקח הכללי בדין.

ליך הבלתי־נמנע של הצלחה, התעשרות, הסתאבות. הם הפכו חלק מן המימסד, שקעו בבוץ השיגרה האפורה, ופינו את מקומם לעיתונים צעירים וחדשים.

מדוע לא הלך „העולם הזה" בדרך זו?

אני חושב שיש לכך רק סיבה אחת: הרגשת־השלי־חות המלווה עיתון זה מאז ועד היום — המאבק הבלתי־פוסק על השלום.

במרוצת השנים עברו אנשים רבים את העיתון הזה. שמות העיתונאים שהחלו את דרכם אצלנו ועברו לאחר מכן לעיתונים אחרים — מצטרפים לרשימת־הכוכבים של העיתונות הישראלית. העורכים הוותיקים פינו את מקומם לעורכים צעירים יותר. דור הולך ודור בא. אבל העיתון נשאר צעיר.

מפני שכיום, בפרוס השנה ה־21, עדיין איכפת לו. עדיין הוא לוחם את מלחמתו. עדיין הוא תוקף ונתקף, מגיב ומעורר תגובה, יוצר ידידים ואויבים.

מפני שהעניין שהוא עיקר־העיקרים לעיתון הזה, עניין השלום, עדיין עומד במרכז חיינו הלאומיים — והיום יותר מאשר אי־פעם.

★ ★ ★

אחת התופעות המעניינות ביותר המלוות אותנו היא השינאה.

כושרנו לעורר שינאה פאתולוגית מדהים אותנו כל פעם מחדש.

לפני כמה שבועות בלבד היינו עדים (וקורבנות) ל־התפרצות של שינאה היסטרית, שהיתה יכולה לזרוע פחד בלב כל אחר. שלום כהן תלש דף מתעודת־זהות. כתגובה על כך הפכו 118 חברי־כנסת נכבדים לחבורת־לינץ', כלי־התיקשורת ההמוניים הצטרפו לקריאה „תיפסו את הבוגדים", וחיש מהר שטפו את הארץ כולה נחשולים של שינאה לוהטת שנבעו ממעמקי ליבם של רבבות.

שינאה זו קיימת תמיד, והיא מלווה אותנו על כל צעד ושעל. אין לנו שום אשלייה בנדון. אנחנו יודעים כי כמה וכמה אנשים, המחייכים בפנינו, יכולים תוך שנייה, בהידלק הניצוץ, להתפוצץ בסערת שינאה.

מדוע?

אם תשאלו את בעלי השינאה הגלוייה על שום מה הם שונאים אותנו, תקבלו רשימה ארוכה של סיבות: מפני שאנחנו עוכרי ישראל, פורנוגראפים, בוגדים, סוטי־מין, בולשביקים, פאשיסטים, סריסים, סוכני־נאצר, כנענים, ידידי־„פתח", שמאל חדש, ניהיליסטים, וכו', וכו'.

אי־ההגיון בולט לעין. מהי הסיבה האמיתית?

לא הבחורות העירומות, המקשטות לא פעם את עמודינו. לא מאמר זה או אחר.

אלא העובדה הפשוטה שאנחנו מערערים על מוסכמות החברה, זורעים ספקות לגבי שקרים מוסכמים, מעמידים סימני־שאלה לגבי נכסי־צאן־ברזל, קוטלים ציפורי־נפש.

במאות המאמרים שנכתבו עלינו בחוץ־לארץ בשנים האחרונות, חוזרים דרך־קבע שני ביטויים „איקונוקלאסטים" (שוברי פסלים) ו„הורגי פרות קדושות". אלה הם מיקצועות חשובים מאוד להתקדמות החברה. אבל אין הם מיקצועות המקנים לבעליהם פופולריות, ואף פעם לא היו כאלה.

אברהם אבינו, שניפץ את האלילים, לא היה פופולרי בחוגי העירייה של אור־כשדים. אליהו הנביא, שקם על נביאי השקר, לא זכה באותה שנה בתואר ליקיר ירושלים. ישוע מנצרת, להבדיל, שגירש את מחליפי־הכסף מחצר בית־המיקדש, לא הפך חביב המימסד, וסופו היה רע.

שום ציבור אינו אוהב אנשים הבאים לגזול ממנו את הביטחון הנוח במוסכמות האתמול, התובעים ממנו לשנות את מושגיו החביבים, המתריעים נגד הדיעות הקדומות. לא פעם הם ממשיכים לשנוא את חלוצי השינוי גם לאחר שהם כבר קיבלו את השינוי עצמו. השינאה נשארת, מפני שמקורה בלתי־מודע.

השונא עצמו אינו יודע, וכלל אינו יכול לדעת, מדוע הוא שונא את השנוא.

איננו נהנים מזה ששונאים אותנו. אבל אנחנו מוכנים לשלם את המחיר הזה. לא נעשה שקר בנפשנו, כדי לעקר ולעקור אותה.

★ ★ ★

ומול השינאה — האהדה.

מעולם לא היה היחס בין „העולם הזה" ובין חלק גדול מקוראיו כיחס הרגיל בין עיתון וקהלו.

קוראים אלה לא ראו בעיתון סתם כלי־ביטוי, הבא למסור להם מידע ו/או לבדר אותם. הם ראו בו סמל למשהו החשוב להם מאוד־מאוד, מדלור המראה להם כיוון, עמדה שיש להגן עליה בשעת־צרה, דבר שהם יכולים להזדהות עימו.

כאשר היתה שרשרת מעשי־האלימות נגדנו, הפצצות והתנקשויות, באמצע שנות החמישים — באו קוראים צעירים והציעו את עצמם כשומרי־ראש וכשומרי־מערכת. כאשר חוקק המימסד חוק שנועד לחסל עיתון זה, קמה תנועה ספונטאנית שהובילה אותנו לכנסת.

דומני שאין תקדים בעולם לעיתון המצמיח מתוכו כוח פוליטי, כפי שקרה אצלנו. היחס המקובל לעיתון ולעורכיו הוא במישור העיתונאי בלבד. עורכי עיתונים בעלי תפוצה עצומה אינם יכולים אף לחלום על כך שיימצאו בין מאות אלפי קוראיהם כמה אלפים שיצביעו בעדם לפרלמנט. לשם כך דרוש יחס מסוג אחרי לגמרי.

לפני חמש שנים, כשנבחרנו לכנסת, יכלו שונאינו להתנחם בטענה שזוהי אפיזודה חולפת, פרי שגיאה טיפשית של הממשלה שיזמה את אותו חוק. באו הבחירות של 1969 ולימדו אותם את ההיפך. „העולם הזה" הוא הרבה יותר מעיתון, והיחס אליו הוא הרבה יותר מאשר היחס לעיתון. „העולם הזה" הוא כיוון, הוא השקפה, הוא גישה לדברים. וגישה זו מעוררת אהדה שאינה מצטמצמת במישור אחד, אלא מקיפה את כל המישורים גם יחד.

יש הבדל בין השינאה ובין האהדה. השינאה היא ריגשית, היא בלתי־מודעת, היא נובעת ממחשכי הדיעות הקדומות הנסתרות. האהדה היא הגיונית, היא שיכלית, היא מודעת, ומקורה בהתגברות על היצרים האפלים.

זהו ההבדל הישן־נושן בין בני־אור ובני־חושך, בין

האנושי והתת־אנושי, בין הסתגרות קנאית וגישה פתו־חה לעולם, בין מלחמה ושלום.

★ ★ ★

לא פעם מטיחים בפנינו את הטענה הנרגזת: „האם רק אתם בעד השלום? האם לא כולנו רוצים בשלום?"

בוודאי, כולנו רוצים בשלום. מי לא?

ההבדל הוא בגישה אל הבעייה.

השבוע האחרון של שנתנו ה־20 ראה מיבצע דרמא־תי נוסף בדרך האדם אל היקום. שוב נוחתים בני־אדם על הירח.

רבים, רבים רצו להגיע אל הירח. רבים חלמו על כך.

אבל יש הבדל גדול בין חולמים וחולמים.

חלם על כך ז'ול וורן. הוא כתב ספר מרתק. ואחריו הלך דור שלם של כותבי „סייאנס פיקשן", אנשי המדע הדמיוני.

חלם על כך גם ורנר פון־בראון.

וכאן ההבדל.

רוב האנשים המדברים אצלנו ללא הרף ועד בוש על השלום, מתייחסים אליו על פי גישתו של ז'ול וורן. בשבילם זוהי משאת־נפש. חזון. „סייאנס־פיקשן". דבר שחולמים עליו, אבל שאין סיכוי שיתגשם. דבר שאפ־שר לתאר אותו תיאור דמיוני, אך שהוא מעבר להּ־שגה, תרתי משמע.

אנחנו מדברים על השלום על־פי גישתו של פון־בראון. כאל אתגר מעשי. כאל בעייה ממשית שיש לה פתרונות ממשיים. אתגר מעשי שאפשר להתגבר עליו, במיבצע מחושב, מתוכנן לפרטי פרטיו. כמו „אפולו 13".

★ ★ ★

מעולם לא דיברנו על שלום בעלמא. בכל מצב הגשנו תוכנית־שלום מפורטת, מחושבת, מבוססת על הערכת נתונים מפוכחת. נדמה לי שבזה הייחוד האמיתי.

אם ינסה מישהו לעשות מחקר על תוכניות־השלום של „העולם הזה", ב־20 שנים אלה, ימצא חומר רב למחשבה.

ב־1954, שעה שמצרים הנאצרית החדשה לחמה על סילוק הצבא הבריטי מאיזור תעלת־סואץ, יעצנו לתמוך במצרים נגד הבריטים, להשתמש בחזדמנות זו כדי לכרות ברית עם המישטר החדש. הממשלה עשתה את ההיפך — וגולד העסק הביש.

לאחר־מכן פיתחנו את תוכנית „מיבצע ישמעאל" — הפיכת בעיית־הפליטים למנוף לכריתת ברית בין יש־ראל והפלסטינים. זה היה לפני 15 שנה, כשהיה נדמה לראשי המדינה שהפלסטינים נעלמו סופית מן המפה.

לאחר־מכן באה פרשת מלחמת־השיחרור האלג'ירית — והצענו לנצל הזדמנות זו כדי לכרות ברית עם אומה ערבית גדולה העומדת להשתחרר, והזקוקה לידידים בשעת־צרה. הממשלה עשתה את ההיפך.

פרשת יוזמת בורגיבה — ותקיעת סכינה של גולדה בגבה — עוד זכורה מקרוב.

ביום החמישי של מלחמת ששת־הימים באה הצעתנו הדרמאתית ללוי אשכול להציע לפלסטינים מייד מדי־נה לאומית משלהם, תוך ברית עם ישראל.

אך מיקרה הוא, כי השבוע האחרון לפני יום־השנה ה־20 שלנו עומד בסימן „פרשת גולדמן" — פרשה המוכיחה כל־כולה עד כמה צדקנו בטענתנו שהשלום אפשרי תמיד, שהוא תלוי לא־מעט בנו, שתמיד יש מה לעשות למענו, ושצמרת המדינה פשוט אינה מסו־גלת למלא את התפקיד המרכזי המוטל עליה.

בוויכוח על פרשה זו השמיע אליהו ששון בכנסת תלונה משכנעת: שאין בממשלה כולה צוות־מומחים לענייני ערב, אשר יש לו הכישורים הדרושים כדי לתכנן ולבצע מיבצעי־שלום בעולם הערבי. מי ששמע דברים אלה, בוודאי נוכח לדעת כי הצלילים מוכרים. ואכן — זוהי חזרה כימעט מילולית על רעיון שהש־מיע „העולם הזה" לפני כימעט 15 שנה, ושמאז חזר עליו פעמים בלתי־ספורות: רעיון „המטכ"ל הלבן" והמיניסטריון לענייני המרחב.

בשעתו זה נשמע כרעיון משוגע. אולם רוב הרעיונות המשוגעים של „העולם הזה", טיבעם לצוף שוב ושוב מחדש, במהדורות שונות ובמקומות משונים — עד שהם חדלים איכשהו מלהיות משוגעים.

★ ★ ★

תוכניות השלום, אף שהן עומדות במרכז חיינו, אינן ממצות, כמובן, את מירווח ההשקפות והגישות של „העולם הזה".

יהיו בין הקוראים שיעדיפו להיזכר רווקא במיב־צעים הגדולים לגילוי השחיתות במדינה, שתרמו תרו־מה גדולה לגיבוש סדרים ממלכתיים במינהל הציבורי.

אחרים ישימו במקום הראשון דווקא את מאבקנו העקשני נגד הכפייה הדתית — מאבק שבו עמדנו תמיד במרכז השורה הראשונה, ושבו נחלנו כמה וכמה הצלחות (כמו הטלוויזיה בשבת), ועזרנו בוודאי למנוע כמה וכמה חוקי־כפייה שהיו אחרת הופכים את חיינו לגיהינום.

האמת היא שקשה לקרוע דבר מדבר. מאבקים אלה אינם נפרדים זה מזה. הם מצטרפים למאבק הגדול האחד על דמות המדינה — המדינה כפי שאנחנו רצינו לראות אותה מאז נולדה בסערת הקרבות של תש"ח: מדינה הפתוחה לעולם מבחינה מעשית ונפ־שית, הגאה בלאומיותה והמכירה בזכויות הלאומיות של הזולת, החיה בשלום והמשולבת במרחב הגיאו־פוליטי והכלכלי שלה, בעלת מישטר ליברלי, הומאני, סוציאלי ופלורליסטי, הקשורה בעולם היהודי אך

הסקוּפ הגדול ביותר של העולם הזה אי־פעם — הגליון המיוחד שהופיע באפריל 1961 ב־מוצאי־שבת, שגרם להתקהלות אלפים ברחוב דיזנגוף. התוכן: מעצרו של ישראל בר זי"ל באשמת ריגול.

המכירה בייחודה חישראלי, מדינה שנעים לחיות בה, שטוב לחיות בה, הצועדת בראש הקידמה האנושית. נאיביות? ילדותיות? אופטימיות שוטה?

אולי. אבל במדינה זו אנחנו רוצים, ועליה נמשיך להיאבק.

★ ★ ★

בשנים האחרונות נוסף מימד חדש למאבק זה. מימד בינלאומי.

הזכרתי את מאות המאמרים שנכתבו עלינו בשנים האחרונות בתריסר שפות. קטעי־העתונות מגיעים אלינו מדי שבוע מאורוגואי ומנורבגיה, ממוסקבה ומקאהיר, וכמובן מאמריקה ומצרפת. הדים משידורי טלוויזיה ורדיו מגיעים כימעט בכל שבוע.

אצל אנשים רבים ברחבי העולם, שאוצר המילים העבריות שלהם מצטמצם בתריסר מילים, „העולם הזה" שוכן בו בצד מילים כמו „קיבוץ", „מושב", „כנסת", „עלייה" וכו'.

איך זה קורה? אין לנו אף פקיד אחד בחו"ל, אין לנו שום מנגנון העוסק בכך, אנחנו מנסים להתחמק מעיתונאים זרים הגוזלים חלק רב מזמננו.

אולם שמע „העולם הזה" הולך ונפוץ בעולם כאילו מעצמו. אין ספר רציני על ישראל שאינו מזכיר אותנו. אין כימעט שידור חשוב בטלוויזיה על ישראל שאינו כולל אותנו. מדוע?

מפני שרבים וטובים, ידידי ישראל המחפשים את האור במדינה, רואים בנו התגלמות של אותה ישראל שהם היו רוצים לראותה.

ואין המדובר דווקא באנשי „השמאל החדש" ודו־מיהם. מדובר על מיטב העיתונות הליברלית והשמ־רנית של המערב, עיתוני הימין כמו עיתוני השמאל. זה מרגיז את גולדה, והיא אמרה על כך דווקא השבוע כמה מילים ארסיות בכנסת. זה מרגיז את אבא אבן, המוציא מיליונים על „הסברה", ושאינו יכול לס־לוח לנו כי אנחנו מצליחים יותר בחינם, וללא מאמץ.

העירום הראשון

הבחורה העירומה הרא־שונה בעיתון ישראלי — זיוה רודן על השער בדצמבר 1958. בתוך הגליון עצמו — מתפרסמות מיספר תמונות של עירום מלא.

גם הוא דיבר על כך כמה פעמים בימים האחרונים.

אולם בשביל קוראי „העולם הזה", יש בכך אולי מקור של סיפוק. זרים, הרואים את הדברים מרחוק ובפרספקטיבה, יודעים להעריך את הכלי הזה כמוהם. הם מכירים גם בחשיבותו וגם בטיבו.

★ ★ ★

אין להתעלם, כמובן, מן החלק הבידורי של „העולם הזה".

הוא בא לשרת מטרה — לעשות את העיתון למושך ולרענן ככל האפשר, להצילו מן השיעמום של עיתון פוליטי שיגרתי, לנטוע בו קצת שימחת־חיים.

אולם גם החלק הבידורי חולל מהפכות, ונשאר כזה. בסוף 1958 אחרי קרוב לעשר שנים של פעולתנו, הופיעה הבחורה העירומה הראשונה בעמודי עיתון זה. הדבר זיעזע רבים. לא חיקינו שום דוגמה זרה — אך תוך שנים מעטות מלא העולם עיתונים רציניים, בעלי יוקרה אינטלקטואלית, שהתמחו בפירסום תמונות־עירום.

לא אכנס כאן לניתוח הפסיכולוגי והסוציולוגי שיס־ביר מדוע זה קרה דווקא בשנות השישים, ומה מת־בטא במהפכה זו. אסתפק רק בקביעה כי כימעט בלא יודעין, באופן ספונטאני, צעד „העולם הזה" גם בשטח הזה בראש מהפכה עולמית, עיצב באופן מקורי, אותנטי וישראלי, את אשר נודע לאחר־מכן בעולם כ„סיגנון הנעורים".

★ ★ ★

ולבסוף — מילה על הסיגנון.

ייתכן כי לגבי „העולם הזה", הסיגנון אינו פחות חשוב מן התוכן. בוודאי נקלט סיגנון „העולם הזה" ביתר מהירות מאשר כמה מרעיונותיו.

שום אדם בעיתונות הישראלית — מבין הידידים המעטים והשונאים הלא־מעטים — לא יכחיש כי העיתון חזה חולל מהפכה גמורה בסיגנון העיתונאי הישראלי, ובעיתונות שלנו בכלל. די להסתכל במראהו של עיתון ישראלי מצוי בשנת 1950 — ולהשוותו לאו־תו עיתון בשנת 1970.

איני מתכוון רק למילים שנוצרו בבית־האולפנא של עיתון זה, ושהפכו עתה לחלק מאוצר־המילים של כל ישראלי: מילים כמו „אמרגן", „חללית", „חשפנית" — וגם „טיפש־עשרה" ו„כתבלב".

אני מתכוון לעצם המהפכה, שהעבירה את השפה העברית הכתובה מסיגנון עגנון לסיגנון „שיח לוחמים", את הסיגנון הקצר והתכליתי של הדיווח העיתונאי, אל הכתיבה „בלי ציונות".

★ ★ ★

עשרים שנה הם תקופה ארוכה מאוד, או קצרה מאוד.

בשבילנו, במערכת זו, הן עברו ביעף. עמדנו במא־בקים ללא הרף, עומדים אנחנו במאבק ברגע זה, נעמוד בו גם מחר.

יקרה אשר יקרה — עיתון זה לא יהיה „מימסד". הוא יישאר חי ותוסס.

בלי מורא, בלי משוא פנים.

ששת הימים של הקמת מדינה פלסטינית, שנשלחה לאשכול ב־9.5.67. הגליון שהופיע ב־13 ביוני 1967, ובו תוכנית־השלום

טוס לפאריס על חשבון העולם הזה

עם חברת

OLYMPIC AIRWAYS

זהו החידון האחרון בסידרת חידוני התמונות. זוהי גם ההזדמנות האחרונה להשתתף בהגרלת כרטיס הטיסה לפאריס. כל מה שעליך לעשות הוא לזהות את הדמות המופיעה בתמונה, לבחור באחת התשובות ולשלחה על־גבי גלוייה לת.ד. 136, תל־אביב, עבור חידון־תצלומים. צרף התלוש המופיע למטה. המועד האחרון: 25.4.70

מי היא הבחורה המופיעה בתמונה?

בחר אחת מהתשובות הבאות:

1. רחל ינאית־בן־צבי בתקופת השומר.
2. מונה, אשתו של חוסיין מלך ירדן.
3. השחקנית גילה אלמגור בתחפושת־פורים.
4. גלוריה סטיוארט, השדרנית לשעבר של התחנה הערבית בט־לוויזיה הישראלית.

כרטיס הטיסה לפאריס במטוס חברת אולימפיק איירווייס יוגרל ביום הרביעי ה־6 במאי 1970 במשרדי מערכת העולם הזה, בין הקוראים ששלחו פתרונות נכונים ל־16 החידונים שהתפרסמו במיסגרת חידון הצילומים. ההודעה על הזוכה תפורסם בגליון שיופיע אחרי יום־העצמאות.

תלוש מס' 16

השולח .....

.....

כתובתו .....

.....

התשובה .....

.....

.....

מה שטוב למוטי פליישר-טוב גם לך!

כי בהונדה אתה נוסע בבטחה

אתה מתניע אותו בלחיצת כפתור

להונדה חלפים בשפע

להונדה אביזרי עזר נוספים שאינם קיימים באופנועים אחרים

עם הונדה רכשת ידיד נאמן

HONDA

יצרן האופנועים הגדול בעולם

המפיצים: **תל־אביב:** החברה להפצת אופנועים בע"מ, רח' השפלה 1 פינת דרך פתח־תקוה 42, טלפון 32971
חיפה: רכב חיפה, ככר ההגנה
הסוכנים הבלעדיים: אחים לוינסון מהנדסים בע"מ.

הצעת אי־אמון

ההודעה הדרמתית, שבישרה כי ממשלת־ישראל סירבה להתיר לד"ר נחום גולדמן לטוס לקאהיר, כדי להידבר עם הנשיא עבד־אל־נאצר, שודרה ברדיו ביום א' בשעה 23.00.

כמו כל אזרחי ישראל, היינו גם אנחנו המומים. אולם בניגוד לאזרחים אחרים, שתדהמתם נמשכת עד היום, חלפה תדהמתנו תוך חמש דקות. כי אנחנו ידענו גם קודם לכן מהי דמות הממשלה, מהי מדיניותה האמיתית, ואלו כוחות מכריעים בה.

תפקידנו כסיעה היה להביא לכך שאזרחי ישראל יבינו את מלוא משמעות ההודעה הממשלתית, שיעריכו את מלוא חשיבות הפשע ההיסטורי שבוצע.

הכנסת היא מיקרופון־ענק. תפקידנו היה להפעיל אותו.

★ ★ ★

בשעה 23.05 שיגרנו מיברק ליו"ר הכנסת.

התוכן: „הרינו מבקשים בזה להעלות לדיון דחוף בכנסת את הנושא: הזמנת הד"ר גולדמן לקאהיר והחלטת הממשלה בנדון."

למחרת היום הצטברו אצל נשיאות הכנסת עוד כמה הצעות כאלה, כימעט מכל סיעות האופוזיציה האמיתית והמדומה.

היה קשה לנשיאות לנהוג כדרכה: לשלול את דחיפות ההצעות, ועל־ידי כך למנוע את העלאת העניין. היה ברור שלא תהיה לנשיאות מנוס מלהכיר בדחיפות הנושא, ובכך להכריח את הממשלה להשיב על הצעותינו.

כשנסתבר הדבר לממשלה, הקדימה תרופה למכה: היא החליטה למסור בעצמה הודעה בכנסת.

כאשר מחליטה הממשלה כך, מתבטלות אוטומטית כל ההצעות לסדר־היום של חברי־הכנסת באותו נושא. לא חברי־הכנסת, אלא הממשלה היא במיקרה זה יוזמת הדיון. ממילא רק הממשלה מדברת.

לפי התקנון, אין הודעה ממשלתית כזאת מביאה לדיון כללי, אלא בשני מיקרים: שה־ממשלה עצמה מציעה דיון, או ש־40 חברי־כנסת דורשים זאת. מכיתן שכיום כל האופו־זיציה גם יחד אינה מגיעה אף ל־20 ח"כים, תלוי הכל ברצון הממשלה עצמה.

★ ★ ★

במשך יום ב' נסתבר לנו כי אכן זוהי כוונת הממשלה: למסור הודעה בכנסת, ולמנוע דיון עליה. כלומר: שהפרשה כולה תתחיל ותסתיים בכנסת בנאום נמלץ של אבא אבן.

היה בידינו נשק אחד לסכל כוונה זו, והשתמשנו בו ללא היסוס.

בשעות הצהריים של יום ב' שיגרנו מיכתב ליו"ר הכנסת, וב־הודע־נו לו שאנחנו מגישים הצעה להביע אי־אמון לממשלה.

זהו הנשק הקיצוני ביותר, והדרמתי ביותר, של סיעת־אופוזיציה. השימוש בו מעורר תמיד תגובה חזקה בארץ ובעולם.

הצעת אי־אמון מחייבת דיון כללי. הודענו שאם הממשלה עצמה תיזום דיון — נשתמש בסעיף התקנון המאפשר לכל סיעה להציע אי־אמון בתום הדיון.

וכך היה. הכרחנו את הממשלה לקיים דיון מלא, ובסופו־של־דבר הצענו אי־אמון. כמונו עשתה סיעת רק"ח.

★ ★ ★

ההצבעות על הצעות אי־האמון גילו את פני הכנסת — כפי שהם היום.

בוויכוח מתחו כל הנואמים הרציניים, ללא יוצא מן הכלל, ביקורת על הממשלה. היו שעשו זאת בשפה עדינה וכמרומז, היו שעשו זאת בשפה קיצונית (אף שאיש לא דיבר בסיגנון כה נוקב כמונו — סיגנון חריף שגם אנחנו השתמשנו בו רק לעיתים נדירות בכנסת).

ביקורת חריפה הושמעה גם בפי דוברי הקואליציה, כגון אליהו ששון (עבודה), יצחק רפאל (מפד"ל), גדעון האוזנר (ל"ע), חייקה גרוסמן (מפ"ם). לצד הממשלה, ללא הסתייגות, התייצבו רק אנשי השוליים הקיצוניים של ארץ־ישראל השלמה: איסר הראל (ע"מ), יעקב נחושתן (חרות), שמואל תמיר (מ"ח), ומרדכי סורקיס (עבודה), או מלחך־פינכה כמו ארי אנקוריון (עבודה).

הגיעו הדברים עד כדי כך שגולדה מאיר עצמה, שכלל לא התכוננה לדבר, קמה באמצע הוויכוח כדי להגן על עצמה, ללא הצלחה, מפני המהלומות שניתכו עליה מכל עבר.

אילו נערכה באותו רגע הצבעה מצפונית — אישי־איש לפי מצפונו האישי — היתה הממשלה נופלת. אולם הכנסת מצביעה לפי הגיון אחר.

בעד כל אחת משתי הצעות אי־האמון (של רק"ח ושלנו, שהובאו להצבעה בנפרד) הצביעו רק חברי־הכנסת שלנו ושל רק"ח. ד"ר משה סנה ממק"י נמנע (!) האופוזיציה של ארץ־ישראל השלמה הצביעה בעד הממשלה.

נמנענו מהצבעה על הצעת־הסיכום של מק"י, שלא היה בה גינוי ממש לממשלה, אך הצבענו בעד הצעת אגודת־ישראל, שמתחה עליה ביקורת חריפה.

הצבעה עגומה — לכאורה. אך היא מסתירה את העיקר: שהשבוע נוכחו עשרות חברי־כנסת מתונים לדעת, כי אכן צדקנו בהערכותינו. בשיחות פרטיות הודו באוזנינו שלא הפרזנו במה שאמרנו מן היום הראשון על ממשלת גולדה—בגין.

התוצאה לא התבטאה מייד, ולא בהצבעות. אך הבקע שנבקע השבוע מתחת לפני השטח — עשוי להתרחב ולהביא לשינוי פני המציאות הפוליטית בארץ וגם בכנסת.

שמואל תמיר

פשעתם כלפי כל אב וכל אם בישראל!

היום התחיל הציבור להתפכח!

פשע כלפי השלום

להלן נאומו של ח"כ אורי אבנרי בוויכוח על הודעת הממשלה בפרשת גולדמן.

אורי אבנרי: שלשום בוצע פשע — פשע כלפי השלום, פשע כלפי המדינה, פשע כלפי כל אדם בישראל.

אנו עומדים במלחמה. דמנו נשפך לאורך כל החזיתות. דם ודמעות הם מנת־חלקנו היום־יומית.

העם הזה מוכן לשאת בקורבנות. הוא משלם מחיר יקר, והוא משלם אותו בגבורה. בשביל כולנו, אין מחיר שהוא יקר מדי למען קיומה וביטחונה של מדינת־ישראל.

עד שלשום בערב נשא העם הזה בעול המלחמה מתוך אמונה עיוורת, כי בראשו עומדת ממשלה הרוצה בשלום כמונו, הכמהה לשלום כמונו, המוכנה לתור אחרי כל זיק של תקוה לשלום, ויהיה קלוש וחמקני ככל שיהיה.

אמונה זו היא מקור כוחנו. בגללה מוכנים מיטב הבנים לסכן חייהם. בגללה מוכנים אבות ואמהות להקריב את היקר מכל, מתוך ידיעה שאין מנוס מן הקורבן — ומתוך אמונה שגם שה כל — חכל! — כדי לחדור מבעד לכל סדק בחומת המלחמה, בדרך אל השלום.

אבא אבן: עד שלשום היינו בסדר גמור?

אורי אבנרי: לא בעינינו, מר אבן.

השבוע הניפה הממשלה יד אכזרית, גסה וברוטלית, על אמונה קדושה זו. היא מעלה באמון העם, היא מעלה באמון כל אב וכל אם בישראל. לעיני כל, בציניות חסרת־בושה, היא עקרה שתיל רך, אך צומח, של סיכוי לשלום.

כל אדם שהשתתף במעשה זה, נושא עד מצחו כתם שלא יימחק עליידי זרמי הזהב והמליונות של דובר ממשלת כנין. כל אדם שהשתתף בהכרעה זו של הממשלה פסל עצמו מלשמש מנהיג לעם הזה.

בנימין הלוי: המליצות הן שלך, אדוני.

טיטו שיכנע את נאצר

אורי אבנרי: דיברתי לפני שעה קלה עם אחד מ־אותם שפעלו למען הצלחת המיבצע הזה, מר אריק רולו. ואלה הן העובדות, כפי שנמסרו מפיו:

(א) **על הזמנתו של הד"ר נחום גולדמן הוחלט בשיחות אישיות בין הנשיא טיטו והנשיא**

„הציבו, יונה!" (זאב ב„הארץ")

גמאל עבד־אל־נאצר באסואן, ב־23 ו־24 בספ־טמבר שנה זו.

(ב) אין זו הפעם הראשונה שהמרשל טיטו ניסה לשכנע את עבד־אל־נאצר שיזמין את גולדמן. אבל עבד־אל־נאצר לא האמין כי פגישה זו תיתכן, מכיוון שהיה משוכנע שה־ניצים בממשלת ישראל יפוצצו את סודיות הפגישה עוד בטרם תתקיים, ובכך יביאו לעירעור מעמדו בעולם הערבי.

(ג) לכן, כאשר הסכים עתה הנשיא עבד־אל־נאצר לפגי־שה, קבע שלא תהיה סודיות, כדי שלא תהיה אפשרות לטעון כלפיו שהוא קושר בחשאי קשר עם ישראל, ובדי שהפלס־טינים לא יוכלו לטעון שהוא מוכר אותם.

(ד) הנשיא עבד־אל־נאצר התכוון להכשיר את דעת־הקהל הערבית במשך חודשיים, ולי־אחר־מכן להזמין את גולדמן לשיחה, בגלוי ורשמית.

(ה) הוא לא דרש אישור רשמי לפגישה מטעם ממשלת ישראל, ביודעו מראש שהאגף הקיצוני בממשלה יכשיל כל אישור כזה. הוא רק דרש מגולדמן שביקורו יבוא בידיעת ראש־הממשלה, דבר שיבטיח כי ממשלת־ישראל לא תחבל בפגישה. ממילא לא היה כלל צורך לגב' מאיר להביא את הדבר לפני הממשלה ולקבל את אישורה — לולא רצתה לחבל ביוזמה זו.

רצח בדם קר

הזמנתו לקהיר של אזרח ישראלי זה, מנהיג ציוני דגול ומוכר, שהיה צריך לבוא בידיעת ממשלת ישראל — הזמנה זו כמוה כשלב ראשון של הכרה גלוייה בזכות הקיום של ישראל, צעד ראשון אל שולחן המשא־ומתן הרשמי.

ההודעה הדרמטית של ממשלת־ישראל, אחד־ים שתי ישיבות ארוכות, ונאומיהם של חגב' מאיר וחשר אבן היום — מוכיחים בעליל, כי ממשלת־ישראל הכירה ברצינות היוזמה, העריכה את מלוא חשיבותה ההיסטורית — ועל־כן החליטה לחבל בה ולרצוח אותה בדם קר, בעודה באיבה.

הרי לא היה צורך בהודעות הממשלה אילמלא היה ה־עניין רציני!

אחרי הרצח, בא הפירסום — פירסום שנועד לפוצץ את

העניין, להכריח את ממשלת מצרים להכחישו מכל וכל, וכך לסתום את הגולל על יוזמה מהפכנית זו.

למה לא הייתם מוכנים, כדי לרצוח יוזמה זו?

אתם מוכנים לבוזז ולהשמיץ מנהיג ציוני דגול, בחיר העם היהודי בעולם, אדם שהוא משכמו ומעלה מכולכם, אדם שיזם והשיג את הסכם השילומים ההיסטורי בין ישראל וגרמניה — מעשה־השלום היחידי שהשיגה מדינת־ישראל ב־22 שנות קיומה — אדם שאתם כתרתם לו כתרים לאין ספור; עד כדי כך שראש־הממשלה, "המזועזע" ה־נצחית, אינה מתביישת לומר, שהוא מטיל ספק בקיום ישראל.

עד לאן ירדתם, עד לאן השפלתם את עצי מכם?!

בנימין הלוי: השפלה זה לשמוע אותך.

זוהי חארטום ישראלית!

אזרי אבנרי: וכל זה למה? מהי השיטה בשיגעון הזה?

אתם אומרים שאתם רוצים בשלום. בוודאי, אבל אתם רוצים יותר בסיפוח שטחים.

אתם אומרים שאתם כמהים לשלום. בוודאי. אבל אתם כמהים לשלום בין גולדה ובגין יותר מאשר להידברות בין נאצו' וגולדמן.

כמשך שנתיים וחצי לא אמרתם אמת לעם הזה. כמשך שנתיים וחצי אמרתם לו שאין כל אפשרות לשלום, שאין דרך לשלום, בעוד שהאמת היא שאין אפשרות ואין דרך לשלום המסויים שאתם רוצים בו — שלום של כובשים, שלום של מספחים, שלום של תכתיב.

לא זה השלום אשר רוב העם רוצה בו. רוב העם רוצה בשלום של אמת, שלום של ביטחון, ואין הוא מוכן להקריב שלום זה על מיזבח הסיפוח.

אבא אבן: העם הזה לא בחר בכם!

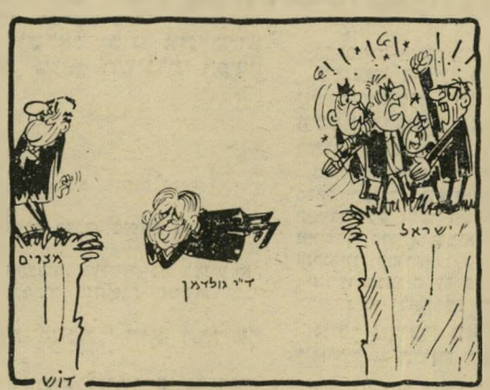
(קריאות מספסלי המערך).

אזרי אבנרי: אתם לא באתם אל הבוחרים עם המצע הזה, לא הלכתם אל הבוחר הישראלי עם מצע של חרטום ישראלית!

והרי זהו מה שעשיתם השבוע — ה־"לאווים" של חארטום ישראלית מול ה־"לאווים" של חארטום הערבית.

זה לא היה המצע שלך, השר אבן! לא זאת אמרתם לבוחרים! לא אמרת שאתה תהיה הדובר של מנחם בגין — הקול קולו של אבא אבן, והידיים ידי מנחם בגין!

בנימין הלוי: כל הכנסת זה בגין, חוץ מאשר אזרי אבנרי.

הגשר (דוש ב"מעריב")

אזרי אבנרי: ועוד 40 איש בכנסת, שלא מעזים להצביע כפי שהם חושבים!

עדה פיינברג־סירני: אין לך זכות לדבר בשמם!

אזרי אבנרי: מי נעלם לפני ההצבעות הגו־רליות? מי הוזק למיזנון לפני ההצבעות? מי לא־מעז להצביע לפי מצפונו?

(קריאות).

היו"ר מרדכי זר: חבר־הכנסת אבנרי, רק דקה. חברי־הכנסת, זמנו של חבר־הכנסת אבנרי נגמר, ואתם רק עוזרים לו להאריך את הישיבה.

מרדכי סורקים: — — —

פשע כלפי כל אב ואם

אזרי אבנרי: והנה, במעשה אחד זה אתם קרעתם בעצמכם את המסכה הזאת מעל פניכם.

אנו ידענו מה דמותה של ממשלה זו. הזהרנו את העם מפניה. אך רק מעטים יכלו להאמין, רצו להאמין, שאישו' מנו אמת.

והנה, עכשיו לא רק גרמתם לביזוי המדינה בעיני זרים לא רק הנחתם מהלומה על תדמיתה כמדינה שוחרת־שלום אלא גרמתם בתוך העם הזה עצמו לחלם של תדהמה, שלא היה כדוגמתו. צאו לרחוב וראו!

וזוהי, אולי, קרן האור היחידה בכל הפרשה הקודרת הזאת. כי מה שקורה ברגע זה בלבו של העם, זהו ראשיתו של תהליך היקיצה ראשית תהליך ההתפכחות.

המומים מן האמת מתחילים אזרחי ישראל לשאול מדוע פועלת הממשלה כך? מי היא ממשלה זו? מ' היא רוצה? מה היא האמת?

אפשר שתהליך ההתפכחות יימשך זמן. אפשר שלא יס תיים תוך שבועות וחודשים. אולם תוצאותיו הן בלתי נמנעות. יש חוש לעם הזה, יש לו יצר בריא של קיוב והוא יתבע מכם דין וחשבון.

יבוא יום והעם הזה יעמיד אתכם בפני די החיסטוריה. את כתב האישום כתבתם הש כוע בעצמכם: פשע כלפי השלום, פשע כלפ כל אב ואם בישראל.

וס ח החלטת סיעתנו להבעת אי־אמון לממשלה בפרשת גולדמן:

מעילה באמון העם

שלום כהן: בשם סיעת העולם הזה — כוח חדש, הריני מציע לכנסת להביע אי־אמון בממשלה.

וזוהי עילת הצעתנו:

ממשלה זו מעלה באמון העם, ופסלה את עצמה מלכהן בהנהגת המדינה בשעת מיבחן היסטורי זה — באשר הפרה את התחייבותה כלפי העם לנצל כל סיכוי ולעשות כל מעשה למען קידום השלום, בכל הדרכים ובכל האמצעים,

ובאשר הוליכה שולל את הציבור, באומרה שמיצתה את כל האמצעים להשגת משא־ומתן בין ישראל וארצות־ערב,

ובאשר חיבלה ביוזמה חשובה לשלום, וזאת בשעה שגוברת סכנת העימות בין צה"ל ועוצבות סובייטיות,

ובאשר מנעה הידברות בין נשיא מצרים והד"ר נחום גולדמן, אזרח ישראלי בכיר, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, נשיא־לשעבר של ההסתדרות הציונית העולמית,

ובאשר בתגובתה על הצעת ד"ר גולדמן פירסמה הודעה, שבעודה מאשרת את רצינות יוזמתו וחשיבותה הפוטנציאלית, אסרה עליו את ביצוע המשימה,

ובאשר פוצצה את אפשרות ההידברות על־ידי פירסום בזדון ובמכוון של הודעה, שלא יכלה אלא להכשיל את היוזמה סופית ולהרתיע את הצד השני מכל יוזמה עתידה של הידברות שקטה וסודית, ושבאה בעיקבות ידיעות שפור־סמו בחוץ־לארץ באישור ממשלת־ישראל, ולמעשה ביוזמתה,

ובאשר הכתימה את שם ישראל בעולם, כמדינה השואפת בכנות לשלום של אמת,

ובאשר חיזקה ידי אוייבי המדינה, סיפקה נשק לתעמולתם והושיטה סיוע לכל משמיצי ישראל באשר הם שם,

ובאשר סיכנה את מוראל העם ועירערה את אמון העם בהנהגתו,

ובאשר ביצעה מעשה שהוא פשע כלפי השלום.

קריאות ביניים

בדיונים, כמו זה על שליחות גולדמן ל־מצרים, בולט לעין שסיעתנו היא עתה ה־אופוזיציה העיקרית, ולמעשה היחידה (מל־בד רק"ח, שהיחס אליה מבטל את השפע־תה). הכל מכירים בכך למעשה, והדבר מטיל עלינו מישנה־חובה.

איננו יכולים להסתפק בתיכוח כזה ב־10 הדקות העלובות המוקצבות לנו. לכן אנח־נו משתמשים באמצעי שני: קריאות־ביניים. ואכן, באותו ויכוח נרשמו בפרוטוקול עש־רות רבות של קריאות — וכמעט כולן שלנו.

קריאה כזאת אינה באה להפריע — אלא להבהיר נקודה חשובה במשפט אחד. הנה כמה דוגמות:

אליהו ששון: ...ולבסוף ברצוני לברך את הממשלה על שמצאה לנכון ול־נחוץ למסור הודעה בכנסת... ולהסכים לדיון במליאת הכנסת בנושא זה.

אזרי אבנרי: לא היתה לה ברירה!

הכוונה היתה להבליט שהדיון נערך רק מפני שידענו מראש שנגיש הצעת אי־אמון גם אם לא תהיה הודעה ממשלתית. הממשלה העדיפה לפתוח בעצמה בדיון, מ־אשר לאפשר לנו לפתוח בדיון על אי־אמון.

יוסף סרלין: שרי הממשלה... הפכ־תם את העניין הזה לעניין מרכזי. אני מקווה שזה לא יקח הרבה זמן.

אזרי אבנרי: זה יקח הרבה שנים, תאמין לי! הרבה שנים יזכרו את הפרשה הזאת!

יוסף סרלין: בינך ובין גולדמן יש דמיון רב, חבר־הכנסת אבנרי. על הדיא־גנוזות שלך אתה יכול להעמיד מצבות־זיכרון, כשם שעל הרבה דיאגנוזות של ד"ר גולדמן עומדות היום מצבות־זיכרון.

אזרי אבנרי: אמרנו שלא תשינו שלום, ואתם לא השגתם שלום. אתם לא תשינו שלום לעולם, ותחבלו בשלום.

בנימין הלוי: נשכח אותך לנצח!

וכעבור כמה דקות:

יוסף סרלין: מה נעש בו (בגולדמן) את האמונה, שהוא באמת יקבל את ההד־מנה?

אזרי אבנרי: מפני שיש הזמנה.

יוסף סרלין: לך אולי.

אזרי אבנרי: לו יש!

יוסף סרלין: לי יש אינפורמציה יו־תר טובה.

אזרי אבנרי: לי יש אינפורמציה יו־תר טובה.

יוסף סרלין: אתה יכול להביא את האינפורמציה שלך מעל במת הכנסת. אני, לצערי — לא.

אזרי אבנרי: אני אביא אותה.

סרלין לא ידע כי שוחחנו עם אריק רולו כמה דקות לפני כן. הוא נקט בתחבולה ישנה: להסתמך על מידע "סודי", כביכול.

יוסף סרלין: ד"ר גולדמן רואה הי־הורי ליבו כדבר שבמציאות...

אזרי אבנרי: זה עתה שמענו נאום של שר־החוץ, שאמר שנאצר לא יכול לב־חור לו מי ייצג את ישראל בפגישה ההיס־טורית. סימן שיש הזמנה.

יוסף סרלין: לדעתי, יכול הד"ר גולד־מן להקים בית־קברות פרטי של דיאגנוזות שנופצו על סלע המציאות...

אזרי אבנרי: אם כן, למה בחרת בו לנשיא ההסתדרות הציונית?

הנואם הבא:

יצחק רפאל: הדיון נגרם בשל נסיון דיפלומטי שנכשל...

אזרי אבנרי: שהוכשל!

יצחק רפאל: עלינו לעמול היטב על הסברת העניין בעולם.

אזרי אבנרי: מה תסביר?

הנואם הבא — אחד הסקאנדליסטים של ארץ־ישראל השלמה:

מרדכי סורקים: ד"ר גולדמן מרשה לעצמו על־ידי טכסיסים קשים לפגוע בנו! או שהוא הכין לנו פח, או שנפל בפח בעצמו.

אזרי אבנרי: הפח של השלום! מל־כודת נוראה! הסכנה האיומה של שלום!

מרדכי סורקים: כאשר אתה מדבר על שלום, אני נגד שלום.

אזרי אבנרי: שלום עליך, ישראל!

מרדכי סורקים: אני מדבר על שלום ורוצה שלום לא פחות ממך.

אזרי אבנרי: אבל אי־זה שלום?

מרדכי סורקים: אהה, זה נכון...

גולדמן מציע הצעות שאף אחד, פרט לח־רי־הכנסת אבנרי ו־וילנר, לא יכול היה קבל אותן.

יוחנן באדר: אל תהיה בטוח בחבר הכנסת אבנרי.

מרדכי סורקים: אילו הלך הד־ גולדמן לנשר ולמשקים אחרים בעמק הי־דן, הוא היה מקבל שם השראה ועידוד.

אזרי אבנרי: השראה לשלום!

מרדכי סורקים: (ד"ר גולדמן א־רואה) מדינה גדולה, יפה, עם התומך מדינה הזאת, יהודים בכל המקומות, יו־דים בחברון, יהודים שיישבו בכל הג־ובעות־הגולן...

אזרי אבנרי: ומלחמה ומלחמה ומ־חמה בלי סוף.

מרדכי סורקים: נח"ל והתיישבות כל המקומות.

אזרי אבנרי: ומלחמה והרוגים.

מרדכי סורקים: זו דמגוגיה זו! אחרת היתה הסכנה מתקרבת לבית. יו־טוב לשבת לא רחוק מדמשק, וקרוב קאהיר, מאשר בגבול שישבנו פעם.

אזרי אבנרי: יותר טוב שלום.

ראש־הממשלה קמה באמצע הויכוח ל־להתגונן:

גולדה מאיר: (גולדמן) נדרש להג־איתו ידיעה שממשלת ישראל, או בידיע־או באישורה, ממשלת ישראל או ראש־ממשלה, אין פה הבדל, שהדבר בכל א־הובא לידיעתה...

אזרי אבנרי: למה נאצר דרש זו גברתי?

יש גברים שנולדו לשלוט.

הם פועלים בהחלטיות, הם תובעים סיפוק ומקבלים אותו מלוא חופנים.

עבורם: Men's Club ניחוח גאה והחלטי, בשורת תכשירים לטיפוח גבר מודרני:

Eau de Cologne, After Shave Lotion, After Shave Emulsion, Pre-electric Shave, Hair Tonic, Talc Deodorant Stick.

חלקם גם באריזת מתנה או באריזה פלסטית לגבר המרבה בנסיעות.

מנס קלוב מעניק לך הרגשת רעננות נמרצת והחלטית. הצטרף גם אתה למועדון הגברים Men's Club של הלנה רובינשטיין.

Men's Club
Helena Rubinstein

מכתבים

ברכות

ליונל

לפי חשבוני, הרי גליון העולם הזה של פסח צריך להיות גליון היובל למלאות עשרים שנה לעיתון. האם צדקתי? אם כן — ברכות מקרב־לב. חיזקו ואיצו. לעמוד עשרים שנה במערכה — זה לא הולך ברגל.

נחום זיין, תל־אביב

● צדקת.

בפסח ימלאו לעולם הזה עשרים שנה. מי היה מאמין? אני מסתכל על כל כרכי העיתון שעל האיצטבא בחדרי, ומרגיש פתאום שבאמת הזדקנו. נו, מעליש. שנמשיך להזדקן כך עד 120, ואתם — המשיכו להיאבק בעדינו, ובעד כל עם ישראל. ברכות, והצלחה.

אבנר יציחה בוגר, חיפה

● לקוראים זיין וברגר, ולכל המברכים האחרים לרגל יובל העשרים של העיתון — תודה.

הגליון

הראשון

טופל

כיצד אפשר לה־שיג את גליון מספר 1 של העולם הזה — מלפני עשרים שנה?

דן טופר, חיפה

● להשיג אי אפשר. לעיין בו אפשר בספריה ה־לאומית בירושלים.

שערוריית

גולדה־גולדמן

מה שלא הצליח לעשות לי שבע מדינות ערב ומליוני ערבים המוכנים לשחוט אותי ואת משפחתי בהזדמנות הראשונה — הצליחה לעשות לי השבוע ראש־הממשלה שלי.

בפעם הראשונה מאז עליתי לארץ לפני 17 שנה — אני מוכה־ייאוש:

איך ייתכן קוצר־ראות כזה, צרות־אופק כזו, האם באמת לא איכפת לאשה הזאת להמשיך במלחמה לנצח? איך היא יכולה להרשות לעצמה לוותר על הסיכוי — יהיה קלוש ככל שיהיה — לשלום, ולהתנגד לפגישה. בין גולדמן לנאצר? הלא זו שערוריה שאין דוגמתה.

מה עושים נגד חומת־הכסילות הזו? מה עושים?

מנדל וולך, תל־אביב

הרכת המעצרים

האדמיניסטרטיביים

מעצרם של אזרחים ישראלים — כמעט כלא־יוצא־מן־הכלל ערבים — על־פי צו מעצר אדמיניסטרטיבי, מעורר בי סלידה ובושה.

צדוק

כאזרח שהדמוקרטיה והמדינה יקרות לו, אני מזועזע מכך שבישראל קיימים עדיין תקנות חירום משנת 1945, מלפני קום המדינה ויותר מכך — שהממשלה עושה בהן שימוש. מעצר אזרחים לתקופת זמן בלתי מוגבלת, מבלי להעמידם בפני שופט, מתאים למשטר טוטאליטארי לא לדמוקרטיה. בושה וחרפה.

יצחק צדוק, בני־ברק

גורדה

הפלשתינאית

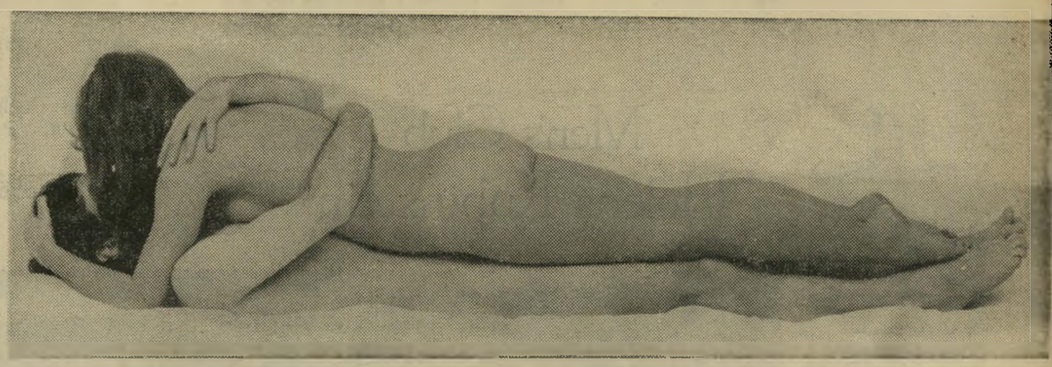
בתשובה לשאילתה שהופנתה אליה, אמרה ראש־הממשלה בכנסת, ביום 31.3.70: „הפלשתינאים בהחלט רשאים להחליט איזו היא מדינתם — בתנאי שזו לא תהיה מדינתנו."

בהזדמנות אחרת, שבועות מספר קודם

הספר הראשון והיחיד בארץ שכולו עברית

אהבה בשניים

זוג מורים דניים מדגימים בעשרות רבות של צילומי עירום נהדרים את הכל אודות „איך לעשות אהבה". הספר שזכה להצלחה חסרת תקדים (מאות אלפי עותקים תוך חודשים ספורים) בכל ארצות־אירופה וארה"ב.

כריכה מהודרת * פורמט אלבומי * נייר משובח
וכל זה במחיר של —.12 ל"י בלבד

הספר שאין צורך להתבייש בו או להסתירו.
ספר נועז ומתקדם ביותר אך יחד עם זאת אלגנטי

כל תנוחה ותנוחה מלווה **הסבר מלא ועניני בעברית** בתוספת פרקים מיוחדים על אברי־המין (כולל תרשימים), הסיפוק המיני ואמצעי־מניעה.

הספר שחייב להימצא בחדר־המיטות של כל זוג נשוי

גזור ושלח

הזמנה / הצהרה

לכבוד
„אלבית", הוצאה־לאור ת.ד. 33144, תל־אביב.
נא לשלוח אלי בדואר חוזר את הספר „אהבה בשניים", ר"ב שיק מס'.....
על בנק..... על סך —.12 ל"י בלבד.
אני מצהיר בזה שאני מעל גיל 18.
שם..... גיל.....
כתובת..... חתימה.....

עצור!!

השבוע נפתחים קורסים חדשים

ל־
- ספרות נשים
- ספרות גברים (בערב)
- קוסמטיקה

פרטים: „אורלי" בי"ס לספרות מודרנית
ת"א דיזנגוף 92 (בכיכר) טל. 227033

חינם לכל דורש

המעוניין לרכוש את
ספר הברית החדשה
להשכלה כללית ולהכרת הדתות בעולם

יתקשר לפי הכתובת ת. ד. 7089, ירושלים, וישלח לו מיד.

סלון רחל לכלה
SALON RASHEL LAKALA
הסלון המיוחד לכלות

שמלות חופה במבחר גדול
הנחה מיוחדת לחיילות
הסלון פתוח מ־1—8 ומ־7—4

תל־אביב, שדרות הר־ציון 10
מול תחנת בת־ים, חולון
Tel-Aviv, 10 Har-Zion Blvd.,
טלפון Phone6 2 1 3 7 3

מחלקה מיוחדת להלבשת הכלה (תסרוקות, אפור וכו')

מכון פסיכולוגי

בהנהלת **נתן רזניק**
הרפית מתח ולמוד הפנוזה
טיפול בחוסר בטחון ותסביכים
ת־א, המלך ג'ורג' 44,
בשעות: 18.00—15.00.
חיפה, טלפון: 69300.

מזכירה ללא משכורת!

ועונה לטלפון 24 שעות ביממה
כמובן המזכירה האוטומטית.

וכן אנו מספקים:
- * **מכשירי האזנה**
- * **מגבירי טלפון**
- * **התקנת מיקרופונים והקלטות**

רדיו דוקטור, רח' שלום־עליכם 18, תל־אביב, טלפון 244118.

שינוי כתובת —
מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען חחדש

לכן, ענתה גולדה בתשובה לשאילתה של ח"כ אורי אבנרי בעניין היישות הפלשתינ־ אית, כי גם היא עצמה יכולה להיקרא פלשתינאית, מאחר שיש לה תעודות מנדטור־ יות המאשרות זאת.

אם תרשה לי ראש־הממשלה, יש לי עבורה הצעה נהדרת, אם היא חושבת שאכן באמת היא יכולה להיחשב פלשתינ־ אית:

שתחליט איזו היא מדינתה — בתנאי שלא תהיה זו מדינתי.

יחיאל יעקובוביץ, חיפה

■ אלתרמן החדש וחישן

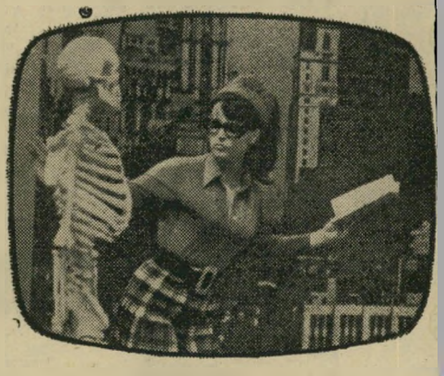
בכתבה לזכר נתן אלתרמן (העולם הזה 1700) טוען אורי אבנרי כי המשורר היה איש של שחור־לבן, שאינו רואה את הצד השני של המטבע.

ייתכן שלאחרונה חטא אלתרמן בפשטנות ובנאיביות, אך זכור לי היטב שירו אל תתנו להם רובים. אינני סבור שאלתרמן היה פחות פטריוטי או, כשחיבר שיר פציפיסטי זה, מאשר בסוף ימיו כאשר נסחף לתנועת ארץ־ישראל־השלמה.

אפשר להבין שמקורבי אלתרמן ינסו להתעלם משיר זה במאמרי־ההספד שלהם

(המשך בעמוד 10)

תן כותרת!

שלח כותרת מתאימה לתמונה למעלה. לשולחי הכותרות המוצל־ חות ביותר יחולקו פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח על גבי גלויות בדבד ת.ד. 136, תל־אביב ולציין על הגלוייה: „תן כותרת". המועד האחרון למישלוח הכות־ רות הוא 22.4.70.

זכו בפרסים

מתוך הכותרות שנשלחו לתמונה למעלה, שפורסמה בגליון העולם הזה 1699, זכו בפרסים הכותרות הבאות:

● **„לחכות שעתיים אחריה עקירה, או לטרוף אותכם עכ־ שיו?"** — רחל צמחי, בועז 10, רמת־גן.

● **אריה, שאמו לא יהודיה, עובר תהליך גיור בידי שני מוהל־ ים המסתפקים, מטעמי כטחון, בעקירת שן** — חנן יקינטון, סוקולוב 123, חולון.

● **„דוקטור, בקשר לתשלום סיכמנו: עלי לטרוף את אשתך!",** נ. לברטוב, בית־פשיגודה, כרכור.

פרסי הספרים יישלחו לזוכים בדואר.

גיזרת מיני
3 ביסים
אורירית ונוחה
מאריגי דיאולן עם כותנה

פלרמו 70
להב
מאריגי

Diolen cotton

® - Reg. trade mark for Polyester Fibre "DIOLEN"

להב - החולצה המלהיבה כל גבר ואשה

אנשים

איך ניצל בית־הוריה של סוזי אבן באיסמעיליה?

הצבא האדום לא להאמין, אבל תמונת עירום זו אינה לקוחה מתוך ה„פלייבוי" או מסרט פורנוגרפי דני. היא מוצגת בתערוכת „70 שנות צילום רוסי", המוצגת עתה בניו־יורק, ושכמה מהתמונות המוצגות בה הושחתו בידי יהודים שביקשו למחות על יחסה של ברית־המועצות ליהודיה. תמונה זו, היא אחת מתמונות העירום המוצגות בתערוכה, ולפי ההסבר המצורף אליה, היא מראה את חיילות הצב א האדום משפשפות את גופן בזרדים בשעת סאונה.

■ אשתו של שר־החוץ **אבא אבן**, הגברת **סוזי אבן**, היא בת למשפחה מצרית ששמה **אמכש** (ראשי תיבות של „אני מאמין באמונה שלימה"), שהתיישבה בהוריה באיסמעיליה, שעל גדות תעלת־סואץ. כאשר תוכנן בשעתו קו ברל־לב לאורך הגדה המזרחית של תעלת־סואץ, הציע האלוף **אברהם** (ברן) **תמיר**, שעמד בראש צוות התיכנון להקים את אחד המעוזים מול איסמעיליה, בדיוק מול הבית שהיה בית הוריה של סוזי אבן. אחד ממתכנני קו ברל־לב, המהנדס **קלמן פורת**, גילה השבוע בערב ראיונות שנערך לרגל הוצאת ספרו של **אלי לנדאו** סואץ — אש על המים, כי היפנה את תשומת־ליבו של ברן לכך, שכתוצאה מהצבת המעוז במקום זה עלול הבית להיהרס. ברן הבין, ו„לכבודה" של סוזי אבן פקד להעתיק את מקום המעוז.

■ כאשר הגיע שעת ההצבעה בכנסת על הצעת אי־האימון בממשלה, בעניין נסיעתו של ד"ר **נחום גולדמן** למצרים, שאל היו"ר: „מי נגד ההצעה?" כל ידי הקואליציה בצירוף הרשימה הממלכתית, הורמו. אבל ידו של ח"כ מפ"ם **ראובן ארזי** הורמה מעט מאוד. כאילו בחצי לב. קרא לעברו ח"כ חרות **יוחנן בא־כר**, שישב ממול: „ארזי, יותר גבוה! אל תתביש! שיראו איך אתה מצביע!"

■ אגב נסיעתו של **נחום גולדמן**: הוא סיפר לחברי כנסת הליבראלים העצמאיים, שכאשר שמעה אשתו שהוזמן לקאהיר, הגיבה בשלילה מוחלטת — „אני פוחדת, זה מסוכן!". כאשר נפלה הכרעת הממשלה, הרגיע גולדמן את אשתו: „את יכולה לשבת בשקט, הסכנה חלפה".

■ הסבר כנה מאד לנוכחותם של חברי הכנסת במזנון כולא במליאה, נתן השבוע ח"כ **אליעזר שוסטק**. היו"ר הודיע: „עכשו יתנו השרים תשובות לשאילתות" שוסטק קם, צעד החוצה והכריז: „אני אתן תשובה לקיבה הריקה שלי".

חידוש לשוני של אבן: „העלמה באה מפוג'מת!"

■ בשלב מאוחר יותר נותרו באולם רק 12 ח"כים. אחד מהם, **יצחק קורן** מהמערך, עמד על דוכן הנואמים והסביר הצעת חוק בענין תעודות־הזהות. ח"כ גח"ל, פרופסור **יצחק קלינגהופר**, הסתובב בין המושבים וניהל שיחות עם חבריו לסיעה. קרא אלין קורן: „אתה מהווה אחוז גדול בכנסת — אתה צריך לשבת!".

■ **גולדה מאיר**, על השר בלי תיק **ישראל גלילי**: „יש חברים שבלי תיק אצלם זה תיק חשוב מאד!".

■ במסיבה שנערכה השבוע, סיפר הטייס העיתונאי לפאריס. בדרכו החוצה מהארמון פגשתי אותו. בווין סיפר לי על הנסיעה, ושאלתי אותי אם הוא לוקח איתו גם את מעדנים, שכאשר הגיע תורה של עוגת יום־ההולדת — לא היה איש מהאורחים מסוגל לטעום ממנה. בלית ברירה לקחה בתיה את העוגה שלה הביתה, ושם ישבה וחשבה מה לעשות איתה. לבסוף עלה במוחה רעיון — היא הזמינה את האורחים למסיבת יום־הולדת נוספת, אותה ערכה בביתה ביפו, למחרת בערב.

■ לפני ימים מספר נגנב ארנקה של האופנאית **רחל בוזין**, כאשר גנב אלמוני פרץ את מכוניתה. בתוך הארנק היה בין השאר, פינקס צ'קים, ורחל הודיעה לבנק על הגניבה. השבוע צילצל אליה מנהל הבנק ושאל אותה אם יש לה קשר לדן **אלמגור**, מפני שלבנק הגיע צ'ק, לפקודת השק"ם בירושלים, בחתימת הד"ר לספרות דן אלמגור. הגנב חתם בשם אלמגור, מפני שרצה שיקבלו את הצ'ק בלי לבקש ממנו להזדהות. הוא צדק. השם אלמגור הספיק, והקופאי קיבל את הצ'ק בלי שאלות נוספות.

■ במסיבה שערך **אבא אבן** לכבוד נשיאת עצרת האו"ם **אנג'י בריקס**, נוכחו בין השאר ח"כ חרות **יוחנן בא־כר**. באדר התבונן באבן שהיה עסוק בקבלת האורחים והעיר: „אבא אבן המסכן. תמיד הוא הקרבן. קודם התערב בתחומו **ישראל גלילי**. עכשיו **גולדמן**. מעניין מי יהיה הבא?".

גיון ויין בן ה־62, אלוף המערבונים, בכה כמו ילד כאשר קיבל לפני שבוע את ה„אוסקאר" הראשון שלו עבור משחקו בסרט „אומץ אמיתי", שם הוא משחק תפקיד מרשל שתום עין המרכיב על עינו רטייה שחורה. ויין, המופיע בסרטים זה 40 שנה, התקבל בתשואות סוערות שהוכיחו כי דיעותיו הימניות הקיצוניות לא השפיעו על הפופולאריות שלו. כשעלה ויין לקבל את הפרס המיוחל, אמר בעיניים לחות מדמעה, כשכולו אושר: „וואוווו! אילו הייתי יודע שזה כל־כך יעזור, הייתי לובש את הרטייה השחורה 35 שנה מוקדם יותר."

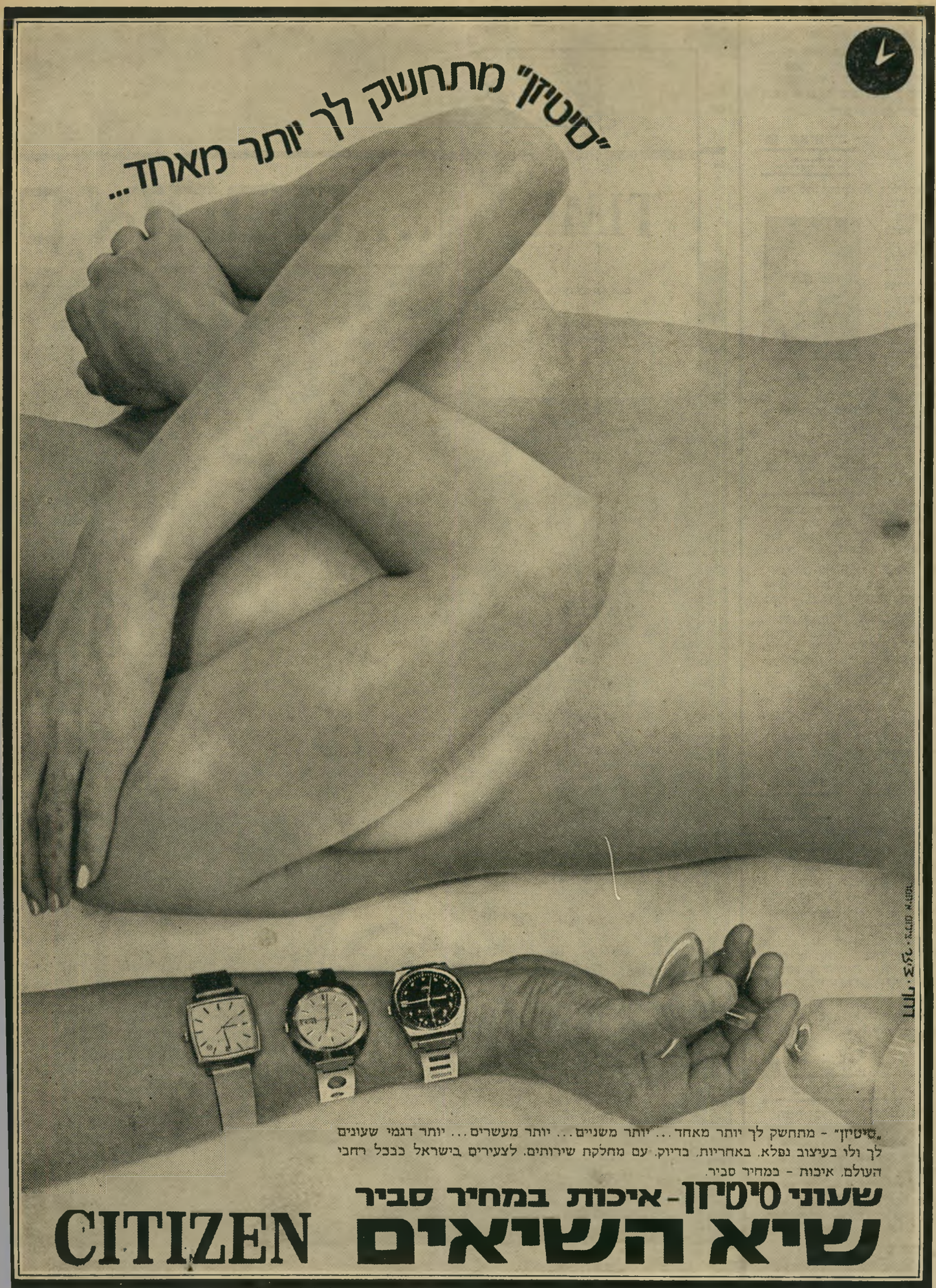
יוסף קאסל הסופר והעיתונאי הוותיק היהודי־צרפתי הידוע, המבקר בישראל, גילה השבוע את השיטה בה נקט כדי להתגבר על תאוותו להימורים, אחרי שפשט פעמיים את הרגל במשחקי קלפים: „פניתי לכל בעלי הקאזינו בצרפת וביקשתי מהם להוציא מכתב האוסר עלי איסור מוחלט להיכנס למוסדות אלה. המכתב הוצא. לרוע המזל נודע לי מהר מאוד כי האיסור חל רק על בתי־הקאזינו בצרפת, אך לא במונטה־קארלו."

פיטר טאונסנד זכרונות מהימים בהם היה שלישו של מלך אנגליה. בין השאר ניסה טאונסנד לשנות את תדמיתו של שר־המושבות הבריטי לשעבר, **ארנסט בווין**, בעיני הציבור הישראלי: „אני יודע שלא חיבבתם אותו, אך האמת היא שבווין היה אדם נחמד, פשוט, ולבבי, פעם שלח המלך את בווין לשליחות פתאומית אשתו. „לקחת את אשתי ל־פאריס?" שאל בווין בתמיהה.

■ **דן בן־אמוץ** ערך בפאב מסיבת יום הולדת לאשתו **בתיה. פרדריקה סגל** בעלת הפאב, היא ידידה ותיקה מאד של הזוג, ולכבוד המסיבה הכינה כמות כזאת של

או־טאנט מזכיר האו"ם, הוא ללא ספק אחד האנשים המוטרדים, העסוקים והמודאגים ביותר בעולם. ויש לו הרבה סיבות לכך. היכן מוצא או־טאנט נחמה? את הסתבר רק לאחרונה, כאשר ערך מזכיר האו"ם ביקור מולדת בראנגון, בירת ארצו, בורמה. בהזדמנות זו הלך לבקר את אמו, דאו נאן־טאנג בת ה־87. בהתאם למינהג האסיאני, השתטח או־טאנט לרגלי הישישה ונשק את האדמה עליה דרכו רגליה. אמר מזכיר האו"ם: „אצל אמי אני מוצא תמיד נחמה במצבים קשים."

"סיטיזן" - מתחשק לך יותר מאחד... יותר משניים... יותר מעשרים... יותר דגמי שעונים לך ולו בעיצוב נפלא, באחריות, בדיוק, עם מחלקת שירותים, לצעירים בישראל כנכבל ריחבי העולם, איכות - במחיר סביר.

שעוני סיטיזן - איכות במחיר סביר

שיא השיאים CITIZEN

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

— אך כיצד נשמט הדבר דווקא מרשימתו של אבנרי?

ומעניין היה לנחש: כיצד התייחס לאחרונה אלתרמן עצמו לשירו זה?

דוב זילנפרוינד, תל־אביב

■ קאזאקוב המבכל

אברמוב

אני כבר מבולבלת כולי ממה שמתרחש כיום בעולמנו.

בפרשת קאזאקוב, למשל, חשבתי לעצמי: כל הכבוד — איזה דבר מצויין שהוא עושה. התפעלתי מאוד.

עכשיו, אחרי שקראתי את הסיפור על אודותיו (העולם הזה 1701), יצאה הרוח ממפרשי, כמו שאומרים. האפשרות שגם לפרשה נאצלה כזו יכולים להשתרבב אלמנטים שחורים בילבלה אותי לגמרי.

גודדה אברמוב, בת־ים

■ טיהור שמו של עבריין

ישנם במדינה צעירים רבים שעברו על החוק פעם אחת ויחידה בחייהם, ולאחר מכן רחקו מדרך הפשע, התגייסו אף לצה"ל והפכו לאזרחים ישרים.

למרות זאת, בגלל פישעם היחיד, הם נחשבים לאזרחים סוג ב', כגון בקשר לקבלת משרה במשרד ממשלתי וכדומה.

בשעתו העלה הפרופיסור פלר הצעה לחוקק חוק טיהור השם, לפיו תימחק, בתנאים קבועים בחוק, העבירה הזו מתיקו של העבריין. כסטודנט שעבד עם עבריינים, אני יכול לומר שחוק הומני כזה דרוש למדינתנו כאויר לנשימה.

כמי שעוקב בסיפוק אחרי פעולות תנועת העולם־הזה בכנסת, חושבני שאתם הכתובת המתאימה לפעול לקבלת חוק זה.

דן כהן, ירושלים

■ זעקת כאב

אני פונה אליכם בזה כאדם הסובל ואין קול זעקתו נשמע.

אני ראש משפחה בת שש נפשות, אשר מקבל תמיכה של 83 ל"י לחודש מלשכת־הסעד באור־עקיבא.

לשכת העבודה אינה מספקת לי עבודה מפני שאני סובל ממחלות שונות. בתי הבכירה זה לא מכבר הופסקו לימודיה, בגלל אי־תשלום חובות לבית־הספר. איפה הבטחת שר־החינוך, האומר שילד לא יישללו ממנו לימודים בגלל חוסר־אמצעים?

אנא, תנו פירסום לכאבו של אדם — אולי מידכם תבוא לו הישועה.

יצחק ועננו, אור־עקיבא

■ מה מותר במדינה זו את?

העיון בעיתונות וההתבוננות בטלויזיה, בימים טרופים אלו, העלו במוחי מחשבה עגומה:

בתי־זונות — אסורים עלינו. סרטי־מין — אסורים עלינו. חשיש — אסור. שימוש במוצרי־מין — אסור ואסור.

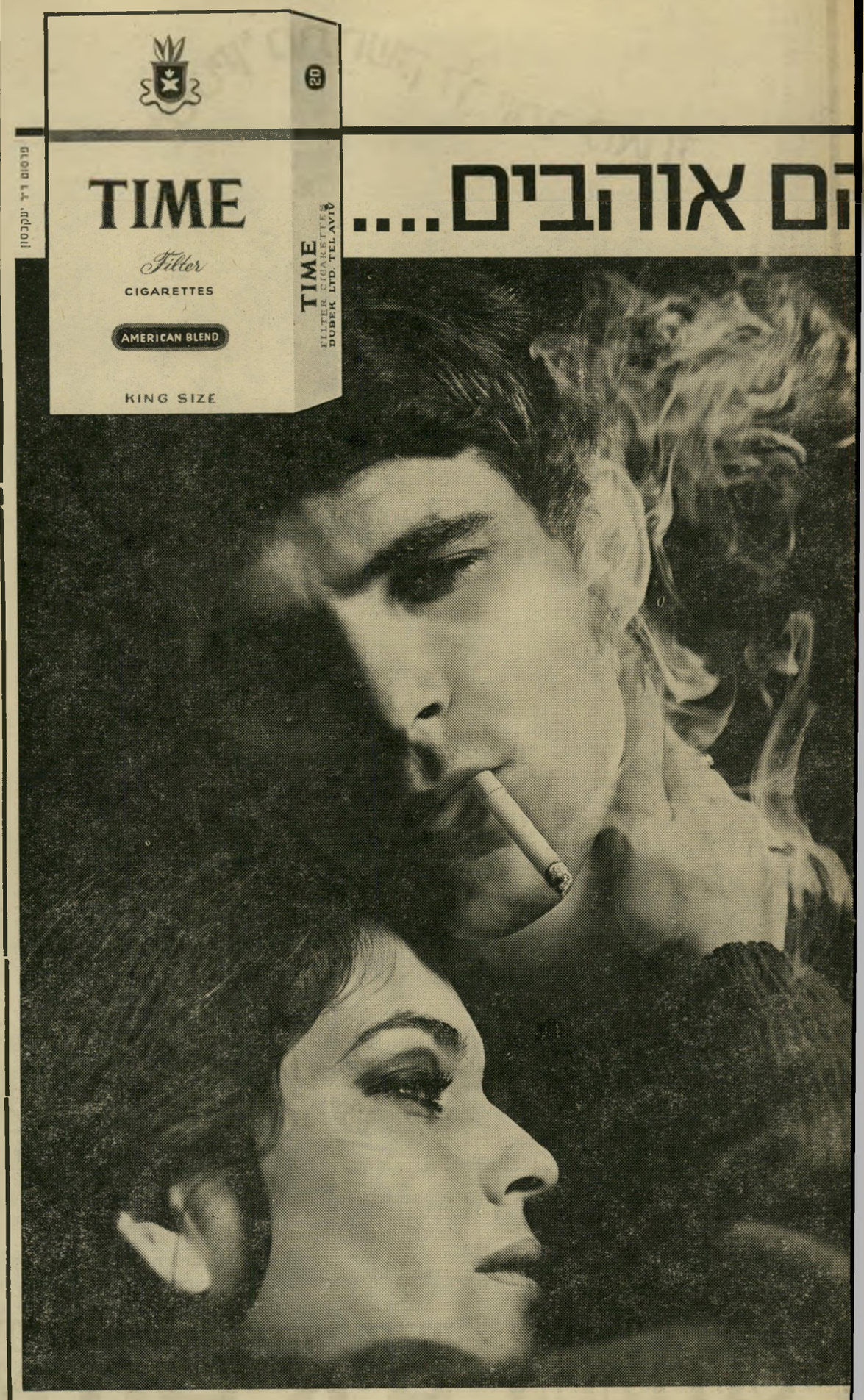
או מה לכל הרוחות כבר מותר במדינה הקדושה הזו — חוץ מלשרת בצבא, לשלם מיסים ולשמור על השבת?

חיים דרור, תל־אביב

■ יונים לטייסי חיל־אוויר

בעולם הזה התפרסם שכביכול הוריתי

(המשך בעמוד 12)

הנדון:

ט **ענות הממשלה** בפרשת גולדמן מזכירות את ה־סיפור אודות היהודי שתבע את רעהו לדין בפני הרב, על כי שאל ממנו כד יקר ולא החזירו.

„זה הכל שקר וכזב," טען הנתבע באוזני הרב.

„ראשית, הוא מעולם לא השאיל לי כד.

„שנית, הכד כבר היה שבור כשהשאילו לי.

„שלישית, החזרתי לו את הכד מזמן, נקי ושלם."

★ ★ ★

א **ת טענות ממשלת** גולדה אפשר לסכם בנקל כל־הלן:

„ר א ש י ת, מעולם לא היתה הזמנה של עבד־אל־נאצר לגולדמן. זה הכל פרי דמיונו של גולדמן עצמו.

„ש נ י ת, הפגישה הראשונה בין מנהיג ערבי ובין נציג ישראלי תהיה בעלת משמעות היס־טורית. לא ניתן לעבד־אל־נאצר לקבוע מי יהיה הנציג הישראלי בהידברות היסטורית זו."

„שלישית, זוהי מלכודת שהכין עבד־אל־נאצר כדי לסבך את ממשלת ישראל."

טענות אלה אינן נשמעות רק בפי הדוברים השונים של הממשלה. אתה יכול לשמוע אותן גם מפי אדם אחר בהכרזותיו השונות — ואף בנאום אחד של אבא אבן.

★ ★ ★

א **בא אבן** מסתמך על ההודעות הרשמיות של קאהיר ובלגראד, ואומר: אתם רואים, הכל עורבא פרח. אין הזמנה. עבד־אל־נאצר אינו רוצה בשלום.

וכעבור כמה משפטים הוא מצביע על המשמעות ההיס־טורית של הפגישה שהיתה צריכה להיערך, וקובע שיש לעמוד כצוק איתן מול הנסיון הנפסד של נשיא מצריים לכפות על ממשלת ישראל את גולדמן דווקא כנציגה.

ואתה עומד ומשתאה: אם לא היתה הזמנה, איך יכול עבד־אל־נאצר לכפות משהו על מישהו?

האם ממשלת ישראל מכריזה מלחמה על עבד־אל־נאצר בגלל כוונתו למנות נציג ישראלי לפגישה שהוא עצמו כלל לא ידע עליה, מכיון שגולדה והתקיימה רק בדמיונו הפורה של הד״ר גולדמן?

ומה היה הטעם להדהים את העולם להחריד את ידידי ישראל בהודעה ממשלתית בומבסטית, עם כל הנזק המדי־ני העצום הכרוך בה, בגלל דבר שלא היה ולא נברא?

כל התנהגות הממשלה בפרשה זו מוכיחה

ד **טענה השלישית** היא, אולי, המוזרה ביותר.

עבד־אל־נאצר הכין לנו מלכודת.

איזו מלכודת?

חשר חיים לנראו, אחד מחכמי חדור, אף פירט את טיב המלכודת: „גולדמן חלך למינכן חדשה."

כלומר: האזרח גולדמן עמד, בשיחה ראשונה זו עם עבד־אל־נאצר, לקבוע את תנאי־השלום בין ישראל והעולם הערבי, להחזיר את ישראל לגבולות הקודמים, לפתור את

גולדמן בשער „טיים"
(זאב ב„מעריב")

בד טעבר

בעליל דבר אחד: שהיא עצמה היתה משוכנ־עת שכבר ישנה הזמנה ממשית, וחסרה רק ההזמנה הפורמלית.

קבלת ההזמנה הפורמלית היתה תלוייה, כמובן, בתשובתה של ראש־הממשלה, שאותה היה גולדמן צריך להעביר ל־נציג המצרי.

הטענה הראשונה היא מגוחכת. אילו היה בה שמץ של אמת, היתה ממשלת ישראל צריכה להסיק שהיא מטומטמת — וליהתפטר.

★ ★ ★

ד **טענה השניה** מתייחסת לחוצפתו של נשיא מצריים, שקבע מיפגש היסטורי ורצה לכפות עלינו את נציגנו בו.

טענה זו תפסה את עיקר נאומו של אבא אבן בכנסת. התמרמרותו הוועמת על כי נשיא מצריים הועיד את המקום הישראלי בתצלום ההיסטורי דווקא לד״ר גולדמן, ולא לו — היתה ממש נוגעת ללב.

(מסתבר שלא הייתי היחידי שהתרשם מקריאת־זעם זו. אפריים קישון כתב על כך פארודיה נהדרת.)

מובן שטענה זו סותרת לחלוטין את הטענה הקודמת.

זכותה של ממשלת ישראל למנות את נציגה במשא־ומתן עם מדינה זרה — בוודאי אינה ניתנת לעירעור.

אלא במה דברים אמורים — כשמדובר במשא־ומתן רשמי בין מדינות, שבו מציג כל צד את עמדותיו ומתמקח עם הצד השני.

בהעלותו טענה זו בשם ממשלת ישראל, מעל דוכן הכנסת, לא הודה אבא אבן רק בחשיבו־תה ההיסטורית של ההזמנה (ראה טענה א'), אלא גם קבע שזו נועדה למשא־ומתן ממשי לגיבוש תנאי השלום (ראה טענה ג').

מעניין מאוד.

★ ★ ★

בעיית הפליטים, לשנות את מעמדה של ירושלים, ועוד ועוד.

איום ונורא.

ונשאלת השאלה: איך היה מסוגל לעשות זאת?

איך אפשר ללכת למינכן קאהירית, כשעבד־אל־נאצר כלל לא ידע על הזמנה כזאת (טענה א'), כשקאהיר ובלגראד הכחישוה, כשכל העניין נולד רק במוחו החולני של גולדמן הנוראי?

איך יכול גולדמן למכור משהו כשהוא נוסע לפגישה מבלי להיות נציג מוסמך של ממשלת ישראל (טענה ב'), אלא רק מישהו שעבד־אל־נאצר בחר בו באקראי?

בחלום־ביעותים זה נראה גולדמן עומד על גבעה בפוזה של נפוליון, משדר לחילות צה״ל פקודות־נסיגה, מצווה על פרוק התנחלויות ו־העברת שטחים. אוי לעיניים שכך רואות.

במינכן נערך בשנת 1938 מיפגש בין ארבעה ראשי־ממשלות. לא השתתפו בפגישה זו אזרחים פרטיים, בעלי רצון טוב או רע, בעלי תוכניות־שלום פרטיות.

אילו רצה עבד־אל־נאצר להכין מלכודת לממשלת ישראל, כדי להביאה למינכן, בוודאי היה מזמין את אבא אבן, או את דיין, או את גולדה.

למעמד של מינכן, היה עבד־אל־נאצר צריך להזמין דווקא נציג מוסמך (ראה טענה ב'), ובוודאי היה צריך לשגר הזמנה רשמית (ראה טענה א').

★ ★ ★

ה **וכן שכל** שלוש הטענות מופרכות. אין הן רק סות־רות זו את זו מכל וכל — הן גם כוזבות כל אחת בפני עצמה.

מובן שהיתה „הזמנה". כלומר: בדרג העליון של מצ־ריים ויוגוסלביה (ואולי גם ברית־המועצות וארצות־הברית) הוסכם עקרונית על הזמנה זו. שיגור ההזמנה הפורמלית היה מותנה בהודעת גולדמן על קבלת שני התנאים — לגבי צורת הפירסום, ולגבי „ידיעת" ראש־הממשלה.

מובן שעבד־אל־נאצר לא התכוון עדיין למשא־ומתן רשמי בין שתי המדינות. ממילא לא היה מקום לנוהל המקובל במשא־ומתן, שבו כל צד ממנה נציג מוסמך.

מובן שלא היתה כאן שום מלכודת, כי מי שהזמין את גולדמן יודע שאינו מוסמך למכור דבר.

גם לא היתה זאת מלכודת מסוג אחד — מעשה שנועד להכריח את ממשלת ישראל לאסור את השליחות, ובכך להכתים את עצמה כמחבלת בסיכויי השלום. אפילו עבד־אל־נאצר לא יכול היה להעלות על דעתו שממשלת ישראל תגלה חוסר־אחריות מחריד וטימטום מונומנטלי כזה.

מה, אם כן, רצה עבד־אל־נאצר?

★ ★ ★

ע **ל כוונותיו** של הנשיא המצרי אפשר ללמוד משני התנאים שהציג.

תנאי ראשון: שהפגישה תהיה פומבית, אך שה־פירסום יהיה מתואם ומתוכנן מראש.

תנאי שני: שהפגישה תהיה „בידיעת" ראש ממשלת־ישראל. „ידיעה" כזאת פירושה, למעשה, מעין הסכמה אילמת לעצם המיפגש, והתחייבות שלא לחבל בו במיוד.

מהי הכוונה המשתקפת מתנאים אלה?

עבד־אל־נאצר לא היה זקוק לגולדמן כדי להעביר ליש־ראל הודעה סודית, או כדי לקבל מישראל תשובה סודית להודעה סודית. לכך יש דרכים רבות אחרות. די בפגישה של הנספח המצרי השני עם הנספח הישראלי השלישי בביתה של גברת נחמדה בפאריס.

הביקור הפומבי של גולדמן בא לחוות ג׳סטה כלפי המוני העולם הערבי, והעולם כולו: הנה משוחח נשיא מצרים בפעם הראשונה עם אז־רח ישראלי חשוב, נשיא ציוני לשעבר, איש הצמרת המדינית של המימסד הישראלי־ציוני.

לא היתה בכך עדיין הפרה גלוייה של ה„לאווים" של חארטום, כי בכך אין חתימת הסכם־שלום, אין משא־ומתן רשמי עם ממשלת ישראל, ואין הכרה רשמית בקיום ישראל.

אולם היה בכך הצעד הראשון לשבירת כל שלושת ה„לאווים".

מי שמדבר היום עם נון־קונפורמיסט ישראלי, יכול לדבר מ ח ר עם נציג רשמי. מי שמטביע היום חותמת בדרכונו הישראלי של אזרח פרטי, יכול להחתים מ ח ר דרכון של שר או חבר־כנסת.

לא תוכן השיחות היה חשוב. חשוב היה

עצם המעמד, עצם רצונו של עבד־אל־נאצר ל־הכשיר את דעת־הקהל המצרית באופן הדר־גתי, שלב אחרי שלב, לקראת שינוי היסטורי.

★ ★ ★

ש **ינוי זה** לא יצא לפועל. ממשלת ישראל חיבלה בו במוזיד. הפירסום המוקדם הכריח את עבד־אל־נאצר להכחיש. הממשלה פעלה לא מתוך טימטום, אלא מתוך מחשבה.

מדוע?

מפני שממשלת גולדה־בגין־דיין אינה רוצה בשלום ה־יחידי האפשרי בשעה זו — שלום בלי סיפוחים, אך עם ערובות בשחוניות מוחלטות, הכרה הדדית וגבולות פתוחים

וכאן, מכחינה זו, חל השבוע שינוי היסטורי.

תוך כדי גיבוב טענותיה כלפי שליחות גולדמן, שינתה ממשלת גולדה — בלי משים — לחלוטין את עיקר הס־ברתה בציבור הישראלי.

עד היום היתה כל מכונת שטיפת־המוח הממשלתית מכו־נת להחדיר בנו דבר אחד: שאין שום סיכוי לשלום; שאף ערבי אחד אינו מוכן לדבר איתנו; שהערבים לא יקבלו שום תנאים, טובים או רעים; שעל כן אין כל צורך להתווכח ולריב ביניינו על תנאי־השלום.

פרשת גולדמן שברה טענה זו, ובמקומה באה עתה טענה אחרת לגמרי:

שאין הממשלה רוצה בשלום שמציע גולדמן, שלא תיתן יד לשלום בלי סיפוחים, שהשלום האפשרי הוא מלכודת.

כלומר: יש סיכוי לשלום — ואפשר להתווכח על תנאי־וגבולותיו.

במצב כזה, נשמט הבסיס המוסרי מתחת לי־קיום ממשלת „הליכוד הלאומי", המונעת את־הוויכוח ואת ההחלטה, תוך חבלה בכל סיכוי־שלום.

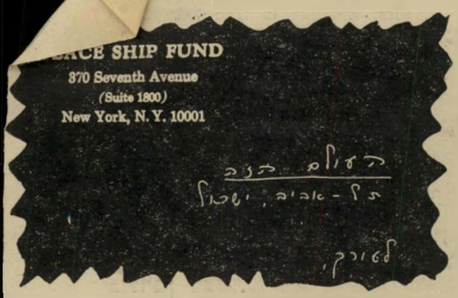
יש לחסל ממשלה זו, לפני שתחסל סופית את השלום.

מאת אורי אבנר

מכתבים

(המשך מעמוד 10)

למנהל המסעדה שלי קליפורניה לטייסי חיל־האויר שיבקרו במסעדה מיונים צלויות.

כותרת נייר־המכתבים של אייבי נתן — „קרן אוניית השלום"

שום הוראה לצלות יונים לחיל־האויר, או למישהו אחר, לא ניתנה על ידי.

אייבי נתן, ניו־יורק.

■ הפיספוס —

בול

בגליון העולם הזה 1698, במדור תדריך, המלצתם לפני כל מעריציו של לי מרווין לראותו בסרט הקליעה בול, בקולנוע ירון בתל־אביב.

הלכתי לשם בלוויית חברים — והתברר שהוצג סרט אחר. חברי, שאינם מקוראי ה־עולם הזה, התקיפוני קשות, ואני, כקורא מושבע של העיתון, לא ידעתי מה לענות להם. נאלצתי לפצותם בשישה כרטיסי קול־נוע.

אמנון זרד, תל־אביב

● **והבחור־הזעצער** של העולם הזה יפצה את הקורא זרד בשישה כרטיסים לכל סרט אחר של לי מרווין.

אגב, הבחור הזעצער מודה לקורא זרד על שלא הזמין תריסר חברים, רק שישה.

■ תחרות

הצילומים

אני שולח לכם בזאת תמונה לתחרות

תמונת השבוע

הצילומים. הכותרת המוצעת: „עשן פחות — חייה יותר."

יעקב פאר, חיפה

● תמונת השבוע שזכתה גם לכותרת **המשך לעשן — ותיראה כך —** מזכה את הקורא פאר בפרס של עשר ל"י.

■ „גם אני משתין"

אני רואה שלאחרונה נכנס לאופנה הבי־טוי הדמוקראטי והקולע למטרה אני משתין. הפסל יגאל תומרקין השתין לא מזמן בפומבי על הדת. המשורר דויד אבידן משתין על דיין ועל פלשתין. בקיצור, הכל משתינין.

אז גם אני רוצה להשתין: על שידורי־הפירסומת המעיקים והמנדנדים, על פקידוני־דוני הממשלה המפריעים לאיש־הקידמה צבי ביגלמן יישר כוחו לייבא תכשירי־מין (העולם הזה 1700), ועל כל מה ומי שמפריע לי לחיות כאן כבן־אדם.

נוח גיא, חולון

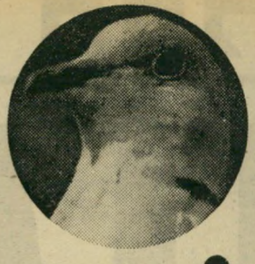
חנוני

קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בחקדם.

מסעדה
טריאנה
מאחלת חג שמח
לקהל לקוחותיה.
פתוח במשך חול המועד.

יונים: 49

יונצים: 18

ניצים: 53

שובך הח"כים

מה היה קורה אילו היתה הכנסת צריכה להחליט מחר על החזרת שטחים גרחבים תמורת הסדר־שלום — ואילו ניתן לח"כים להצביע כל אחד על־פי מצפונו האישי?

השבוע ישבו כתבי העולם הזה, ותוך התייעצות עם כמה מבין הכתבים הפרלמנטריים של עיתונים אחרים ומבין מז־כירי הסיעות, ערכו רשימה של כל 120 חברי הכנסת על־פי השקפתם. הם חילקו את הכנסת לשלושה סוגים:

● **יונים** (המוכנים להחזיר את כל או את מרבית ה־שטחים המוחזקים תמורת שלום);

● **ניצים** (שאינם מוכנים להחזיר את מרבית השטחים תמורת שלום);

● **יונצים** (שלא החליטו בבירור לכאן או לכאן, או־ שדעתם אינה ידועה).

תוך כדי כך הסתמכו לא רק על הצהרותיהם הגלויות של הח"כים, אלא גם על התנהגותם בסיעותיהם, יחסם ל־בעיות השונות, וכו'. מובן שיש מיקרי־גבול רבים, ואין החלוקה כה ברורה ומובהקת במציאות.

הסיכום הוא 49 יונים, 53 ניצים, 18 יונצים. משמע: ההכרעה במיקרה הנ"ל תהיה תלויה באיזן ההכרעה של היונצים.

חלוקה זו היא במידה רבה פרי המיקרה. למשל: ערב הר־כבת הממשלה התפטר מהכנסת משה קול, שהוא יונה מוש־בעת, כדי לפנות את המקום לניסים אליעד, שהוא יונץ לפי מצב־רוח. במקום אריה־בן־אליעזר ז"ל, שהיה נץ קיצוני, בא גדעון פת, הנחשב לפחות ליונץ.

מובן שלמעשה לא תיפול שום הכרעה על־פי הצבעתם ה־חופשית והחשאית של הח"כים. לכך תדאג מכונת המשמעת המפלגתית. לכן חשובה אולי יותר החלוקה ב ת ו ך המפלגות.

לפי הספירה, מבין 49 ח"כי מפלגת העי־בודה — 24 הם יונים, 17 ניצים ו־8 יונצים. במערך כולו יש להוסיף על כך את 7 היונים של מפ"ם.

מכאן שאילו היתה נערכת הכרעה חופשית במערך או ב־מפלגת־העבודה, היתה יד היונים על העליונה. אך הכרעה חופשית זו נמנעת על־ידי גולדה מאיר ורוב השרים המר־כזיים של המפלגה, שהם ניצים.

המפד"ל היא בעלת רוב של ניצים (8), אך יש בה 3 יונים ויונץ אחד.

מעניין במיוחד מצבה של חטיבת הליברלים בגח"ל. היא מונה עתה 12 ח"כים — שמהם 2 הם יונים, ו־5 הם יונצים. מכאן האפשרות — עליה מדובר לאחרונה רבות — של פי־לוג בין שתי חטיבות גח"ל במיקרה של פרישת חרות מן הקואליציה, אם יוחלט אי־פעם על החזרת שטחים.

חשוב ביותר, כמובן, המצב בממשלה עצמה. מבין 16 השרים שהם גם ח"כים, יחד עם 8 השרים הנוספים שאינם ח"כים, החלוקה היא: 10 יונים, 8 ניצים, 6 יונצים.

אולם תמונה זו אינה משמעותית מבחינה פוליטית, מכיוון שהניצים בממשלה הם קיצוניים, ואילו היונים הם חלושים. לעומת ההכרזות הקיצוניות של שרים כמו בגין, דיין ו־וייצ־מן, שותקים השרים־היונים. יתר על כן: אף יונה ממשלתית אינה מוכנה להכריז על נכונות לשלום־אמת תמורת החזרת כל השטחים הכבושים (ראה הנידון), הכרזה שהיא תנאי מוקדם לכל יוזמת־שלום ממשית.

מכאן שהחלוקה המיספרית בכנסת חשובה בהרבה פחות מאשר ריכוז הכוח במפלגות ה־מרכזיות ובממשלה. למנהיגים יש כוח־הכרעה.

אביזוהר מאיר	יונץ	ברקת ראובן	יונה	זילברברג אברהם	יונה	לנדאו חיים	נץ
אבן אבא	יונה	גבתי חיים	יונה	זכין דב	יונה	מאיר גולדה	נץ
אבנרי אורי	יונה	גולדשמידט יוסף	יונץ	זר מרדכי	נץ	מועדי ג'בר	נץ
אברמוב שניאור זלמן	יונה	גולדשטיין אהרן	נץ	חביבי אמיל	יונה	מילמן דב	נץ
אהרליך שמחה	יונה	גולן יצחק	יונה	חזן יעקב	יונה	מלמד אברהם	יונה
אלון יגאל	נץ	גז מטילדה	נץ	חזני מיכאל	יונץ	נבון יצחק	יונה
אלזועבי סיף־אל־דין	יונה	גלילי ישראל	נץ	חלפון בן־ציון	יונץ	נחושתן יעקב	נץ
אליאב אריה	יונה	גרוס שלמה יעקב	יונה	טובי תופיק	יונה	נח'לה אליאס	יונה
אליעד נסים	נץ	גרוסמן־אורקין חייקה	יונה	ידיד מנחם	נץ	נסים משה בנימין	נץ
אלמוגי יוסף	יונץ	גרשוני צבי	יונה	ידלין אהרן	יונה	נריה משה צבי	נץ
אמוראי עדיאל	נץ	דיין משה	נץ	יעקבי גד	נץ	סורקיס מרדכי	נץ
אנקוריון ארי	יונה	דינשטיין צבי	יונה	יערי מאיר	יונה	סנה משה	יונה
ארבלי־אלמוזלינו שושנה	נץ	האוזנר גדעון	יונץ	יפרח יהונתן	יונץ	סנחדראי טובה	נץ
ארזי ראובן	יונה	חורובץ יגאל	נץ	ישעיהו־שרעבי ישראל	יונה	ספיר יוסף	יונץ
אריאור יורם	נץ	חלוי בנימין	נץ	כהן מנחם	יונץ	ספיר פנחס	יונה
בגין מנחם	נץ	חמר זבולון	נץ	כהן שלום	יונה	סרלין יוסף	נץ
בדר יוחנן	נץ	הראל איסר	נץ	כהנא קלמן	נץ	עוביד דיאב	יונה
ביבי מרדכי	נץ	הרינג זאב	יונץ	כץ אברהם	יונץ	עופר אברהם	יונה
בן־אהרן יצחק	יונה	הרמן זינה	יונץ	כרמל משה	נץ	עופר מרדכי	יונה
בן־גוריון דוד	יונה	הררי יזהר	יונץ	לוי דוד	נץ	פיינברג־סירני עדה	נץ
בן־מאיר שלמה ישראל	נץ	וילנר מאיר	יונה	לוי יצחק דניאל	נץ	פיינרמן עוזי	נץ
בן־פורת מרדכי	נץ	ורדיגר אברהם	נץ	לוין יצחק מאיר	נץ	פרוש מנחם	נץ
בקר אהרן	יונה	ורטמן משה	יונה	לוין שלום	יונה	פרידמן שמחה	נץ
ברעם משה	יונה	זועבי עבדול עזיז	יונה	לורנץ שלמה	יונץ	פרס שמעון	נץ
						פת גדעון	יונץ
						צדוק חיים יוסף	יונה
						צימרמן צבי	נץ
						קורן דוד	נץ
						קורן יצחק	יונה
						קורפו חיים	נץ
						קלינגהופר יצחק הנס	יונץ
						קצנלבוגן בן־ציון	נץ
						קרגמן ישראל	יונה
						קרמרמן יוסף	נץ
						רוזן שלמה	יונה
						רזיאל־נאור אסתר	נץ
						רימלט אלימלך	יונץ
						רפאל יצחק	יונה
						שוסטק אליעזר	נץ
						שחור בנימין	נץ
						שכטרמן אברהם	נץ
						שערי יהודה	יונה
						שפירא משה חיים	יונה
						שפירא יעקב שמשון	יונץ
						שרף זאב	יונה
						ששון אליהו	יונה
						תמיר יוסף	נץ
						תמיר (כצנלסון) שמואל	נץ

אילו החליטה

גולדמן

פרק ראשון:
החלטה באסואן

תאריך: 15 במאי 1970. המקום: מרתף הדראגסטור של סן ז׳רמן דה־פרה, פאריס. גבר גבוה, בעל זקנקן שחור מחודד, פילס את דרכו בין השולחנות. הוא לא אהב במיוחד את הקפה הרועש, ולמען האמת — גם לא את האיש שעימו קבע כאן פגישה. אבל משהו שהישראלי אמר לו בטלפון הדאיג אותו, והוא היה מוכרח לחדא: האם הוא יודע? האם הוא חושד?

על כן אף הקדים בכמה דקות לפגישה.

המלצרית הכירה אותו. „בונסואר מיסייה רולו, שולחן לשניים?״

הגבר בעל הזקנקן השיב בחיוב. הוא דיבר צרפתית רהוטה, כיאה למי שנושא שם כל־כך צרפתי כמו אריק רולו, ושהוא גם עיתונאי כל־כך חשוב בלה מונד. אבל משהו במיבטאו העיד עליו כי לא נולד דווקא בפאריס. משהו איטי, רגוע, כבד כמו השמש של הדרום או גלי־החום של המידבר.

הוא הזמין גלידה ושיחזר בפעם המאה את שיחת־הטלפון:

ובכן, אריק, אולי אפשר בכל זאת להזיז את העניין? באתי במיוחד מתל־אביב... רמזת לפני כמה חודשים שאולי תוכל לסדר לי נסיעה... אתה יודע כמה שזה חשוב! איזו השפעה יכולה להיות לנסיעה כזאת! יש לי ההרגשה שעכשיו בדיוק הזמן...

למה אמר שעכשיו בדיוק הזמן? מדוע בא דווקא עכשיו מתל־אביב? האם הריח משהו?

מה היה קורה אילו החליטה גולדה מאיר שלא לחבל בנסיעתו של נחום גולדמן למצרים? הסיפור המתפרסם בעמודים אלה בא לענות על שאלה גורלית זו. הסיפור עצמו דמיוני, אבל הוא מבוסס על דמויות אמיתיות, ועל ניתוח פוליטי של עובדות אמיתיות ושל ההתפתחויות אשר היו גלומות בהזמנתו של נחום גולדמן.

מאת שלום כהן

האם הוא יודע משהו? רולו משך בכתפיו וניגש לטפל בגלידה שלפניו. עוד מעט יידע; אין טעם להתייגע בניחושים.

„הא! אריק!״

הישראלי הגיע.

כרגיל — שופע מרץ, מנוסף ידיים, צוחק, מדבר בקול רם. זה לא הסריע לרולו. להיפך.

„אז מה, אריק, אפשר לסדר פגישה עם נאצר?״ כרגיל — ישר לעניין.

„מדוע אתה חושב שדווקא עכשיו אפשר לסדר פגישה?״ השיב רולו בשאלה.

„מפני שהוא כבר קיבל חצי תריסר יהודים לראיון. אתה זוכר, כשהיית בישראל בחורף שעבר? אמרת שיש נכונות מצידו לפגישה, אבל שהוא אינו יכול להרשות לעצמו עדיין להזמין ישראלי אליו? אמרת שהוא קודם יבטל כל הגבלות על כניסת יהודים מאמריקה ואירופה? ושאחר־כך יומין עסקנים ומנהיגים יהודיים ידועים? ואחריהם אפילו אנשים הידועים כציונים? אתה זוכר?

„שלשום הוא קיבל את גולדברג לראיון. ולפני שבועיים את טורצ׳ינר. בדיוק כפי שהתנבאת. אז חשבתי שאולי אפשר גם סוף־סוף לעשות את הצעד הזה. אתה הרי יודע כמה זה יכול להיות חשוב, להראות לדעת־הקהל אצלנו בישראל שהוא מוכן להיפגש עם ישראלי! זה גם לא צריך לחייב אותו. פגישה עם עיתונאי איננה פגישה כמו פגישה עם מדינאי. סוף־סוף, גם ישראל התירה פעם לעיתונאי מצרי לבקר רשמית. מה אתה אומר?״

לשנייה שקל רולו את האפשרות לספר לבן־שיחו כל מה שהוא יודע. אבל הוא כבר למד מזמן להתאפק, ולהתגבר על הפיתוי להדהים את הבריות. עכשיו העסיקה אותו שאלה אחת בלבד: כיצד להחליק את העניין, לדחות את בקשתו של הישראלי מבלי לעורר בו סקרנות נוספת? והעיקר — איך לחדא שהוא לא יפרסם כתבה סנסציונית של משמעות ביקוריהם של אישים יהודיים בקאהיר.

הוא חשב על הגישה הדרמטית: משהו כמו: ידידי, אני מוכן לספר לך הכל. אבל עליך להישבע שלא תפרסם מילה מכל אשר אומר לך... שקל את הרעיון — ומייד פסל אותו. כי סוד מיבצע גשר חייב להישמר. עד לרגע זה ידעו עליו שבעה אנשים בלבד. אם יידע אותו שמיני — אין סיבה מדוע לא יגיע לעשרה ולמאה איש. ואז ייכשל המיבצע.

רולו הקשיב לבן־שיחו, חייך בהבנה ובידידות, הינהן במקומות הנכונים, ולבסוף הבטיח לברר מה אפשר לעשות. ובינתיים — אולי מוכן האורח הישראלי להירתם למסע־הרצאות בבלגיה, הולנד ודנמארק? סטודנטים, שמאל חדש — הבשורה של שוחרי־השלום בישראל — תתקבל שם באהדה. כן? טוב מאוד. ואם יתברר משהו בנוגע לנסיעה לקאהיר — יבריק לו מייד. טוב?

★ ★ ★

רק שבעה אנשים בעולם כולו רק הם ידעו מהו מיבצע גשר. קודם כל עבד־אל־נאצר וטיטו. הם היו המחליטים הראשונים.

מן העבר השני — גולדה מאיר.

היה, כמובן, גם אריק רולו. וחלקו בפרשה הוא סיפור בפני עצמו.

ידעו על המיבצע עוד שני שליחים מיוחדים של עבד־אל־נאצר. ולבסוף, כמובן, ידע את הסוד נחום גולדמן: האיש שבתיקי המיבצע כונה בשם־הצופן „יונס״ בערבית, ו„יונה״ בעברית, על שם אותו נביא תנ״כי שנשלח לנינוה.

לא היה קל לשכנע את נשיא מצרים להסכים למיבצע. טיטו ניסה יותר מפעם אחת — אך תמיד נתקל בתשובתו הפסקנית של המצרי: „לא ייצא מזה כלום...״

עד שלבסוף נשברה התנגדותו של עבד־אל־נאצר. חמיד אל־שנקיטי, ראש המחלקה המדי־

הודעת נאצר אשר חישמלה את העולם הוקראה באולם הישיבות הגדול של מרכז האיחוד הסוציאליסטי הערבי. נשיא מצרים קרא הודעה מוכנה מראש, בה נאמר כי אין מלחמה בין העם הערבי לעם היהודי, וכי מצרים מכירה בזכות קיומה של מדינת־ישראל ומוכנה לפתרון של שלום צודק. מאחורי גבו של גמאל עבד־אל־נאצר: הד״ר נחום גולדמן, המקשיב לתירגום הדברים מערבית לאנגלית.

גולדה אחרת...

נסע לקאהיר!

שער „אל־מוסאוור" נושא את דיוקנו של נשיא הקונגרס היהודי העולמי, ד"ר נחום גולדמן, ועליו הכותרת ההיסטורית „השליח הישראלי". בכתבה הוזכר כי ד"ר גולדמן הכין את הסכם השילומים.

את כל סודותיו של הראיס. איך יכלו השניים לנהל שיחות במשך חודשים על נושא זה — מבלי שאקבל את המושג הקלוש ביותר על כך?

אני יודע שגם אתה הצעת זאת לא־פעם. אני יודע כמה ניסית לשכנע את הייכל שהדבר רצוי. אבל גם אתה לא חלמת שטיטו הרחיק לכת עד כדי כך. על כל פנים, ישבתי מול השניים, הצתתי סיגריה חדשה לגמאל, והקשבתי.

אינני זוכר מילה במילה את דברי טיטו, אבל זה בערך מה שאמר לו:

„בסדר, אז לא ייצא מזה כלום. מה אתה מסכן? והעיקר — למה להשאיר את היוזמה בידיהם? למה להשאיר להם את המונופול על המילה שלום? למה שהעולם ישמע בוקר־בוקר שרק ישראל היא הרוצה בשלום — ואתה מתנגד לכל משא־ומתן, לכל הכרה, לכל הסדר?

„אני חושב שמבחינה מהותית ניתן לשבור את הקיפאון. ניתן להזיז את המצב ולמנוע מהם ישיבה של שנים בשטחים הכבושים. אבל גם אם אתה צודק, ושמבחינה מהותית אי־אפשר להשיג שום דבר בדרכים פוליטיות, ושאין מנוס מעימות צבאי רצוף — גם אז, אני חושב שעלינו לעשות את הנסיון הזה. אם לא מתוך ציפיה לתוצאות פוליטיות ממשיות, הרי לפחות מטעמים תעמולתיים. כצעד בלוחמה הפסיכולוגית.

„אדרבא, תהיה אתה העושה את הצעד הראשון לשלום. הישראלים ידחו אותו? יחבלו בו? מצויין! שהעולם יראה בדיוק מי מעוניין בשלום ומי לא. שיראו איזה ערך יש להצהרות המתחסדות של תל־אביב!"

נאצר הקשיב גם הוא בשקט. היה ברור שכבר שמע את הנימוקים הרבה פעמים. אבל היה ברור, שהוא שוב ושוב שוקל אותם.

„טיטו, ידידי," הוא התערב, „אתה יודע שזה לא מעשי. שזה רק עלול לשבור את רצון העם הערבי ללחום, לזעזע את אמונתו בהנהגתו..."

„אל תאמר זאת! איני מסכים לשמוע נימה תבוסתנית מפיך! איזה אמון יתערער? האמון בך? אתה, גמאל, יכול להעלות טענה כזאת על שפתיך? איזה ערבי יחשוד בך אפילו לשנייה שאתה מוכר אותו?"

„הפלסטינים, למשל..."

„לא! אפשר להסביר להם. אפשר לשתף אותם. והם הרי מאמינים בך — ובצדק! האם דרושה הוכחה כלשהי שאתה נאמן למלחמתם? שחירותם של תושבי הגדה המערבית חשובה לך לא פחות מאשר שיחרור סיני? אנא, אל תיתן לחששות אלה להרתיע אותך..."

כאן השתתק טיטו. הוא הכניס סיגריה לתוך הפייה הארוכה שכל אותו זמן החזיקה ריקה בין אצבעותיו הדקות. הגשתי לו מצית. הוא נשם את העשן לריאותיו, עצם לשנייה את עיניו, חייך לעבר גמאל ולחש: „אבל תאר לך שבכל זאת ייצא מזה משהו... תאר לך, גמאל... צעד ראשון של שפיות־דעת אצלם. צעד ראשון למניעת החורבן הכללי של האיזור. הרוסים, האמריקאים... האם זה לא שווה את ההימור?"

גמאל פנה אלי: „מה אתה אומר, חמיד?"

ברגע זה ידעתי שהוא כבר החליט בחיוב. „אדוני הנשיא," השבתי, „רק אתה מוסמך להחליט. אני רק מעז להביע את הסכמתי עם דברי הוד מעלתו הנשיא טיטו. העם ילך אחריך באשר תלך. אמונו נתון לך באשר תחליט."

„גם אתה מסתער עליי?" השיב גמאל, כאילו הוא מתכעס. „צירוף הכוחות הזה הוא יותר מדי בשבילי. אני נכנע!"

(המשך בעמוד 17)

נית בלישכתו של נשיא מצרים, שהכניס את רולו לאחר מכן לסוד המיבצע. תיאר כך את הפגישה בה נפלה ההכרעה:

זה היה באסואן, ביום ג', ה־24 בפברואר. בסעודה שנערכה ביום ב' בערב הירבו גמאל וטיטו להתלחש. לא ניסינו להאזין ללחישות, אבל כל הנוכחים יכלו לעקוב אחרי תגובותיהם של השניים. היה ברור לגמרי שנשיא יוגוסלביה מנסה לשכנע את גמאל במשהו. הוא נראה כמי שמשתדל למכור דבר־מה לבן־שיחו. גמאל היה מקשיב, שוקל את דברי אורחו, ולבסוף, תמיד, היה נד בראשו לאות שלילה. לא רוצה לקנות.

מדי פעם, כאשר הרגישו השניים שעינינו נעוצות בהם, היו מחליפים איזו בדיחה, פורצים בצחוק, או מחייכים. מאמץ ברור להעמיד פנים שאינם מדברים אלא על נושא משעשע, או על בדיחה של מה־בכך.

אבל ביום שלישי בבוקר, למחרת הסעודה, היה ברור שבכל זאת עומדת ליפול הכרעה חשובה. טיטו בא לחדרו של גמאל, במלון לוקסור. הנשיא הודיע לי שהוא מבקש לשוחח ביחידות עם אורחו, ושאין להפריע להם. אחר כך ביקש ממני להישאר איתם בחדר. „חמיד," אמר לי, „אני רוצה שתקשיב היטב לכל מה שידובר. אל תרשום פרוטוקול. אבל אם ייצא משהו מהשיחה — אתה תהיה ממונה על הביצוע."

השיחה התנהלה באנגלית, והיא היתה אופיינית לחיבה העמוקה הקושרת את השניים זה לזה. קשה לי לקבוע מה טיב היחסים המדוייקים בין גמאל לבין טיטו: יחס של אב ובנו? של שני אחים? של מורה ותלמיד אהוב?

טיטו הסביר לי בכמה מלים את רקע השיחה: „אני כבר מנסה מזה חודשים לשכנע את גמאל שיזמין אליו אישיות ישראלית לפגישה רשמית בקאהיר..."

נדהמתי. נידמה היה לי שאני מכיר

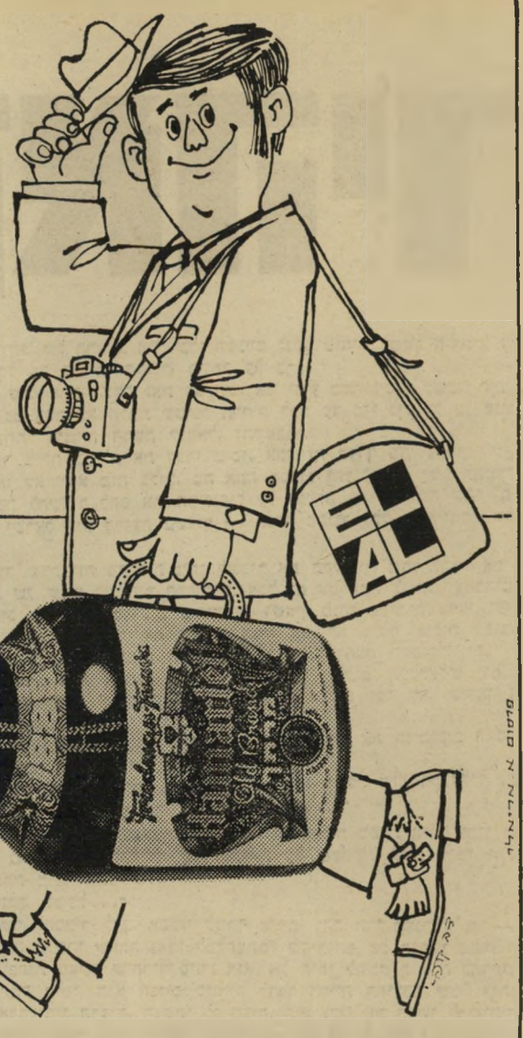
המון סקרנים בקאהיר הרחבה מול מלון אקסלסיור בקאהיר, התמלאה אלפי תושבים, מייד אחרי, בו התאכסן ד"ר גולדמן. המשטרה מנעה מן ההמונים מלהתקרב.

אפיקומן בכל בקבוק ברנדי

2 טיסות ללונדון

ב„אל על"

אנו ממשיכים במסורת פסח ומעניקים עם כל קנית בקבוק ברנדי שלנו גלוית השתתפות בהגרלת הפרסים הגדולה:

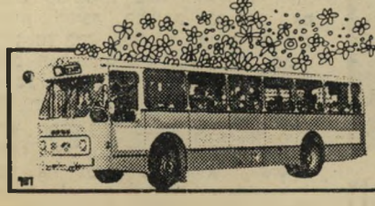
* **2 טיסות ללונדון** (כולל מסים).
* **20 שעוני „טיסו־סידרל"**
החידוש המהפכני של פיברגלס ופלדה
* **מערכת כלי כסף 120 חלקים**
(של "מיילקס")
* **5 מערכות „מטבח כיד המלך"**
(של "מיילקס")
* **50 טרנזיסטורים**
* **100 פרסי תנחומים: כדי „מצדה"**

ההגרלה בל"ג בעומר (24.5.70) בנוכחות הנהלת החברה, עורך־דין ופרסום אריאלי

דרשו את הגלויות והשתתפו במבצע.

פרידמן-תנובה

1889 פרידמן תנובה

קחו האדיה שאו בכבוד אתך ומצו קשלומן

גולדמן נסע לקאהיר!

(המשך מעמוד 15)

מתתי לשאול מי האישיות הישראלית שהוחלט להזמינה, אבל התאפקתי. ידעתי שברגע הנכון — אדע את הכל.

פרק שני:
פגישה בירושלים

"מר יסטר דנישקאר? המכונית שהזמנת מחכה לך בכניסה למלון."

חמיד אל־שנקיטי הודה למרכזנית והודיע שהוא מייד יורד. הוא התבונן בעצמו בראי הגדול וחייך לדמות שניבטה אליו מנגד. "היית יכול להצליח בחברה, ידידי המזדקן, לוא היית כל כך עסוק. היית אפילו מוצא לך אשה עשירה..."

הוא נטל את הארנק התפוח מעל לשולחן, בדק את הדרכון התורכי בעל הכריכה האדומה, הכניסו לכיס הפנימי של מעילו, העיף מבט אחרון במראה, ועזב את החדר.

למטה, בטרקלין, ניגש אליו גבר נאה, לבוש חליפה קיצית קלה — אך צווארון חולצתו פתוח, כמינהג הישראלים. "מיסטר דנישקאר? אני הגייד שלך."

חמיד לחץ את ידו, והשניים עברו את דלתות הזכוכית הגדולות, שהשם מלון דן הודפס עליהן באותיות מוזהבות. החמסין נפל כמו פטיש על ראשם. "החום לפחות," אמר לעצמו אל־שנקיטי, "נותן לי להרגיש כמו בבית."

מול המלון עמדה מכונית אמריקאית ארוכה, שעל דלתה צוירו שני המרגלים התנ"כיים נושאים על שכמם את אשכול הענבים האדיר. "מתאים מאוד," חייך אל־שנקיטי לעצמו, ושאל את מדריכו בתמימות: "החברה שלכם מתמחה בהסעת מרגלים?"

המדריך נדהם לאלפית של שנייה; ומייד הסביר: "נו, סר. זה סמל משרד התיירות שלנו. פירושו שמכונית זו מורשית להוביל תיירים, וכי נהגה עבר מיבחן רשמי בידיעת הארץ."

"רעיון טוב," השיב אל־שנקיטי, "אצלנו בתורכיה הכל לא מאורגן. כל נהג־מונית מסיע כל תייר."

מדריך־התיירים פתח את הדלת, ואל־שנקיטי נכנס והתיישב במושב האחורי. אבל לפני שהמכונית הספיקה לזוז, שמע מישהו קורא מן העבר השני של הרחוב: "חמיד! חמיד!"

הוא קפא על מושבו. חמיד? חמיד? מי זיהה אותו כאן, בלב תל־אביב? כלפי חוץ לא זע. חמיד אל־שנקיטי זה אדם מעולם אחר. אדם אשר לא ייתכן שיהיה ברגע זה בתוך מכונית בעלת סמל־המרגלים, בדרכו אל ראש ממשלת־ישראל.

אבל למי שייך הקול מן העולם ההוא? מי, לכל הרוחות, זיהה אותו?

★ ★ ★

מנהל לישכת העיתונות הודיע לו שמצפים לו בשעה חמש בדיוק. הוא הזמין את המכונית לשעה הרבה יותר מוקדמת, כדי שיהיה לו זמן גם לראות משהו מן הארץ.

מארחיו הבינו כנראה לרוחו. המדריך, שידע רק שהוא עיתונאי מוסלמי מתורכיה, קיבל כנראה הוראות להראות לו את השטחים הכבושים. המכונית חלפה על־פני שכונות יהודיות, איזורי תעשייה ושדות. "כאן היה הגבול לפני מלחמת ששת־הימים," הסביר לו המדריך. "שם, בצד השני של העמק, מינזר לטרון."

לרגלי המינזר פנתה המכונית שמאלה, והחלה מטפסת בהרים. "נעבור דרך רמאללה."

השדות היו שלחים: עדרים ורועים ערביים, מונית עמוסה לעיירה, ילדים חוזרים מבית־הספר. מדי פעם חלפו על פני כפר שבתיו בנויים מאבן. במבואותיו של מחנה צבאי ניצב מחסום, כף־יד והמילה: משטרה. המדריך אמר משהו לשוטר שליד המחסום. הסביר, כנראה, שזה תייר ושהוא בסדר.

בעיר רמאללה עצרו כדי לשתות ספל קפה. צלילי השפה הערבית ששטפו אותו מכל עבר העבירו רטט בשליח המצרי. אבל הוא התאפק, המשיך לדבר אנגלית, וגם כאשר ניגש אליו המלצר הערבי, ניהל עימו שיחת־חולין באנגלית. בסך־הכל היה אל־שנקיטי מופתע: רמאללה, אחרי שלוש שנים של כיבוש ישראלי, היתה עדיין ערבית. הקולות, הריחות, הלבוש. אולי בכל זאת נותר זמן להזיז את הגלגל אחורה?

בשעה חמש בדיוק התייצב בכניסה לבית אבן מטופח, בחלק היהודי של ירושלים. כן, מיסטר דנישקאר, הגברת מאיר תקבל אותך מייד.

המזכירה, גברת כבת 45, לבושה בפשטות ומרכיבה משקפיים, הובילה אותו דרך טרקלין קטן, הקישה בדלת, ומשנשמע קול עמוק מן העבר השני, פתחה את הדלת ופינתה את הדרך בפני אל־שנקיטי.

"ובכן," הוא אמר לעצמו, "זאת היא גולדה מאיר. נראית יותר צעירה מאשר בתמונות..." ולראש־הממשלה אמר, בהושיטו את ידו, ומתוך ודאות שהדבר יפתיע אותה לטובה: "שלום."

בעברית.

חיוך של הפתעה נעימה התפשט על פניה. הקמטים העמוקים התפוררו. "שלום, מיסטר דנישקאר," השיבה, "אנא, שב."

ולאחר שהתיישב, הציעה לו סיגריה. הוא הודה לה, ומשראה שהיא עצמה נטלה אחת — הצית לה אותה.

"מה שלום הוד מעלתו?" שאלה.

הוא הבין שהכוונה לגמאל. "מרגיש טוב, וביקשני למסור להוד מעלתך את מיטב איחוליו."

"מר דנישקאר, אמור נא לי דבר אחד: מדוע דווקא את הדוקטור אתם מבקשים להזמין? מדוע לא אישיות אחרת?"

בחדר־העבודה הצנוע לא נמצא איש מלבד השניים, אך מכיוון שראש־הממשלה העדיפה לדבר מבלי להזכיר שמות מפורשים, ותוך העמדת־פנים כאילו אינה יודעת את שמו שלו, החליט אל־שנקיטי לשמור על אותם כללי־זהירות:

"הוד מעלתה בוודאי תבין שלא קל לצד שלנו לעשות צעד כזה. אחרי התקשחות העמדות של כל הנוגעים בדבר, חובה שצעד־ההפשרה יהיה זהיר, ושיתקבל על הדעת ללא הלם פסיכולוגי קיצוני. גם כך אין הדבר קל."

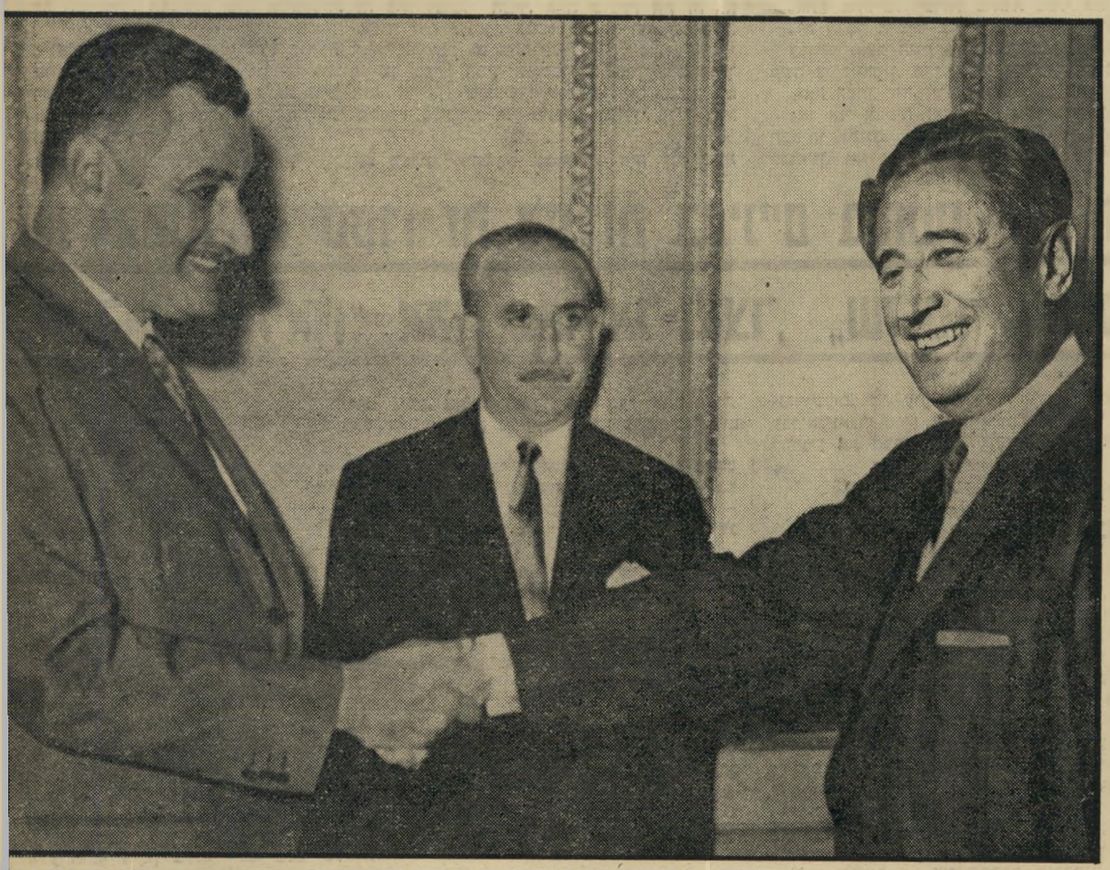
"אבל הדוקטור בכל זאת אזרח ישראלי. עקרונית — אין הבדל אם יוזמן דווקא הוא, או מישהו אחר..."

"ההבדל היסודי, גבירתי, הוא בזה: הדוקטור הוא אישיות רשמית ומוכרת במישור אחר, לאו דווקא במישור הממלכתי. יש בהזמנתו משום יצירת מגע רשמי — אבל לא ממלכתי, בין־מדינתי."

מפקד המודיעין קרא בכעס: „אין כל צורך להיכנע! ההפצצות רק מחזקות את העם הזה! אהלאן! שיפציצו! שיפציצו! אני מחפלל כבליץ!"

ראש־הממשלה נראתה עדיין ספקנית, מצפה לעוד הבהרות. אל־שנקיטי המשיך:

"גם כך, יהיה דרוש מסע מאומץ של הכנת דעת־הקהל. הדוקטור לא יהיה אישות־הביניים הראשונה שתוזמן. יבקרו תחילה אישים יהודיים דגולים. אישים הידועים כמזדהים עם מדינת ישראל וכתומכים בה. נכון, לא יהיה בהזמנות אלה צעד מחייב מבחינה מהותית. הצעד המחייב ייעשה עם הזמנתו של הדוקטור. זהו המעבר הטבעי מן המגעים עם מנהיגי היהדות אל המגעים הנוספים עם נציגי ממשלת כבודה..."

לחיצת היד בין נחום גולדמן וגמאל עבד־אל־נאצר. הפגישה התקיימה בארמון הנשיאות באל־קובה, לציני מצלמות הטלוויזיה והעיתונאים הרבים שצבאו במקום. במרכז התמונה: חמיד אל־שנקיטי, ראש המחלקה המדינית של לישכת נשיא מצרים, שהיה אחראי למיבצע גשר, אשר הביא את הד"ר נחום גולדמן לצורך זה לקאהיר

הוא הפסיק לרגע, והוסיף:

"...אם אמנם יסתבר שיש אפשרות למגעים נוספים."

ראש־הממשלה נראתה כאילו מקבלת את דבריו עד כאן. היא עברה לנושא אחר: "מדיווח מעמיד הנשיא כתנאי שהנסיעה תתקיים בידיעתנו המוקדמת, וכי לא תהיה סודית?"

"הפומביות חשובה לנו, בכל מיקרה. גם של הצלחה, גם של כישלון. כדי להבין את דעת הקהל לצעדים נוספים, במיקרה של רצון טוב; וכדי למנוע חשדות וטענות במיקרה של כישלון. זאת לא תהיה מזימה, זה יהיה אקט מדיני."

"ומדוע בידיעתנו ובהסכמתנו?"

"כדי שזה לא יהיה סתם טיול; סתם שתיית קפה, גבירתי. כדי שיהיה ברור, שאנחנו עושים את הצעד הראשון, ומשלמים את המחיר הכרוך בו — לא יהיה זה צעד לשווא, שאין מאחוריו לפחות הכרה עקרונית בסיכוי שהוא יוביל לעוד צעדים מעשיים."

★ ★ ★

הנסיעה חזרה לתל־אביב היתה הרבה יותר נעימה. החמסין נחלש, ריחות פרחי ההדרים בישמו את השליח המצרי. הוא לא קיבל עדיין תשובה מראש־הממשלה ושליחותו תסתיים רק למחרת היום.

משהו סמוי הפריע לו. מדוע לא יכלה גולדה מאיר להסתפק במה שאמר לה יונה עצמו? אלא היה צורך בנסיעתו שלו לירושלים? מדוע, בעצם, הפגנת ההסתייגות הזאת ממנהיגי כה ידוע ובולט? התחרות בין השניים? חיכוכים מדיניים? יריבות מפלגתית? לך תדע!

בעצם, אולי רצתה לרמוז שכדאי להזמין אותה ולא את יונה? או כן — זה מדהים התמימות הזאת! איך יכול גמאל לעשות דבר כזה מבלי שזה יתפרש ככניעה מוחלטת וללא תנאי? גם כך, בהזמנת יונה, הוא דורך על חבל דק...

המכונית התקרבה לאורות תל־אביב. חמיד, ידידי, אתה הלילה הולך לעשות חיים. תשכח את הייעוד ההיסטורי שלך. חפש לך איזו יהודיה — — —

מחשבתו הנעימה נקטעה. מנבכי זכרונו נשמע שוב אותו קול שקרא לו הבוקר מ

גולדמן נסע לקאהיר

(סוף מעמוד 17)

הרחוב: חמידו חמידו!

המכונית נעצרה בפתח מלון זו. חמיד נפרד ממדריכו, בחן את הרחוב סביב. איש לא נגיש אליו, איש לא קרא לו. פקיד המודיעין מסר לו פתק. „זה בשבילך, מיסטר דנישאקר.“ חמיד דחף את המכתב לכיסו ועלה במעלית לחדרו. רק שם פתח את המעטפה. כרטיס ביקור קטן נפל ארצה. הוא הרים אותו: „אדון דנישקאר הנכבד. אצלצל אליך בעשר ב־לילה.“ על גב הכרטיס היה מודפס השם: אריק רולו, כתב לה מונד.

„איבן אל־שרמוטה!“ סינן חמיד בין שיניו. „את הכל הוא יודע?“

פרק שלישי:
ראש המודיעין מתנגד

ד תאריך: יום ב׳, 18 במאי 1970. המקום: הקומה ה־32 של בניין אימוביליה, קאהיר. דלתות המעלית המיוחדת, שאליה אפשר להיכנס רק בקומה השלישית של המרתף ושאינה נעצרת אלא בקומה ה־32, נפתחו. טרקלין קטן, סטרילי. מזכירה עסוקה מאוד, שני בחורים שניראו אינטליגנטים מדי בשביל תפקידם הרשמי.

הפקידה ושני שומרי־הסף חייכו לעברו. סבאח אל־חייר. הוא העיף נשיקה לפאוזיה. או אולי זאת חמידה? „ידידי המוזקן,“ הירהר, „אתה באמת מזדקן אם אינך יכול לקבוע במבט אחד אם הרגליים שייכות לחמידה או לפאוזיה...“

זמזום, ודלת נפתחה בפניו. פאוזיה־חמידה לחצה על הכפתור החשמלי המפעיל את הדלת. הוא ידע שבחצותו של הדלת הזאת סנימה, כביכול אל חדרו של מנהל חברת מיסר תעשיות כותנה בע״מ. יוקרנו לעברו משני המשקופים קרני־ביקורת לגלות כל נשק או חפץ חשוד שהוא נושא עימו. הוא ידע בדיוק מה השומר הנסתר יראה על מסך־הבקרה; אבל לו מותר לשאת חפצים כאלה כאן.

זימזום, ועוד זימזום, ועוד עיניים בוחנות. חיוכים, סוראייה־פאטמה־איברהים־סועאד — עד שלבסוף הגיע לחדרו של איסמעיל.

איסמעיל ישב על כורסתו המסתובבת, מתבונן מבעד לחלון בעל השמשה הכהה — והמשוריינת. „התבונן. רחוב עמאד אל־דין. גני אל־איבקיה. כיכר האופרה. גזירה. הנילוס. כיכר השיחרור. המצודה. שוק אל־מוסקי. זה כוח עצום, חמיד. אתה שומע? את זה לא יוכל לשבור שום פאנטום ושום סקייהוק. אמור זאת לגמאל. אני אומר לו זאת כל פעם. אבל אני חושש שהוא אינו שקט לגמרי. אמור לו זאת גם אתה.“

בתנועה מהירה סובב את כורסתו והביט ישר בעיני חמיד אל־שנקיטי: „אין שום צורך להיכנע! ההפצצות רק מחזקות את העם הזה. אהלאן! שיפציצו! שיפציצו! זה יהפוך את המלאח שלנו ללוחם! אתה יודע מה אני מתפלל בלילות? אני מתפלל לבליץ. בליץ גדול אחד על קאהיר!“

חמיד בחן את ראש שירותי המודיעין של מצרים. איסמעיל אבקאריוס היה ענק נוטה להשמנה. פניו שחומים אך בעלי גוון צהבהב. קירח כימעט לגמרי, אבל בעל שפם אדיר. קצין חי״ר המתאים יותר לעמוד בראש גדוד מאשר לשבת בכורסה הזאת, מוקף כפתורים ומכשירי־קשר.

„אתה יודע, איסמעיל, שגמאל אינו חושש לעצמו. הוא אינו חושש למישטרו. הוא פשוט כואב בשביל העם הזה. הוא אינו רואה כל תכלית במותם של עוד עשרת אלפים איש.“

„מאז שנכנסת לחדר הזה ועד עכשיו נולדו 200 מצרים חדשים. עד השבוע הבא — יהיו עוד עשרת אלפים לידות. זה כוח, חמיד. עשה לי טובה. אמור זאת לגמאל. אמור לו שאין צורך להיכנע!“

„אבל הוא לא נכנע. הוא יודע שהסיכוי לתזוזה אמיתית הוא קטן ביותר. הוא הולך למיבצע נשר מתוך הנחה שלא ייצא ממנו כלום. אבל זה יתן לו קלף תעמולתי עולמי. אל תשכח זאת!“

„הוא הבוס. אני יודע. אדאג לכל פרט. אבל כואב לי, חמיד. כואב לי. אתה מבין?“

חמיד לא השיב. מי יכול להבין את איסמעיל? מי יכול להיכנס לנשמתו של המצרי הענקי הזה, שאמו מוסלמית ואביו קופטי? לאיזה מצרים הוא נאמן? מצרים של גמאל? מצרים של הסרעונים?

★ ★ ★

ט ייב יא־סידי, מה אוכל אותך?“

היה זה כאילו לחץ איסמעיל על כפתור סמוי, ובמקום האיש הנסער והנרגש תפס את מקומו מאחורי המיכתבה הענקית גוש קרח.

„אני רוצה להיות בטוח לחלוטין שאין כל סכנת דליפה. אתה יודע כמה חשוב העיתוי של הפירסום. גמאל ירצח אותי אישית (ואני אותך לפני כן, רשם באותו פינקס) אם ייחדע הרמז הקטן ביותר לפני בואו של יונה.“

איסמעיל לחץ על כפתור. נשמע קליק שקט, וחלק מן השולחן הגדול שלפניו הואר מבפנים. על ריבוע האור הוקרן מיסמך מחולק למלבנים. תיק מיבצע נשר. איסמעיל היה היחידי שידע על קיומו של התיק. האומנם?

ראש המודיעין סקר את הפרטים המוקרנים על שולחנו. „אין שום סימן לדליפה.“

„וממקורות חוץ?“ היקשה חמיד.

איסמעיל קימט את מיצחו. „אולי זה לא חשוב, אבל יש סימנים של עצבנות מהצד השני...“

„עצבנות?“

„סראג הודיע לי מתל־אביב שמריחים משהו. שניתנה הוראה לכל הרשתות שלהם כאן לבדוק אם לא מתבשל משהו. מגששים באפלה. זה מרגיע אותי. אבל כל עוד הם מגששים, פירוש הדבר שהם ימשיכו לחפש. והשדים האלה מסוגלים — מי יודע למה?“

פרק רביעי:
קבלת־פנים בארמון

א רמון אל־קובה היה שייך פעם למלך פארוק, ולאביו פואד לפניו. בית בנוי לבנים ושיש, מוקף גן גדול, בתוך חומה גבוהה. בשעה שמונה בדיוק הגיעה מכוניתו של גולדמן אל השער. הזקיפים הצדיעו, המכונית המשיכה עד למדרגות הרחבות שבחזית הבית. חמיד, שליחה את גולדמן, יצא ראשון, החזיק את הדלת פתוחה עד לצאת האורח.

גמאל עבד־אל־נאצר קיבל את פני גולדמן בטרקלין העגול: חדר רחב־מימדים, מוקף עמודי־שיש מבהיקים. כמאתיים צלמים ועיתונאים תפסו את שני האנפים של האולם. גולדמן ופמלייתו נכנסו מצד אחד של האולם; עבד־אל־נאצר ומלוויו נכנסו מן הצד השני. המסרטות טירטרו, המצלמות הבזיקו. שני האישים התקדמו עד למרכז השטיח הסרסי הגדול. שנייה של היסוס. הידיים הושטו, הפנים בקעו בחיוך רחב. „אהלן וסאהלאן!“ אמר המצרי. „שלום!“ אמר הישראלי.

השניים התנהגו כשחקנים ותיקים מאוד. לחיצת־יד נמשכה, החיוכים לא משו. הם ידעו שהצלמים והמסריטים נלהבים לצלם את המעמד ההיסטורי. הם עמדו זה לצד זה, החליפו דברי־נימוסין. הכל בשביל הצלמים. רק כעבור כמה דקות הוביל עבד־אל־נאצר את אורחו אל מחוץ לטרקלין הגדול, לעבר דלת לבנה מקושטת בפיתוחי־זהב. כאן הסתיימה ההצגה; מבעד לדלת היתה ממלכת הדיפלומטיה השקטה.

בטרקלין הקטן התיישבו גולדמן ועבד־אל־נאצר על ספה, ומשרתים סודאניים הניחו לפניהם ספלי קפה וטס של פירות. ליד שולחן צדדי ישבו שני קצרנים, שנועדו לרשום כל מילה שתיאמר. חמיד אל־שנקיטי ניצב מאחורי הספה, מוכן לכל שירות שיידרש.

גולדמן פתח בשיחה: „אדוני הנשיא מבין כי אינני שליח רשמי, ואינני מייצג את ממשלת־ישראל או כל גוף אחר. אני מתכבד להעביר אליך הבעת רצונה־הטוב של ראש ממשלת־ישראל; זה כל מה שהורשיתי לעשות. אשמח מאוד, אדוני הנשיא, לשמוע את אשר בפיך ולהעבירו לידיעתה של ממשלת־ישראל. הדיעות שארשה לעצמי להביע, במידה שאדוני יראה בהן עניין, לא יחייבו איש מלבדי.“

„דוקטור גולדמן,“ חייך נשיא מצרים, „כל זה ברור. אנא, אל תהיה צנוע כל־כך. דיעותיך ידועות לנו, ואנו מעריכים אותן ואת אישיותך. ברור לנו כי איננו מנהלים שיחות רשמיות, ואין זה תיוך בין הצדדים.“

„אני מודה לאדוני הנשיא על מחמאותיו. יורשה לי להביע את הערכתי לעצם התבונה והאומץ המדיני שבקיום פגישה זו.“

„העונג הוא באמת שלי, דוקטור. ויורשה לי לדבר גלויות: ברור לנו שבאיזה שהוא מקום חייב להימצא פתרון. כל פתרון שהוא. העניין אינו יכול להישאר כפי שהוא. הוא מסוכן מדי. אני מקוה שעצם נוכחותך כאן תוכיח כי אין מלחמה בינינו לבין העם היהודי; גם לא נגד עצם קיומה של מדינת־ישראל. אנו מבקשים להבהיר כי הסיכסוך בינינו הוא סיכסוך פוליטי, בין אינטרסים פוליטיים מנוגדים ועל בעייה פוליטית יש לתת תשובה פוליטית.“

„האם ידיו של הנשיא אינן כבולות על־ידי הצהרות קודמות? למשל החלטת ועידת חארטום?“

„אינני מפר את החלטות חארטום. הרי אני מדבר על פתרון מדיני, לא כן?“

„אדוני הנשיא — איזה בסיס אתה רואה להסדר?“

„הבסיס היחידי הבא בחשבון הוא החלטת מועצת הביטחון מה־22 בנובמבר 1967. היא נותנת לישראל כל מה שהיא יכולה לבקש — מלבד שטחים. מה אתם רוצים? גבולות בטוחים ומוסכמים? הכרה? מעבר חופשי במיצרים ובסואץ? כל זה מובטח לכם!“

„אדוני הנשיא, קיים פחד עמוק בלב אזרחי ישראל מפני שאיפות־הנקם של הערבים, מפני נסיון־פתע לחסל את ישראל...“

„אתם פוחדים? ישראל פוחדת מפני שאיפות־הכיבוש שלנו? אתה מדבר ברצינות?“

„זה הדבר הרציני ביותר בתודעה הישראלית.“

עבד־אל־נאצר השתתק, ונראה מהרהר. „כל מיני אנשים באמת אמרו לי זאת לא פעם. קשה לי להאמין. הרי הפחד צריך להיות כולו בצד שלנו...“

„ואת הפחד הזה, אדוני הנשיא, יש לחסל. את זאת אין החלטת מועצת הביטחון מבטיחה.“

„או אני אבטיח זאת! מה אתם רוצים? הסכם חתום? הרי לא תאמינו לנייר! אדרבא! תבטיחו נסיגה. תבטיחו פתרון בעיית הפליטים: פיצויים, יישוב־מחדש. הבעייה ניתנת לפתרון. ואז אני מבטיח לך שבקאהיר יישב שגריר ישראלי, ונציגינו יישבו בתל־אביב

שני המנהיגים סקרו זה את זה בעיניים בוחנות, הם היו שחקנים ותיקים:

„אהלאן וסהלאן!“ אמר עבד־אל־נאצר, „שלום!“ השיב ד״ר נחום גולדמן

ובירושלים. מה עוד? ביטול החרם? מיסחר? תנועת תיירים? תגיד לגברת מאיר שגמאל עבד־אל־נאצר מוכן להבטיח ולקיים. אבל אתם חייבים לשלם את המחיר. אתם חייבים להרגיע את הפחד שלנו. אתם חייבים לשכנע אותנו שאינכם לוטשים עין על אדמותינו.

פרק חמישי:
פירוק ממשלת הליכוד

מ אתיים אלף איש הקיפו את נמל־התעופה לוד ביום בו חזר נחום גולדמן לישראל. הם באו עם ילדיהם, במכוניות וברגל. הם הציפו את השדות עד למבואות פתח־תקוה ורמלה. רבים בכו. רובם הצביעו על כל מטוס שנחת ואמרו: „זהו!“

הפתאומיות של כל הפרשה, השידורים הדרמאטיים בתחנות הטלוויזיה בעולם, הדיחה המדוקדק על כל רגע משלושת ימי שהותו של גולדמן במצרים. ומעל לכל: קול התשואות של הקהל הקאהירי, בקונצרט המיוחד שערך הנשיא עבד־אל־נאצר לכבוד אורחו באולם האופרה. אחרי שנים של הכרזות כי אין ערבים המוכנים לדבר על שלום; כי גמאל עבד־אל־נאצר שבוי בימי ההמונים; שהשינאה הערבית מונעת כל אפשרות של שלום — אחרי כל השנים האלה, הסתבר פתאום שהשלום יכול להיות קרוב מאוד. סוכנות הנסיעות של האחים אברהמוף בתל־אביב פירסמה בעיתונים את המודעות הישנות משנות ה־30 וה־40, המציעות טיולים מאורגנים לפיראמידות וללוקסור.

לעומת הצהלה ההמונית, שררה מתיחות עילאית במישור המדיני. עסקני מפלגות התכנסו לישיבות מראתוניות. הימין חזר והכריז: „לא תהיה מינכן שנייה! גולדמן הוא צ׳מברליין!“ יונים מוצהרות צהלו. ראשי מפלגות גדולות אמרו: „צריכים להמתין. לשמוע מפי ד״ר גולדמן. לבדוק אם אין התקדמות מוקדמות מדי.“

והנה, גולדמן חזר — ובפיו הבשורה הגדולה: „אפשר לדבר על שלום עם עבד־אל־נאצר. אל נשלה את עצמנו. השלום אינו מעבר לפינה. צריכים לשלם מחיר גבוה. אבל אפשר להשיגו.“

★ ★ ★

ד מפלגות המישניות נעשו כמרקחה. ח״כים דתיים איימו בפרישה ממפלגתם אם זו תתמוך בנסיגה תמורת שלום. גח״ל התפצלה לכל אורך הקו. בגין הצהיר כי העם לא ירשה לממשלה לבגוד במורשת הדורות. אבל היה ברור, כי ההכרעה נתונה בידי המערך. העיתונים פירסמו מדי יום תוצאות של מחקרי דעת־הקהל. רוב המצדדים בנסיגה תמורת שלום עלה בהתמדה: 63% — 68% — 72%. השרים התייצבו גלויות במחנות של יונים ונצים.

גולדה, דיין, בגין, עזר, לנדאו, אלון, פרס, גלילי ושלמה הלל התנגדו לנסיגה. פינחס ספיר, משה קול, ישראל ברזילי, ויקטור שם־טוב, זרח ורהפטיג, חיים משה שפירא, חיים גבתי, זאב שרף, יוסף אלמוגי היו בעד. אבא אבן התלבט, הימהם, ולבסוף החליט כנראה שיש סיכויים ליונים לנצח — והצטרף אליהם. סך הכל: תשעה נצים, כנגד עשרה יונים. באמצע התלבטו שרי הליברלים יוסף ספיר, אריה דולצין, אלימלך רימלט, ואיתם יוסף בורג ויעקב שמשון שפירא. הצטרפותם למחנה זה או אחר תכריע את הכף.

גולדה איימה: אם יקבלו את הצעותיו של גולדמן, אם ייפו את כוחו להמשיך במשא־ומתן על־פי הקו שהציע גמאל עבד־אל־נאצר — תראה בכך הבעת אי־אמון בה, ותתפטר.

„אני מוועזת מקולות־הראש בה מוכנים חברים לגשת לבעייה. העם הזה לא יוותר על פירות נצחונו, על דם בניו, בשביל הזייה, בשביל אשלייה של ביטחון. הסדר כפי שמוצע על־ידי נאצר פירושו התאבדות; או לפחות הזמנת מלחמה בעוד חמש או עשר שנים.“

אבל מחדה של הגננת הלאומית, שהיפנט את המערך מזה שנתיים, שוב לא יכול היה לעמוד מול הלחץ האדיר של ההמונים. הרחוב רצה שלום — ומיד. הרחוב האמין לגולדמן יותר מאשר לגולדה.

כאשר נספרו הקולות, בחמש לפנות בוקר, הסתבר כי היונים ניצחו. אומנם ברוב דחוק — אבל ניצחו. גולדה התפטרה — ועוד באותו לילה הטילה הליכוד המדינית של המערך על פינחס ספיר לגשת להרכבת ממשלת־ליכוד חדשה. ממשלת שתלכד את כל הכוחות, בכל המפלגות, המוכנים לתמוך בעיקרון של שלום תמורת שטחים.

לאן הולך סנה?

„מי בעד ההצעה להביע אי־אימון לממשלה?" שאל היו"ר.

לא היתה אפתעה בידיים שהורמו: ארבעה אנשי הכוח החדש ורק"ח.

לא היתה גם אפתעה בידיים שהורמו נגד: כל הקואליציה וכל האופוזיציה הימנית.

האפתעה היתה ביד אחת שלא הורמה: זו של הד"ר משה סנה, הח"כ הבודד של מק"י.

קפיצה גדולה

ך היה אדם בכנסת שלא שם לב לעובדה זו — ותוך דקות התחילה חרושת השמועות לעבוד במסדרונות.

הימנעותו של סנה מלהצביע אי־אמון לממשלה — וזאת על פרשה כה חד־משמעית כמו שליחות־השלום של גולדמן — היא בלי ספק קפיצה גדולה נוספת בדרכו רבת־התהפוכות של המנהיג בן ה־61.

סנה לא הסתפק בכך. כאשר הובאה להצבעה החלטת־ההצעה של אגודת־ישראל, שמתחה ביקורת על הממשלה בגלל סירובה לאפשר לגולדמן לנסוע — הצביעו אנשי הכוח החדש ורק"ח בעדה. סנה נמנע שוב.

בעד הצעתו הפשרנית של סנה הצביע רק הוא עצמו.

קבע כתב הארץ: „חלוקה זו של גושי ההצבעה עוררה תשומת־לב כללית."

רק מישגה טאקטי

א יך נימק סנה עצמו את צעדו זה, המוציא למעשה את מק"י משורות האופוזיציה הממשית וקובע לה עמדת־בינַיים בין המערך ושוללין?

בפתיחת נאומו מתח סנה ביקורת על הממשלה בפרשת גולדמן — אך לא מפני שחיבלה ביוזמת־שלום חשובה. לדברי סנה, זוהי „מחלוקת בגלל ביצה שלא נולדה... שהרי אין איש מאיתנו יודע בבהירות מי יזם את רעיון הפגישה נאצר־גולדמן."

בכך חזר סנה על טענת שוללי־גולדמן, כי יתכן מאד שהוא המציא את כל העניין בעצמו.

אם כן, במה חטאה הממשלה? קבע סנה: „בהתנהגותה היא יוצרת ראי עקום. האמת לאמיתה היא כי במצב המלחמה הקיים בינינו ובין שכנינו, הצד הישראלי הוא המעוניין בשלום, והצד הערבי הוא המסרב לעשות שלום."

כלומר: לא היתה פה חבלה בעניין־השלום, כטענת מחיבי גולדמן, אלא רק מישגה טאקטי של פגיעה בתדמיתה של ישראל.

התקפה על גולדמן

סנה לא הסתפק בכך. בהמשך דבריו תקף סנה גולדמן באופן החריף ביותר והעמיד את עצמו נגד שולליו. **הוא קבע כי** „אין לי ספק שד"ר עצמו סבור כי הוא אינו מתאים לשמש נציגה של ישראל למו"מ עם מצריים," והוסיף:

סנה:... וכדי להסיר כל אי־הבנה, עלי לציין אין דיעותי — דיעותיה של מק"י — כדיעותיו של ד"ר גולדמן, כפי שבאו לידי ביטוי במאמריו.

אני חושב שאין מי שרוצה יותר מאיתנו בשלום. אבל אנו שוללים בתכלית השלילה כל הסתגלות ל„לאומים" של חרטום.

מה נימנו וגמרו החרטומים? „לא הכרה בישראל". עונה בת־קול. מילא, אפשר גם בלי הכרה.

אמרו החרטומים: „לא משא־ומתן עם ישראל". עונה בת־קול: מילא, אפשר גם בלי משא־ומתן, שיפסקו הגדולים...

גזרו החרטומים: „לא שלום עם ישראל". עונה בת־קול: מילא, מי צריך שלום?.... נסתפק בהפסקת הלוחמה, עד שתחודש הלוחמה.

אנחנו מתנגדים בכל תוקף להלכי־רוח המוליכים את העם שולל, כאילו דרך ההסתגלות ל„לאומים" של חרטום היא הדרך המוליכה אל השלום.

ועוד דבר אחד: אנו מזהירים מפני הדיעה כי חורבנה של מדינת־ישראל פירושו דווקא — חיסולה הפיסי, גם בהכנסתה למיטת־סדום, וגזירת ניתוקה מהעם היהודי, יש משום חורבנה של מדינת־ישראל.

בקטע קצר זה חבויה התקפה טוטאלית על גולדמן, וגם על תומכי יוזמתו, שאינה נופלת מחריפות דבריו של אבא אבן.

למעשה מאשים אותם סנה בכך ששליחות גולדמן נועדה לאפשר לעבד־אל־נאצר להמשיך בסירוב להקיר בישראל, לנהל עימה משא־ומתן ולעשות עימה שלום, נוסף על האישום שהם רוצים להחזיר את ישראל ל„מיטת סדום" — גבולותיה מלפני מלחמת ששת־הימים.

ההאשמה כי דווקא גולדמן רוצה לנתק את המגע בינה ובין העם היהודי תמוהה עוד יותר, בייחוד בבואה מפי סנה, חברו־לשעבר של גולדמן במפלגת הציונים הכלליים.

בסיכום דבריו הציע גולדמן לממשלה להמשיך ולהתעקש על „הסכם־שלום מלא ומפורט", ואז, הבטיח, „או שנשיג את השלום או שנחזק את השטחים."

בעד היאחזויות בשטחים

ע וד באותו יום נאם סנה שנית, ודבריו השלימו את הנאום הקודם. הנושא: ההתנחלויות.

בניגוד לנאום הראשון, שעורר תשומת־לב כללית בגלל הצטרפותו העקרונית לקו ממשלת הליכוד, לא שם כמעט איש לב לנאום השני, מפני שהאולם כבר היה ריק.

אך ייתכן כי נאום זה היה עוד יותר פנמפיוני, כי בו יצא סנה להגנת ההיאחזויות כשטחים המוחזקים.

סנה הסביר את הסתייגותו לסעיף של תקציב משרד־החקלאות הנוגע להיאחזויות בשטחים המוחזקים (שני ישובים חדשים ברמת־הגולן, אחד בגדה המערבית, אחד בגוש עציון, שניים בסיני. עליהן ועל ההיאחזויות הקודמות בשטחים המוחזקים עומדת הממשלה להוציא השנה 32 מיליון ל"י מתקציב החקלאות, ועוד 47.5 מיליון מתקציבים אחרים).

הודיע סנה: הוא אינו מציע להוריד אף אגורה אחת מסכום זה. „אינני רוצה להגביל במשהו את הסכום המוקדש להיאחזויות בשטחים, כי אני חושב שזהו דבר חיובי. אין שום סיג לגבי היאחזויות בשטחים... הדבר הוא טוב לאדמה וטוב לאדם."

הוא הציע רק דבר אחד: להוסיף מילה אחת בספר התקציב, כדי שייאמר בפירוש „היאחזויות חדשות בשטחים". הסביר סנה: „רציתי להבליט את ההסכמה להיאחזויות משיקולים בשטחיים."

אך אם ניסה סנה להבדיל בין היאחזויות „בשטחים" ובין „ישובי קבע", בא מייד שר־החקלאות וסתר את דבריו. הסביר חיים גבתי, בתשובה לביקורתו של אורי אבנרי על ההיאחזויות: „אחד הבסיסים לתיכנון ההיאחזויות החדשות הוא זה, שאיננו מקימים שום היאחזויות אם אין שם תנאים מינימליים לפיתוח יישוב חקלאי. במידה שיש צורך להקים היאחזות מטעמים בשחוניים גרידא, הרי זה מוטל על צה"ל."

כלומר: אותן היאחזויות שסנה חייב אותן אינן היאחזויות בשטחים גרידא, אלא דווקא

★ הוא לא הצביע אי־אמון לממשלה בפרשת ד"ר גולדמן!

★ האם הוא מתכוון לחזור עם מק"י אל המערך?

ישובים חקלאיים המתוכננים למשך זמן רב, אפילו לצמיתות.

לקראת הצטרפות למערך?

ק פיצתו החדשה של סנה אינה מובילה אותו לכיוון חדש. גם קודם לכן התקרב סנה בהדרגה, ובצעדים זהירים יותר, לעמדות הממשלה.

בשנה האחרונה דיברה מק"י על „זכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים", אך סירבה בפירוש לדבר על „מדינה פלסטינית", או על „אומה פלסטינית". לעומת זאת הכריזה בפירוש שאינה מסכימה לגבולות הקודמים של המדינה, וכמו אבא אבן היא דורשת לקבוע גבולות חדשים. מכאן נובעת, כמובן, הסכמה לסיפוחים, נוסח מפ"ם.

הקפיצה החדשה מקרבת את סנה עוד יותר לעמדתו של אבא אבן. למעשה לא נותר עוד הבדל ממשי בין עמדת מק"י וזו של הנהגת מפ"ם. אף יתכן כי נאומה של ח"כ חייקה גרוסמן, בשם מפ"ם, היה ביקורתי יותר כלפי הממשלה מנאומו של סנה.

מהי הכוונה? לדעת כמה משקיפים בכנסת: נסיון נמרץ של סנה להביא להצטרפות מק"י למערך, כצד מפלגת העבודה ומפ"ם, במטרה להצטרף לאיחוד ממשי, אם יקום כזה בין שתי המפלגות האחרות.

תוכנית כזאת אינה בלתי־ניתנת להגשמה. בחודשים האחרונים הפך סנה לחביב מפלגות הרוב בכנסת. לא רק אנשי מלפגת העבודה, אלא גם אנשי גח"ל ממטירים עליו ברכות גלויות כשהוא נואם נגד ברית־המועצות, עבד־אל־נאצר ואירגוני הפידאיון, בזכות הציונות והמסורת היהודית. אין יו"ר בכנסת המפסיק אותו בתום זמנו, וגם בשטחים אחרים ניתנות לו זכויות־יתר לפנים משורת הדין.

כאשר הזכיר שר־המשפטים נשכטות בלהט החיכוח של „מיהו יהודי", וקרא קטעים מספרו של סנה נגד הציונות ובשבח סטאלין, עורר י"ש שפירא על עצמו תרעומת כללית.

בהון־לארץ יש יחסים לבביים עוד יותר. שלוחות משרד־החוץ עוזרות להפיץ את החוברות של מק"י בלועזית, ולפי גירסה אחת הן גם עורכות ומדפיסות את החומר, כדי להשתמש בו בויכוח עם חוגים שמאלניים, המותחים ביקורת על מדיניות ישראל.

אם יצליח סנה לקפוץ אל המערך, ולחזור לכור מחצבתו אחרי היעדרות של כימעט 20 שנה, יהיה זה בוודאי אחד המיבצעים הפוליטיים הפיקנטיים ביותר בתולדות המדינה.

שתי הפגנות סוערות שנערכו בבירה פוז

מזויינים במקלות ארוכים הסתערו על המפגינים חבטו על ימין ועל שמאל בהת־להבות בלתי רגילה. כששככה המהומה, היה צורך להוביל לאישפוז שלושה מהמפ־גינים שנפצעו מחבטות השוטרים.

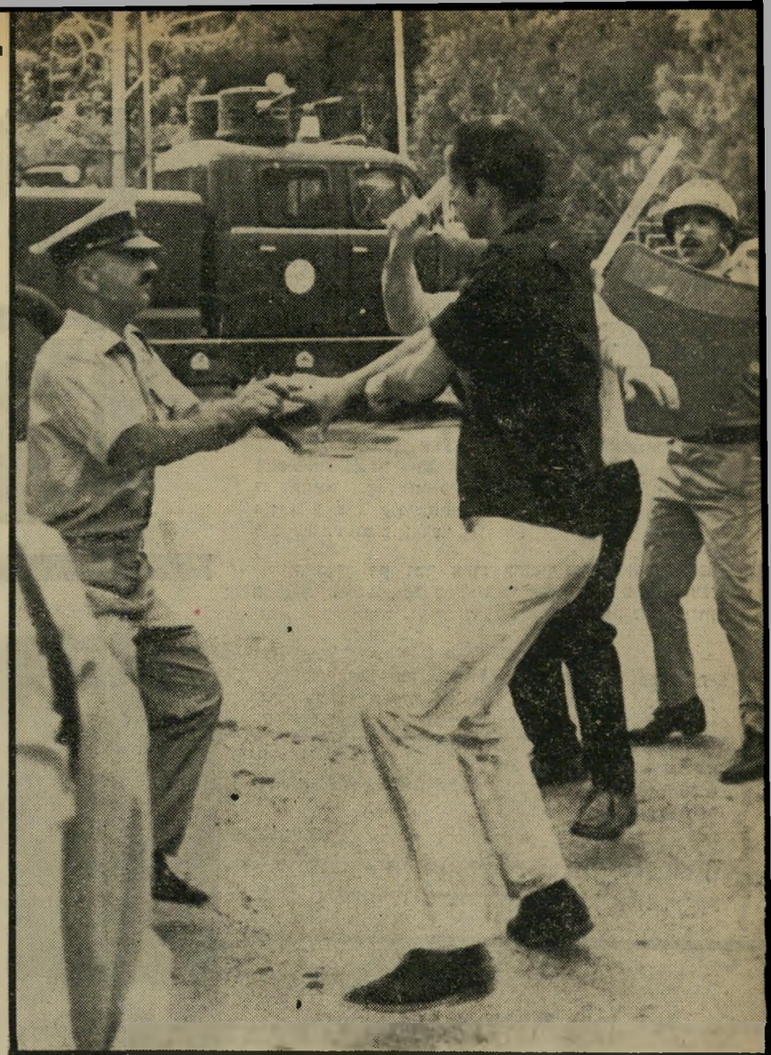
השוטרים לא הסתפקו בסיוור ההפגנה. הם רדפו אחרי המפגינים על המידרכות, המ־שיכו להכות אותם שם. כך, למשל, הרימו את חיה פוגל, מנהלת הגלריה של בית־האמנים, בשערות ראשה באוויר, היכוה נמ־רצות בביטנה ובגבה.

★ ★ ★

כעבור שלושה ימים, בשבת, נער־כה הפגנת דמים נוספת בירושלים. בבוקר השבת יצאו כ־150 צעירות וצעירים במשאיות ורכב פרטי משער שכם לכיוון חברון כדי למחות נגד ההתנחלות החוסמת את הסיכויים לשלום. היו אלה ברובם אנשי ש"ח (שמאל ישראלי חדש) מתל־אביב וירושלים ומספר סטודנטים מתא הסטודנטים של תנועת העולם־הזה כוח־חדש בירושלים. הפעם נתנה המשטרה ליותר צמוד למפגינים. נוסף למשטרה ליוה את השיירה ג'יפ של צה"ל ועליו מיקלע טעון. כוח ההרתעה היה מרשים.

במבואות בית־לחם עצר משמר צה"ל את השיירה. כאשר ירדו האנשים כדי להפגין במקום, קרעו החיילים את הכרזות

במגינים ואלות מסתערים השוטרים על אחד המפגינים שהפגינו לפני ביתה של ראש־הממשלה. למרות שהאיש אינו חמוש מסתערים עליו השוטרים באלות שלופות. בתמונה נראה גם איש לבוש אזרחים המרים אלה.

ההפגנה שנערכה בסוף השבוע שעבר מול משרד ראש־הממשלה, נועדה למחות על החלטת הממשלה למנוע את נסיעתו של הד"ר נחום גולדמן למצרים. בתמונה נראות חלק מהכרזות שנשאו המפגינים לפני משרדה של ראש־הממשלה.

דם למען השלום

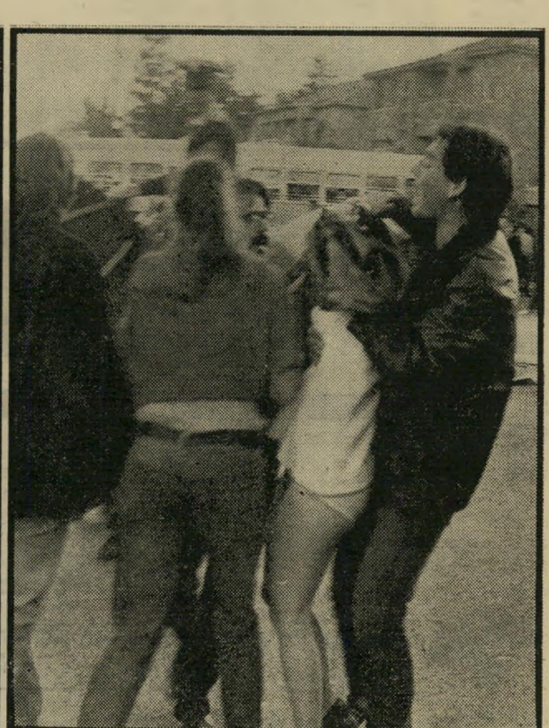
"עוד מדי דם נשפך בארץ הזאת בשביל המלחמה — הגיע הזמן ש־ישראלים יוכיחו שהם מוכנים להסתכן גם למען השלום." האיש שאמר דברים אלה היה חבר קיבוץ השומר־הצעיר בצפון הארץ. ביום הרביעי האחרון הוא בא לירושלים, כמו רבים מחבריו ממקומות אחרים בארץ. איש לא קרא להם. בניגוד לעמדה הרשמית של מפלגתם — מפ"ם — היושבת בממשלה ומקבלת את החלטו־תיה, הם היו בדיעה שזה לא יכול להמשך כך. מוכרחים לעשות משהו. "די — נגמרה תקופת ההבלגה," אמרה סטודנטית גבוהת־קומה מירושלים.

כמה מאות התכנסו ביום הרביעי מול משרד ראש־הממשלה בירושלים. הם החזיקו בידיהם כרזות המוחות נגד החלטת הממ־שלה לאסור את נסיעתו של הד"ר גולדמן לירושלים, השמיעו קריאות גנאי נגד גול־דה מאיר. ניתן היה אמנם לזהות את האנשים לפי השתייכותם המפלגתית, אולם הם לא באו להפגנה זו בצו מפלגתם.

היו שם אנשי התנועה לשלום ולבטחון — ארגון גג על מפלגתי, חברי מפ"ם, העולם הזה — כוח חדש, השמאל הישראלי החדש ורק"ח. פרופסורים כמו יהושע אריאלי, עקיבא סימון ואריה זקס, היו בין המפג־נים, נאמו בפניהם. דמויות כמו דן בן־אמוץ ועמוס קינן, נראו אף הם בין המפ־גינים.

בתום הנאומים חסמו המאות הבודדות של המפגינים את הכביש, בקרבת רחבת האוניברסיטה. כעבור חצי שעה הם קמו, צעדו בשורות רחבות לעבר שדרות הרצל, התישבו שם על הכביש, חסמו את התנועה באחד העורקים המרכזיים של ירושלים. הפעם נכנסה המשטרה לפעולה. פרשים

הפצועים משטרת ירושלים לא בררה באמצעים אל־מים כדי לפזר את המפגינים שחסמו בהפגנה הרא־שונה את כביש רופין. בתמונה מימין נראים סטודנטים מחצ־מפרשי המשטרה סטודנטית אשר נפצעה ממכת אלה על־ידי השוט־רים. בתמונה משמאל נראה אחד המפגינים כשהוא שרוע על הארץ אחרי שנפצע אף הוא ממכות השוטרים שפיזרו את ההפגנה.

רו באמצעים אלימים ע"י משטרת ירושלים

מקל מסומר מחזיק בידו שוטר לבוש אזרחית, שהצטרף אל השוטרים חבושי הקסדות. האיש, המסומן ב־X, הוא שהנחית את ה־מקל המסומר על סרן הצנחנים במילואים רן כהן, שהשתתף אף הוא בהפגנה בירושלים.

הפרשים מסתערים פרשי המשטרה במקלות ארוכים מסתערים על כ־200 המפגינים שחסמו את כביש רופין במטרה לגרום למהומה כדי לעורר את דעת־הקהל נגד החלטת הממשלה בפרשת גולדמן.

סילוני המים מותזים ממכונית משטרה מיוחדת לשם פיזור הפגנות, החונה לפני בית ראש־הממשלה בירושלים. על המדרכה נראים המפ־גינים המסתתרים מפני מטר המים המותז עליהם. למרות שההפגנה במקום זה היתה ספונטאנית, אחרי שכוונתם להפגין בחברון סוכלה, המתינו להם עשרות שוטרים חמושים.

שבידיהם. ללא כרזות המשיכו המפגינים לצעוד ברגל לרוחב הכביש תוך שהם משמיעים סיסמאות בגנות ההתנחלות ב־חברון.

ליד קבר רחל הם נתקלו במחסום, לידם ניצבו צנחנים ואנשי משמר־הגבול חמו־שים באלות וקסדות. הם הקיפו את המפ־גינים מכל צד דרשו מהם להתפזר. מאחר שהמפגינים ביקשו בכל צורה להמנע מעי־מות עם צה"ל, הם החליטו להתקפל לסיים את ההפגנה בהיאחזות סמלית בחצר ביתה של ראש־הממשלה, גולדה מאיר, בירושלים.

הנסיגה בחיפוי סילוני המים פושטים השוטרים הח־בושים בקסדות ומצויידים במגינים ואלות על המפגינים ליד ביתה של ראש־הממשלה גולדה מאיר. המפגינים נראים כשהם נסים ומחפשים מיסתור מסילוני המים מאחורי המ־כוניות שחנו אותה שעה ברחוב. גם בהפגנה זו — כבקודמות — השתמשה משטרת ירושלים באלימות יוצאת בגדר הרגיל.

כאשר ניסו כמה מהמפגינים לטפס על גדר ביתה של גולדה הסתערו השוטרים מיד על המפגינים. מכונית ההתזה החלה להתיז סילוני מים צבעוניים על המפגינים, והשוטרים עצמם חבטו בהם מכל הבא ביד. אחד השוטרים אף הסיר את חגורת מכנסיו הצליף בה על ימין ועל שמאל. בין המסתערים היו כמה אנשי בטחון בתלבושת אזרחית שהצטיינו באכזריותם. אחד מהם החזיק בידו מקל מסומר, בו חבט במפגינים.

בלחץ המשטרה נסוגו המפגינים מבית־ה של גולדה, אך לא התפזרו. ממרחק מה הם המשיכו לקרוא קריאות גנאי נגד ההתנחלות. אז הגיעה למקום תגבורת של שוטרים שעצרה שמונה מהמפגינים, אחרי שארבעה מהם נפצעו ונלקחו משם לטיפול רפואי.

שתי הפגנות השבוע היו ללא ספק שינוי בולט בנוף ההפגנות הישראלי, שהתבטא עד כה בהפגנות שקטות עם כרזות ונאו־מים. היו אלה הפגנות שצעדו באופן גלוי לקראת עימות אלים עם המשטרה, במטרה לעורר את דעת־הקהל בארץ ולהוציאה מ־אדישותה.

„נפצעתי בראשי בהפגנה ממכות מקל מ־סומר," אמר רן כהן, איש קיבוץ גן־שמואל, סרן־מילואים בצנחנים, „אבל זה כלום לעו־מת מה שאני יכול להיפצע בתעלת־סואץ. אולי השוטרים שנהגו באלימות לא ידעו מכך.

„אולם בהפגנה היו יותר קצינים מאשר בין השוטרים והחיילים שהיכו אותם!"

תשקיף

מאחורי ביקורו של סיסקו

אל תיקח יותר מדי ברצינות את המשכת ההתקפות המצריות על ארצות־הברית, אחרי ביקורו של ג'וזף סיפקו בקאהיר.

הערכה מפוכחת הרכה יותר היא זו, שעוד בטרם יצא סגן שר־החוץ האמריקאי למרחב, הוסכם בקווים כלליים על כיוון מיתקפת השלום של ארצות־הברית.

מתקבל מאוד על הדעת, שמיתקפה זו תואמה גם עם הרוסים.

החזית נגד יצחק רפאל

שני המחנות היריבים במפד"ל ימשיכו בהכנותיהם ליצירת רוב כנגד אופוזיציה מוגדרת. אולם שני הצדדים מבינים כי המילה האחרונה תישאר בפי המנהיג החולה חיים משה שפירא, במידה שישוב להנהגה פעילה.

בינתיים הופכת סיעת המפד"ל בכנסת מוקד האופוזיציה — כשרוב הח"כים מלו־כדים נגד נפיונותיהם של יצחק רפאל ואנ־שיו להשתלט על המפלגה. הח"כים יחלי־טו, שבמקום רכז סיעה (רפאל) תעמוד ב־ראשם מזכירות סיעה, בה יהיה רפאל ב־מיעוט.

החלטה אחרת: מזכיר המפלגה, גואלמן, בן־בריתו של רפאל, לא יורשה להשתתף בישיבות הסיעה.

תוכנית סיסקו לשלום במזרח התיכון

מי אמר: לא צריך „פנטומים"?

בצמרת המדינה התקיים לאחרונה בירור בלתי־רשמי, סביב הצהרותיו של שר־התחבורה, עזר וייצמן, בעת ביקורו האחרון בארצות־הברית.

התגובות החמורות ביותר לא התעוררו דווקא עקב הצהרותיו המדיניות של וייצמן, בוכות סיפות.

נושא חמור יותר הועלה על־ידי אנשי משרד־החוץ, אליהם הגיעו דיווחים על נאום של וייצמן, בו הכריז כי „איננו צרי־כים את המטוסים האמריקאיים."

איך להשפיע על גולדה

בצמרת המישטר מתרבות הלחישות על הדרכים האפשריות להשפיע על ראש־הממשלה, גולדה מאיר, בקשר להחלטותיה והכרעותיה.

דרך אחת היא באמצעות יועציה הקרובים במיוחד, ובראשם השר ישראל גלילי.

דרך שנייה היא באמצעות בתה, חברת קיבוץ רביבים.

ידועים מיקרים לא־מעטים, שאומנם בחרו אנשים להביא את מישאלותיהם לגולדה ב־אמצעות בתה, וככל המקרים היתה התיענות חיובית.

תישמר שלמות נוף הכרמל

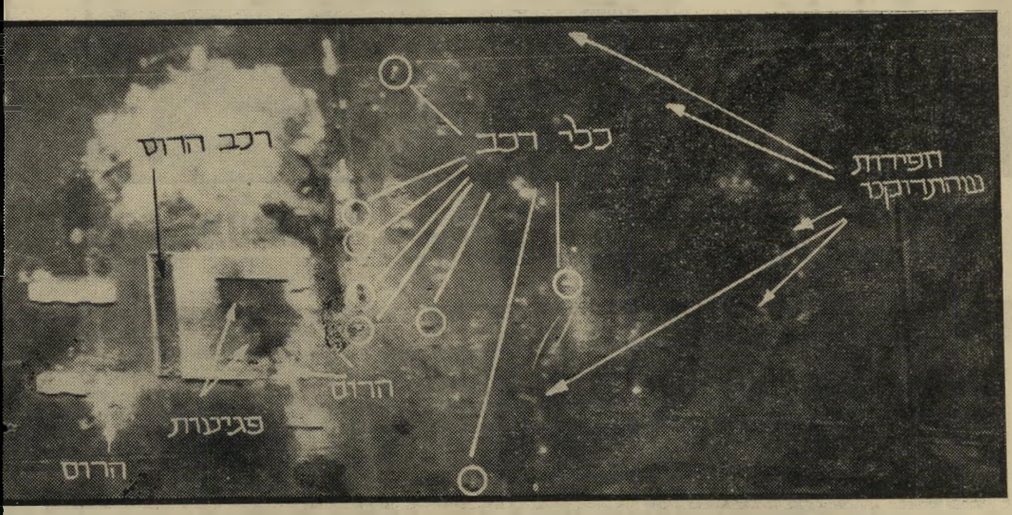
קיימים סיכויים טובים להציל את הפארק הלאומי של הכרמל מן המגמה לקצץ ב־שיטחו.

בעקבות הצעתו של ח"כ שלום כהן לסדר יומה של הכנסת, הוקמה ועדה פרלמנטרית משותפת של ועדת הפנים וועדת הכלכלה, כדי לבדוק את דרכי הטיפול בבעיה.

המדובר בקיצוץ כ־200 דונם, בשטח ח'ריבה, על מנת לאפשר לאוצר לצמצם את סכום הפיצויים שעליו לשלם לבעלי החלקות המופקעות בתחום הפארק. החלקות שבבעלות פרטית מגיעים לכ־400 דונם, מהם 114 השייכים לעירית חיפה.

שלום כהן פנה לראש עירית חיפה מר משה פלימן בהצעה שהעירייה תודיע על ויתורה לקבלת פיצויים, ותתרום את השטח הזה חינם להקמת הפארק. מינהל מקרקעי ישראל, שחלקו באדמות הפארק מסתכם ב־40 מיליון ל"י, מוכן אף לעשות מאמץ כדי להקטין את השטח שלדעתו יש להוציא מתחום הפארק.

ייתכן אף, שבבדיקה מדוייקת שתיעשה בשטח, יסתבר כי הסכומים הדרושים לתש־לום פיצויים יהיו קטנים בהרבה ממה ש־נלקח בחשבון; במיקרה זה הבטיחו יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ אברהם שכטרמן, ויו"ר ועדת הפנים, ח"כ סורקים „למצוא את חכ־סף" כדי לשמור על שלמות נוף הכרמל.

זהו צילום אוויר שנעשה בידי טייסי חיל־האוויר הישראלי אחרי תקיפת המיתקן הצבאי ליד הכפר המצרי באחר אל־באקר, שהמצרים טענו כי לא היה אלא בית־ספר, בו נהרגו בהפצצה 30 תלמידים. בניגוד לצילומים שנעשו לפני התקיפה ובשעת התקיפה, נעשה צילום זה יום אחרי התקיפה. בעוד שבצילומים הקודמים נראו בבירור עשרות משאיות וכלי־רכב אחרים בסביבת המיתקן, הרי בצילום זה נותרו 4 משאיות, דבר המוכיח כי המצרים פינו את האיזור מכלי־רכב צבאיים כדי להכשירו לביקור כתבים זרים שנעשה 5 ימים אחרי התקיפה.

בגח"ל רוצים סגני־שרים

מתחדש הלחץ בסיעת גח"ל על שני חל־קיה למנות סגני שרים, המועמדים צים: מנחם ידיד כסגן שר־התח תמיר כסגן שר־הדואר.

ח"כ שמחה אהרליך לוטש עיניים לכהונת ס המסחר והתעשיה וכבר הכשיל במפלגה את פת, שהיה מועמדו של יוסף ספיר לכהונה זאת.

מזימות בהסתדרות למנוע כספים מסיעות האופוזיציה

ראשי המערך בהסתדרות ינ־סו למנוע את תשלום חלקן של הסיעות האופוזיציוניות הקט־נות כמס הפוליטי.

ההצעה: שהמפלגות ימסרו את רשי־מת חבריהן בהסתדרות, ושהמס המשו־לם על־ידם יועבר למפלגות.

אין להניח שהצעה זו תוכל לעמוד בפני התערבותו של בית־המשפט, באשר משתמעת ממנה הפרת זכותו של האז־רח לשמור על דיעותיו ושייכותו הפו־ליטית — בסוד.

יוזמים הקמת מועצה לפיקוח על המשטרה

נוכח התנהגותה הברוטאלית של משטרת ירושלים בפיזור שתי ההפגנות שנערכו שם השבוע, יוזמים חוגים ציבוריים הקמת מועצה ציבורית להגנה על זכויות האזרח.

אותם גורמים מציינים, כי בין שוטרי ירושלים שהשתתפו בפיזור ההפגנות היו שוטרים בכגדים אזרחיים, ללא תגי זיהוי, ושוטרים שתוך כדי הכאת המפגינים השי־מיעו את דיעותיהם הפוליטיות.

הועדה המוצעת תורכב משופט בכיר לשעבר, משפט־נים ועורכי־דין ותפקידה יהיה להוות עין ציבורית בלתי משוחדת לפיקוח על הפעולות הבלתי חוקיות של המשטרה.

העם החללית והחללים

כמעט מיליון אזרחים ישראלים — אלה המשועבדים לפי הסטאטיסטיקה הרשמית למכשירי הטלוויזיה שלהם — רתנו וגידפו ביום השישי האחרון. בתכנית הבידור הלאומית — ההגדה לבית פורסייט, אירעה תקלה. תוך כדי הקרנת הסרט נפסק השידור החזותי בעודי שהשידור הקולי נמשך. עברו כחמש דקות עד שבאולפני הטלוויזיה הבחינו בתקלה. בדקות אלה סברו מיליון צופים כי מכשיריהם התקלקלו.

כשהסתבר כי האשמה היא במשדרים, אי אפשר היה שלא לערוך השוואה: "האמריקאים שולחים חללית לירח ללא תקלה, וכאן אי אפשר לגלות תקלה בשידור טלוויזיה פשוט."

היו חייבים לעבור מספר ימים כדי להיווכח כי תקלות אינן פאסנט בלעדי של ישראלים. גם באפולו 13, החללית שדהרה לקראת הנחיתה השלישית על הירח, התגלתה תקלה במערכת החשמלית. הנחיתה על הירח בוטלה. הטיסה שהתחילה כמשהו שיגרתי וחסר ענין הפכה למאורע דרמתי, כשהישראלים מצטרפים לעולם כולו במעקב אחר הנסיון להנחית את טייסי־החלל בשלום על כדור הארץ.

אולם העננה שריחפה על ישראל השבוע לא היתה קשורה בחללית אלא בחללים: בחיילי צה"ל שנפלו השבוע בגיזרת תעלת סואץ, ובאותם 46 ילדים שנהרגו, לטענת המצרים, בבית־ספר שהפציץ חיל־האויר.

המלחמה אסון בעיקבות איוולת

מצרים נזקקה לחמישה ימים כדי להכין את אירור בית־הספר שבכפר המצרי הזעיר באחר אל־באקר, לביקור עיתונאים זרים, על מנת להראות להם את בית־הספר שהופצץ לטענתם על־ידי פאנטומים ישראלים. באותה התקפה בה נהרגו 30 ילדים ו־16 ילדים נוספים מתו מפצעיהם.

בחמישה ימים אלה היו המצרים צריכים לפנות, כפי שהוכיחו צילומי־האויר שנעשו בידי ישראל, את כל הסימנים שהעידו כי הם הקימו מיתקן צבאי בקירבת בית־הספר, הפכו תוך כדי כך, בלי ידיעת ישראל, גם את בית־הספר למטרה צבאית.

התעלומה נוצרה מיד אחרי ההפצה נפתרה כשהגיעו העיתונאים הזרים לביקור במקום — ביקור אותו לא נתנו להם לערוך מיד אחרי ההפצה. תחילה ניצבו זו מול זו שתי עובדות: צילומי־האויר שפורסמו על־ידי ישראל, שהוכיחו למעלה מכל ספק כי במיבנה שהופצץ היה ריכוז גדול של כלי־רכב צבאיים, וגוויות הילדים שהוצגו על־ידי המצרים.

האם הותקן המיתקן הצבאי במיבנה של בית־ספר? האם היו הילדים שנהרגו חברי ארגון קדם־צבאי שהובאו למקום האימונים? שאלות אלה מצאו את פתרונן השבוע, בחירום מאידך: "מדוע מצנזרים משורר ערבי הכותב על פיתרון בעיית הפליטים, ולא מצנזרים שר ישראלי המציע לשלוח את הדרוזים לג'בל דרוז?" שאל סמיח שאלה שנותרה ללא תשובה.

● דבריו הפרובוקאטיביים של תופיק זיאד, משורר מנצרת, שסיפר כיצד קיבל רשיון לצאת מחוץ לעירו, חזר באיחור של שלוש שעות, הציג תעודה כי האיחור נגרם עקב מחלה, הועמד למרות זאת לדין, ספג שישה חודשי מאסר־על־תנאי, 200 ל"י קנס, והערה מצד השופט שאיחורו זה הוכיח על חוסר־אמון מצידו.

● העובדה שעד שעה 11 בבוקר יום המיפגש לא ידעו המשתתפים הערביים אם יזכו בכלל ברשיונות נסיעה.

● השוטרים המצויידים במכשירי־אלחוט שהסתובבו בבית־סוקולוב כל עת המיפגש.

● והעובדה הסמלית שהמילה לת"ס — לישכה לתפקידים מיוחדים, שהיא המחלקה במשטרת־ישראל האחראית על הוצאת רשיונות מעבר לערביי ישראל — פירושה בעערבית חסימת־הפה.

מי אחראי? לא היה ספק כי אמנם היה זה בית־ספר שנפגע בהפצצה. אולם בית־הספר לא שכן במיבנה המרובע (ראה צילום בעמוד הקודם) שהופצץ, אלא באחד המלבנים שנמצאו במרחק 30 מטר ממנו ושנפגע אף הוא.

לפי כל הסימנים היה הבנין המלבני מוסך גדול לכלי־רכב צבאיים ולציוד מיכני כבד, ששימש את המצרים לעבודות ביצורים בסביבה. הבנין המלבני היה בית־ספר.

מי נושא באחריות על האסון המזעזע? האם היו אלה המצרים שהקימו מיתקן צבאי צמוד לבית־ספר, או ישראל שלא טרחה לחדא את ייעודן של המטרות שהופצצו? שאלות אלה עדיין מבקשות מענה.

צדק אינטלקטואלים באזיקים

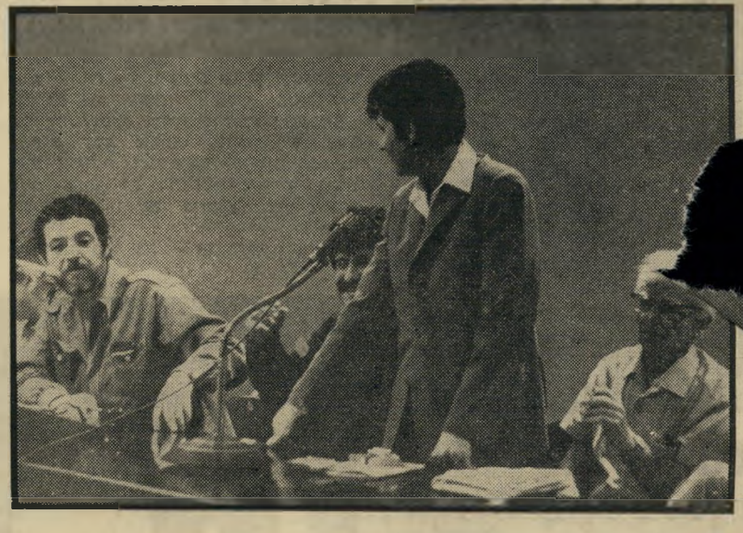
האווירה בבית־סוקולוב בתל־אביב, ביום השני בערב, היתה עמוסה מטען כבד של אינטלקטואליות.

היה זה מיפגש בין סופרים ומשוררים יהודים וערבים, ולאחר מילות־פתיחה קצרות של דן בן־אמוץ, ניתן לעמוס קינן לקרוא שורה ארוכה של מברקי־ברכה משמות נוצצים כז'אן פול סארטר, פיט סיגר, פול ג'ייקוב, ופרופיסורים וסופרים מארה"ב, צרפת, אנגליה ובלגיה.

אולם המשך הערב עסק פחות באינטלקטואלים, יותר בזעקה: המיפגש היה קריאות־תגר ממושכת על האזיקים שבהם נתונים אנשי־הרוח הערביים בישראל.

מאסר — בגד? איחור. שכן יותר ממברקי הברכה ואולי אף מהמאמרים בשבועון המצרי רוז אל־יוסוף (שנכתבו בידי אחמד חמרוש, העיתונאי ששמו הוזכר כאישיות שנפגשה עם גולדמן בפאריס) נגעו למצבם של אנשי־הרוח הערביים בישראל דווקא הדברים הקטנים, כגון:

● דיווחו של המשורר הערבי סמיח אל־קאסם על רדיפתם של האינטלקטואלים הערביים על־ידי הצנזור מחד ותקנות־

המשורר הערבי סמיר אל־קאסם במיפגש היהודי־ערבי
מה זה לת"ס?

פולקסווגן
רנט א קר
השכרת רכב

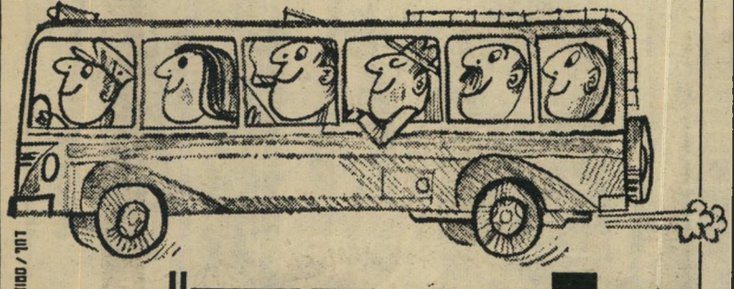
רשת תחנות ההשכרה של פולקסווגן רנט א קר משתרעת מקרית־שמונה ועד אילת: בכל אחת מ־25 תחנות ההשכרה עומדות לרשותך מכוניות פולקסווגן פרטיות, מסחריות ואוטומטיות. פנה אל סוכנות או מוסך מוסמך פולקסווגן הקרובים אליך.

רעיון נהדר, פולקסווגן רנט א קר.

יום הנהיגה

איננה מענגת־ השאר אותה

לאגד

בגלל תמו

ההכתרה ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, עונד את סרט ההכתרה לחיילת מושית, הדומה לעירית לביא, הועדפה על־ידי השופטים כמי שתייצג את ישראל בארה"ב.

מאת

רותי ורד

כשוב, כמו מדי שנה, התמלא אולם בניני־האומה בירושלים בקהל חובבי־טבע, שבאו לחזות בתחרות מלכת־היופי של ישראל.

המושבים היו תפוסים עד האחרון בהם באוכלוסיה אלגנטית, המעברים נחסמו על־ידי חיילים ובנות טיפס־עשרה שערפל ספריי דחוס התאבך בעליהן.

המראה על הבמה היה נהדר. התפאורה, אני מתכחנת, גם להקת פיקוד דיזנגוף הקסימה בפנטומימה שלה. הרמקולים, זאת אומרת, לא עבדו.

נמרי בידור כמו אבי טולידאנו ותזמורת הברנשים של פיאמנטה הכינו את הרקע להצגה הגדולה — אבל, אויה ואבויה, לא היתה כל הצגה גדולה.

היתה בקושי הצגה קטנה. זעירה.

זה שנים שלא נראתה בתחרות מלכת־היופי רמה כה נמוכה של מתחרות. רוב המועמדות התאימו לתחרות מלכת־היופי כמו ש־טוב, לא חשוב.

השופטות — נגד

כיחידה שבלטה מרגע ראשון משיכה ומעלה, תרתי משמע, היתה הסגנית הראשונה עירית לביא. לא רק בגלל גובהה. היא פשוט היתה הדמות המרשימה ביותר על הבמה.

ואכן כבר מהתחלה ריחפו בקהל הקרי־אות 19, 19 — מיספרה של עירית. הוסיף ליחודה גם הסיפור שנפוץ בקהל על צילומה הכמעט חשוף שהתפרסם בפלייבוי. אלא שמה שטוב לפלייבוי לא תמיד טוב לתחרות מלכת־היופי. קריאות השתומ־מות ורחש של התלחשויות חלפו בקהל כאשר הוכרז על בחירתה של מושית צפורין.

מושית היא יפה — אך בעלת יופי רגיל.

עירית לביא

ניתן לראות מאות כמותה כל שבת לאורך חופי הרחצ
כות השחייה.

את הרמז שלא תיבחר, קיבלה עירית כבר זמן מה בהפסקה בישרה לה חברה מקורבת לעניינים: הנשים ב
שופטים יצביעו נגדך.

בגלל הצילום בפלייבוי.

„מה הם רוצים ממני," נאנחה עירית. „לא ידעתי ביל מי מצלמים אותי."

מתנג

כה לא עזר לה. היא לא נבחרה כמלכה, סגנית ראשונה.

אומנם ארבעה שופטים, ביניהם הצייר הנודע בצלאל בעדה בחירוף־נפש, אך הנשים בחבורה ניצחו.

לבחירת של עירית התנגדו עורכת השבועון לא נופך־מוזס, אשת שר־החוץ סוזי אבן, ואשת ראש עי גן חיה פלד — שבמיקרה לא ידעה כלל על פרשי אלא סתם החליטה כי מושית נראית לה יותר.

התנגדותה של סוזי אבן, לדברי מקורבים לחב נבעה מכך שמלכת־היופי עורכת סיורים ממושכים ב למען המגבית, ומשרד־החוץ הישראלי אינו יכול להרשו שאת ישראל תייצג חתיכה שהופיעה קודם לכן בפלי גבול, לא?

לעירית לא נותר אלא להתנחם בעובדה שבחלקו השב אירוע — בנשף בחירת נערת־ישראל, אשר ייערך ב

המועמדות לחואר בבגדי־ים - עירית שלישית משמאל

מי מהם יהיו הנסיך והנסיכה של ישראל?

המועמדים הסופיים משתעשעים: מי השולך מס' 1?

צברינו החמודים

דעיית ראש העיר, חיה פלד, מתוודעת אל המועמדים

נסיך ונסיכה

ביום החמישי בשבוע הבא, ה-23 באפריל 1970, יתכנסו אלפי ילדים באמפיתיאטרון של ישראל — הוא מיוחד במינו בכך שהוא באירוע יוצא-דופן במסגרת הנשפים והפסטיבלים הנערכים בישראל.

המאורע — טכס בחירת הנסיך והנסיכה של ישראל, הוא מיוחד במינו בכך שהוא מוקדש לילדי ישראל ולהם בלבד. תחרות הנסיך והנסיכה של ישראל אינה תחרות יופי. היא אינה גם תחרות כשרונות או אינטליגנציה. היא נועדה להיות מיפגש המוני של ילדים בגיל הגן והכיתות הנמוכות של בית-ספר, בו ייבחרו הפעוט והפעוטה המייצגים, את דור הצברים החדש של 1970.

קרוב ל-400 מועמדים הוצגו השנה, בעיקר על ידי הוריהם, כמועמדים לתואר הנסיך והנסיכה. היו אלה ילדים מכל שכבות הציבור ומכל קצות הארץ. מתוך אלה נבחרו על-ידי ועדת המיון 12 המועמדים הסופיים, שתמונותיהם מתפרסמות בעמודים אלה. בועדת המיון השתתפו גם הגברת חיה פלד, אשת ראש-העיר רמת-גן הד"ר ישראל פלד, שהיא בעצמה אם לחמישה ילדים והגברת לאה תשבי ממחלקת-החינוך של העירייה.

12 המועמדים הסופיים יופיעו במסגרת נשף הבחירה בפני הקהל והשופטים, ומתוכם ייבחרו הנסיך והנסיכה לשנת 1970. זו תהיה גולת-הכותרת של החגיגה בה ייערכו הופעות בידוריות ותוגש גם תכנית אמנותית עשירה מותאמת במיוחד לילדים.

השנה היא גם השנה השניה לקיומו של המיפעל. הצלחת תחרות הנסיך והנסיכה בשנה שעברה, וההשתתפות הערה בשלבים הראשונים של התחרות השנה, הם עדות לכך שהרעיון היכה שרשים וזכה להדים נרחבים.

12 המועמדים הסופיים לכתר

הנסיך והנסיכה של ישראל

לשנת 1970

מטעם מערכת **העולם הזה** ויצרני **מאלט אביר**

ובחסותו האדיבה של **ד"ר ישראל פלד** ראש עירית רמת־גן

פרידה ארווץ
בת 9½, מגבעתיים

דניאל שרון
בן 5, מכפר הנוער מאיר שפיה

נירי רונן
בת 5, מרמת חן

טל ספיר
בן 4, מפתח־תקווה

אורית כרמיש
בת 4, מקרית ביאליק

אפרים דיזהב
בן 5, מירושלים

גל שטראוכלר
בת 4, מעפולה

חנון חיימוביץ
בן 6, מתל־אביב

אפרת טל
בת 5, מאשקלון

יעקב קיזרמן
בן 5½, ממושב קדרון

רונית ירחי
בת 4, ממרכז שפירא

אביעד פרי
בן 5, מתל־אביב

חברת „עלית", יצרני הממתקים המובחרים, תעניק שי מתוק לכל ילד שיבוא לנשף־הבחירה הגדול, וחבילות־שי מיוחדות למועמדים הסופיים.

עלית
העילית בשוקולד

מאלט אביר – משקה אדיר!

נשף בחירת הנסיך והנסיכה

יום חמישי הבא, 23.4.70, חול-המועד פסח
בשעה 10.30 בבוקר, בפארק הלאומי, רמת-גן

פסטיבל הילדים

כרטיסים: מערכת „העולם הזה" — ומשרדי הכרטיסים ברמת־גן — ביום ההופעה — בפארק

המנחה:
דליה פרידלנד
זמרת מספר 1 של שירי ילדים

ג'ודי והבובה המדברת אודי

הופעת־הבכורה של הקירקס הישראלי

וימפי — הכלב הנוסע-שר-רוקד

זינגו — הליצן מתורכיה

פני מור — אקרובטית

מבט של קנאה שולחת עירית לביא, הענודה כבר בסרט הסגנית הראשונה למלכת היופי, לעבר מושית צפורין שנבחרה כמלכה. עירית, שהיא תלמידת תיכון בחיפה, הפסידה את הכתר המונח על ראשה של מושית צפורין, משום שתמונתה פורסמה בכתבת העידוד על בנות ישראל, אשר התפרסמה זה לא מכבר בירחון פלייבוי.

אבדה כתר היופי

— היא תזכה כנראה בתואר נערת־ישראל — ובנסיעה ללונדון. הסביר זאת אחד השופטים: „לאמריקה אי־אפשר לשלוח את עירית, כי הפלייבוי מוכר שם וכולם היו יודעים שזאת היא. אבל באנגליה הוא מוכר פחות, אז אין סכנה.“

הכתר כבר היה בכיס

קיפוחה הבולט של עירית, על רקע ה־מוסריות המתחסדת של השופטות, לא היתה צריכה להדהים. על־כל־פנים, לא את אלה ש־זכרו את הטכסים הקודמים.

הריסים והפסים לא עזרו

מאבק בין שתי הבלונדיניות גרם להאפלה על המספר הפעוט של המת־חרות האחרות בעלות הרמה:

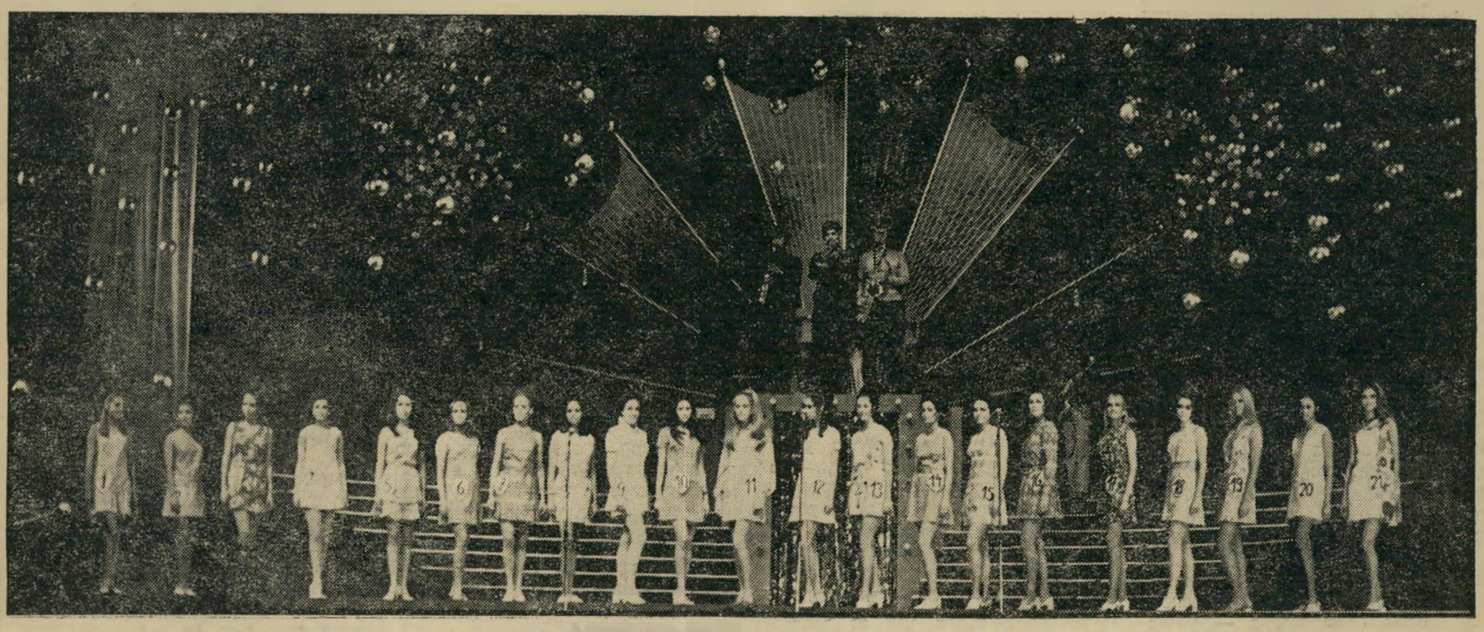
המסורת של שיקולים רמי־דרג, שהיופי הנשי לא נכלל בהם מעולם, ליוו את בחי־רת המלכות מאז שנים.

בין 19 המלכות שנבחרו מאז שנת 1951, רבו הנבחרות שידעו שהכתר מצוי בכיסן, עוד לפני ההתכנסות המרשימה בבניני ה־אומה בירושלים.

אחת היתה שושנה גל, שזכתה בתואר מלכת־ירושלים. אחרת היתה עדי אריאל (שנה שלישית באוניברסיטה אבא פרופי־סור, אמא במאית) שהרשימה מאוד לבושה, איכזבה בבגד־ים, נבחרה כאהובת המשתתפות.

ועוד אחת היתה חיה הראל, שעבדה קשה מאוד לקראת העסק, הרכיבה לעצמה ש נ י זוגות ריסים, צבעה שערה בפסים, הורידה עשרה קילו, תפרה שמלת־קטיפה שחורה מעוטרת בדנטלים — לעומת שמלות־הנשף להשכרה שלבשו שאר הבנות — אך הכל לא עזר. היא לא נבחרה לכלום.

ועל שאר המועמדות באמת לא כדאי לדבר. פשוט לא נעים להשמיץ.

מראה כללי של מיצעד המועמדות בתחרות מלכת־היופי 1970

מיוחדת

★ רצח מלך העולם התחתון בתל־אביב

פותח מלחמת כנופיות נוסח שיקאגו:

המחסלים

ב דרך כלל, האחד באפריל הוא יום מתאים למהתלות.

אולם ארבע יריות האקדח שהידהדו בשעות הערב המאוחרות של האחד באפריל, בקרן הרחובות אלנבי והירקון בתל־אביב, היו רחוקות מלהיות מהתלה.

הן היו משהו רציני ביותר, ושמו קץ לדברים רבים.

הן שמו קץ לחייו של מלך העולם התחתון עזרא מזרחי.

הן הביאו למותו של אהרון אלמליח, נהגו ושומר־ראשו.

והן שמו גם קץ למשהו נוסף, הנוגע לחייו של כל אזרח, לשלוה ולביטחון היחסיים ששררו עד היום ברחובות.

ארבע יריות האקדח היו פתיחתה של תקופה חדשה בתולדות הפשע הישראלי:

הן בענף ה„הגנה" על הדיסקוטקים, הבאה־רים ומועדוני־הקלפים, והם התחילו לכבוש לעצמם מרחב מחייה.

זמן קצר לאחר בואם, עבר גל הצתות בדיסקוטקים של תל־אביב. מקורן נשאר תעלומה בעיני המשטרה עד היום. המשטרה סברה אמנם שההצתות בוצעו על־ידי כנו־פיה מתחרה לכנופיה המגינה על הדיסקוט־קים האלה, אולם זהותה לא אותרה.

באותה תקופה גם חזר מלך הסרסורים של תל־אביב, אליהו מייזלס, המכונה אי, לשלוט בתל־אביב, לאחר שזמן קצר קודם לכן העביר את תחום פעולותיו דרומה לבאר־שבע ואילת.

באותה קבוצה, שהגיעה בשנת 1966, היה גם סמי סלומון — החשוד ברצח עזרא מזרחי ואהרון אלמליח.

השניה: אחיו של סמי סלומון נרצח ב־ספרד, במסגרת עסקיו, וסמי וכנופיתו היו עסוקים בסילוק החשבון.

היה זה חשבון נורא: בשלוש שנים נהרגו 16 איש ממשפחת הרוצח.

★ ★ ★

הכנופיה מזעיקה תגבורת מאירופה

ד חשבון יושב, וסמי ואנשיו חזרו ארצה, לפני מספר חודשים — עם תגבורת. שמועה מתהלכת בקרב העולם התחתון התל־אביבי, לפיה סמי וחבריו התקשרו, בהיותם באירופה, עם ארגון המאפיה הנודע לשימצה — והמאפיה היא זו שבשליחותם הם חזרו ארצה כדי להיות חיל־חלוץ לאירגון הפשע בארץ־הקודש.

נרצח מזרחי

ואז הם נתקלו בהתנגדותו של מזרחי, מלך העולם התחתון הישראלי.

★ ★ ★

עברו של המיך

כ אן המקום להציג את עזרא מזרחי, הלא הוא עזרא משפירא — על־שם שכונת מוצאו.

כאשר נרצח עזרא לפני שבועיים, היה רק בן 36. אולם על אף גילו הצעיר הספיק להגיע רחוק: בעולם הפשע הישר־אלי, המאופיין על־ידי חוסר מסגרת, אי־רגון והיראַרכיה, התבלט עזרא משפירא, בעיקר בכוח אישיותו החזקה, כסמכות ראשונה במעלה.

עזרא התחיל את דרכו בצינעה, כפורץ וגנב פשוט. שוטרים ותיקים זוכרים עליו סיפורים מאלפים מהימים הטובים. „מזרחי היה אימת המשטרה," סיפר לכתבת העולם הזה סמל כסוף־שיער. „בימים ההם היינו צעירים, ואני הייתי עוד חזק, אבל כשמזרחי היה מובא למשטרה, הייתי זקוק לפחות לעוד שני שוטרים שיעזרו לי להכניס אותו למעצר. הוא היה גבר גדול וחזק ולא היה מיקרה שעבר עבירה בלי שיתנגד למעצר בכוח."

★ ★ ★

המיך נהיה כורגני

א וים עם השנים נטש מזרחי את הפרי־צות, נעלם מנוף חדרי־המעצר. הוא בגר והחכים. בכסף שחסך מעמלו קנה לעצמו שתי חנויות בשוק הסיטונאים בתל־אביב — ג'ונגל כשלעצמו, שרק אנשי־זרוע מסו־גלים להתקיים בו: „היה חכם, מזרחי," מספר אחד ממכריו. „בכלל לא עבד כבר בשנים האחרונות. המקומות שלו בשוק הסיטונאים קיימים כבר שמונה שנים, אבל הוא עצמו לא נימצא כמעט אף פעם שם. אחרים עובדים בשבילו, והוא בא רק לעשות חשבונות ולקבל את הכסף."

גם בעולם התחתון לא ביצע מזרחי מזה שנים ארוכות כל מלאכה במו ידיו. אולם דמותו היתה מוכרת במועדוני־הקלפים ומועדוני־הלילה, בהם היה מבקר מדי לילה.

נוסף להיותו מלך העולם התחתון ואיש עסקים מצליח, היתה לעזרא משפירא גם תדמית שלישית: הפילנטרופ הגדול.

הוא עזר לשיקומם של עברייניים, דאג לעניים ואלמנות. אמנם, את השיקום הוא סיפק לעבריינים במוצאו להם פרנסה כעוב־דים, שומרים ומשגיחים במועדוני־קלפים ובבארים, שאינם המקומות הכשרים ביותר בעולם. אולם זה לא פגע בשמו הטוב כנדיב הידוע. הוא גם התפרסם במעשי צדקה, היה עובר בבתיהם של אלמנות נדכאות וחולים, מעניק להם סכומי כסף ומצרכי מזון. ממש לפני הרצחו, לקראת חג הפסח הקרוב, מספרת אחת מבנות המשפחה, הכין 3000 ל"י כדי לחלק לנזק־קים.

לפני שנתיים ימים עבר מזרחי משכונת שפירא שלו לדירה נאה ברחוב פאיירברג בחולון — בשכונה שקטה וסולידית של פקידים ואנשי עסקים זעירים. אז גם נפוצה השמועה שהוא זכה בסוכ 50 אלף לירות במפעל־הפיס. אולם לדברי אחד הסביר אחד הפעילים בענף לכתבת העולם הזה:

„עניינה של המאפיה מחוץ לארצות־הברית הוא כפול: רכישת עסקים חוקיים, ויצירת מקור ונתיב להברחת סמים. תפקי־דם של סמי וכנופיתו היה להתבסס בעולם הפשע הארץ ישראלי, כדי להקים נתיב נוח להברחת סמים.

„הדרך הקלה והמשוטה ביותר לחדור לעולם הפשע היה באמצעות הזנות. ואכן סמי בא לארץ מצוייד ביפהפיה בלונדינית אותה הביא עימו כדי שתעבוד בשבילו בזנות. יתר אנשי הכנופיה צריכים היו להסתדר בארץ בכוחות עצמם."

הסבר זה אינו מתקבל באמון על־ידי המשטרה. סברתה שלה: האלג'ירים פשוט יצאו לאירופה להביא תגבורת — ועתה הביאוה.

מסתבר, שבניגוד למשטרה, הרי לאנשי העולם התחתון הוותיקים היו פעולותיהם של סמי וחבריו ידועות היטב, ישוב חשבונות במכות ואיומים היו עניין יומ־יומי בין הכנופיה האלג'ירית שניסתה להידחק, והכנופיות המקומיות שהגנו על מרחב פרנסתם. בעקבות המאבק, נסוגו הצרפתים. סמי ומרעיו חזרו לצרפת, ו־ספרד. הסיבה, לדברי פושעים ישראלים: כדי לחזור עם תגבורת.

★ ★ ★

הנקמה: רצח 16 בני־משפחה

א לא שלדבריהם, מנעו שתי סיבות מסמי ואנשיו לחזור ארצה מייד לפי תוכניתם: האחת: מלחמת ששת הימים.

מקום הרצח

קרן הרחובות אלנבי והירקון בתל־אביב, בסמוך לכיכר הרברט סמואל. הציור מראה את הנקודה בה נפל עזרא מזרחי מתבוסס בדמו, לאחר שהרוצח המתין לרידתו ממועדון־הקלפים, ירה שני כדורים מאקדח ברטה בדקות. על אף גילו הצעיר התבלט עזרא בעולם הפשע הישראלי בעיקר בכוח אישיותו החזקה, כסמכות הראשונה במעלה.

מלחמת כנופיות בנשק חם, נוסח שקיאגו.

★ ★ ★

כנופיית פושעי עזה לארץ

ד סיפור מתחיל ב־1966.

באותה שנה, הגיעה ארצה קבוצת עולים מצרפת וספרד, שמוצאם מאלג'יריה ומרוקו.

לא היו אלו עולים רגילים. היו אלה אנשי העולם התחתון של צפון־אפריקה. — יהודים טובים כולם אחד אחד. היה הבדל גדול בינם לבין הפושעים הישראלים: שליפת אקדח היתה עניין של מה בכך אצלם. הם התחנכו על ברכי הטבח הגדול בימי מלחמת אלג'יריה ווזועותיה.

העולים החדשים מצאו את העמדות בעולם הפשע תפוסות — הן בשטח הזנות,

ממיודעיו, היה זה בלוף שנועד למטרת הלבנתו של כסף שחור.

★ ★ ★

המלך הציל את הזונה

לפני שניגזר הדין על חייו, היה עזרא משפירא האיש שגזר דין על אחרים; בתוקף מעמדו שימש כשופט עליון בכל סיכסוך בעולם המשפ, בעיקר בשטח מועדוני קלפים ובארים. גם העולם העליון השתמש בשירותיו: עזרא שכיהן כבורר ושופט בסיכסוך שפרץ לפני שנה במועדון הלילה מנדיס, בין האחים רפי ונדי שאולי לבין האחים בוסתנאי ויעקוב סחה. מכות־הרצח שהוחלפו בין שתי הקבוצות היריבות חדלו, והמלחמה נסתימה, מיד אחרי הבורר־רות של מזרחי. פסק־דינו להשכנת שלום נתקבל כפקודה שאין עליה עוררין.

היה זה דווקא מעמדו הרם שהביא למותו.

הסיבה המיידית היתה אותה זונה בלונדי־נית יפהפייה שהביא סמי סלומון מספרד.

בגלל יופייה הנדיר לא העסיקה סלומון ברחוב, אלא כמארחת בבארים. כך הכיר אותה עזרא מזרחי לפני שבועות מספר, כאשר גילתה בפניו את אי־שביעות רצונה מסמי ורצונה לחזור לספרד, החליט עזרא להושיעה מידי סמי, לעזור לה לעזוב את הארץ.

היתה זו פגיעה חמורה ברכושו של סמי — פגיעה עליה לא יכול היה לעבור בשתיקה.

★ ★ ★

הפרסור ירה בפורץ

אך עדיין ספק רב אם סמי, טירון התחתון — לולא העידוד שקיבל מה־אופוזיציה המקומית.

לכל שליט יש מתנגדים, ועזרא לא היה יוצא מהכלל.

שלושה ימים בלבד לפני הירצחו פרץ סיכסוך מקצועי קל במוריס באר בכרם־התימנים, מקום מושבם של הוונות והסר־סורים. במסגרת הסיכסוך נורה ברגלו פורץ ותיק בשם מיכה רוקנשטיין. כחשוד ביריה עצרה המשטרה את מלך הסרסורים אליהו מייזלס. לדברי מקורות סמוכים למקורות, פרץ סיכסוך זה על רקע המלחמה בין כנופיית האלג'יראים, המתוחזקת בתיג־בורת שהביאה מאירופה ובאופוזיציה המ־קומית, לבין הכנופיות המצדדות במימסד הקיים. ואכן, לאחר הירצחו של עזרא בודקת עתה המשטרה, אם הקליע שחדר לרגלו של רוקנשטיין לא נורה מאותו אקדח ברטה שבו נרצח גם עזרא. למרות שבזמן הרצח היה מייזלס עצמו עצור באשמת היריה ברוקנשטיין, סבורה המש־טרה שהוא קשור גם למהלכים שהובילו לרצח.

חשוד במוריס באר בכרם־התימנים. סברת המשטרה היא כי מייזלס קשור גם לרצח מזרחי.

אליהו מייזלס (מימין), המכונה איו, מובא לבית־משפט השלום בתל־אביב, לאחר שנעצר כחשוד בפציעתו ביריה של פורץ בשם מיכה רוקנשטיין

★ ★ ★

כרזה ברקה וכצוואר

כך זה היה איפוא הרקע לרצח מלך העולם התחתון. מלחמה בין כנופיית־פושעים זרה, אמונה על שימוש בנשק חם, לבין כנופיות־הפשע המקומיות.

על רקע מלא־חומר־נפץ זה, העז המלך לפגוע ביוקרתו של מנהיג הפולשים, לח־סוף מתחת ידיו בחורה. התוצאה לדברי המשטרה:

ממורמר ונעלב מהפגיעה במעמדו וב־פרנסתו, משולהב ומעודד על־ידי חבריו ומתנגדיו המקומיים של עזרא מזרחי, המתין סמי, בלוויית שני חברים, יעקוב כהן ויצחק ביסמוט, ליד מועדון הקלפים בקרן הרחובות הירקון ואלנבי. כאשר יצא משם קורבנו, שילח שני כדורים ברקתו ובצווארו, שומר־ראשו, אהרון אלמליח בן ה־45, נפטר מפצעיו, אחרי שנלחם על חייו שבועיים ימים.

★ ★ ★

גזר־הדין: מוות

רבעה כדורים אלה יפתחו בחודשים הקרובים מרחץ־דמים ברחבי תל־אביב.

כבר עתה נרמז לצבי לידסקי, עורך־דינם של יעקוב כהן ויצחק ביסמוט, שמוטב למרשיו, לטובתם הם, לזכות בכמה שנות מאסר. כך, לפחות, יישארו בחיים.

כי בעת הלוויה ההמונית שנערכה לעזרא משפירא, בה השתתפו מאות, נערך טקס קצר, אך רב־משמעות:

כתריסר ממקורביו הסירו את התכריכים מפניו, הניחו ידם על עיני המת, ועל גופתו הקרה נשבעו לנקום את מותו.

לגבי מספר רב של אלמונים, היה זה גזר־דין מוות.

MARCH 1970

SUN	1	8	15	22	29
MON	2	9	16	23	30
TUE	3	10	17	24	31
WED	4	11	18	25	
THU	5	12	19	26	
FRI	6	13	20	27	
SAT	7	14	21	28	

APRIL 1970

SUN		5	12	19	26
MON		6	13	20	27
TUE		7	14	21	28
WED	1	8	15	22	29
THU	2	9	16	23	30
FRI	3	10	17	24	
SAT	4	11	18	25	

MAY 1970

SUN	3	10	17	24	31	
MON	4	11	18	25		
TUE	5	12	19	26		
WED	6	13	20	27		
THU	7	14	21	28		
FRI	1	8	15	22	29	
SAT	2	9	16	23	30	

JUNE 1970

SUN		7	14	21	28
MON	1	8	15	22	29
TUE	2	9	16	23	30
WED	3	10	17	24	
THU	4	11	18	25	
FRI	5	12	19	26	
SAT	6	13	20	27	

JULY 1970

SUN		5	12	19	26
MON		6	13	20	27
TUE		7	14	21	28
WED	1	8	15	22	29
THU	2	9	16	23	30
FRI	3	10	17	24	31
SAT	4	11	18	25	

SEPTEMBER 1970

SUN					27
MON					28
TUE					29
WED					30
THU					
FRI					
SAT					

OCTOBER 1970

SUN		4	11	18	25
MON		5	12	19	26
TUE		6	13	20	27
WED		7	14	21	28
THU	1	8	15	22	29
FRI	2	9	16	23	30
SAT	3	10	17	24	31

NOVEMBER 1970

SUN	1	8	15	22	29
MON	2	9	16	23	30
TUE	3	10	17	24	
WED	4	11	18	25	
THU	5	12	19	26	
FRI	6	13	20	27	
SAT	7	14	21	28	

JANUARY 1971

						31

FEBRUARY 1971

SUN		7	14	21	28
MON	1	8	15	22	
TUE	2	9	16	23	
WED	3	10	17	24	
THU	4	11	18	25	
FRI	5	12	19	26	
SAT	6	13	20	27	

התאריך החתום

לכל מקלט טלויזיה „זניט" יש תאריך קובע — הוא תאריך חדוש הביטוח שלו. (תאריך סיום אחריות החברה או התאריך בו פג הביטוח הקודם). הביטוח מוריך מעלין את הדאגה לתקינות המקלט.

מה כלול בביטוח „זניט"? !

חלקי חלוף — לרבות שפופרת התמונה; שרות „זניט" המקבל קריאתך בכל שעות היום והלילה: ביקור הטכנאי בביתך ואם יש צורך — הובלת מקלט הטלויזיה שלך למעבדות השרות של „זניט" והחזרתו לביתך; והעיקר — שרות מהיר ויעיל.

הבטח את שרות „זניט" הנאמן למקלט הטלויזיה שלך — בטח אותו בביטוח המלא של „זניט".

פרסום א. אריאלי

במדינה

משפט

עלילות

גנרל כהן

שביתה מיוחדת במינה עלולה לפרוץ ב־ימים הקרובים במערכת המשפט הישראלית.

לשכת עורכי־הדין מאיימת לשבות ולסרב להופיע בין כותלי היכל הצדק בתל־אביב — עד שמפקד תחנת המשטרה במקום יושעה מתפקידו.

הסכסוך בין לשכת עורכי־הדין למשטרה פרץ כאשר לפני שבוע ימים נעצר עורך־דין יואל לוי על־ידי מפקד תחנת־המשטרה בבית־משפט־השלום בתל־אביב, מפקח יעקב כהן. היה זה כאשר לוי ביקש להיכנס ל־אולם כדי לייצג לקוח שהובא להארכת מעצרו כחשוד בהחזקת סמים.

שוטר דוחף עורך־דין. המחזה, שקהל שוטרים ואזרחים היה עד לו, היה מדהים: עורך־דין לוי ניגש לדלת אולם ה־משפטים. באותו רגע קרב אליו המפקח כהן, הודיע לו שהכניסה לאולם אסורה.

„אבל יש לי לקוח בפנים שעלי לייצג,“ טען עורך־הדין, הרגיל לייצג את לקוחותיו יום־יום באולמות בית־המשפט. „אין כניסה לאף אחד לאולם.“ עמד המפקח כהן על שלו.

משהתעקש לוי להיכנס בכל זאת, כדי למלא את חובתו להגן על לקוחו, תפס אותו כהן בזרועו התחיל לדחוף אותו, והורה לו להסתלק.

לוי מחה בפני קצין המשטרה על ש־הוא משתמש בכוח. או אז דרש ממנו ה־קצין להראות לו תעודת זהות, הודיע לו שהוא עצור. הוא פנה אל השוטר אברהם מזרחי, וציווה עליו לעצור את עורך ה־דין וללוות אותו לתחנת המשטרה, בקומת הקרקע של הבנין.

המפקח מסרב לענות לעיתונאים. תוך דקות ספורות פנה עורך־דין אחד לשופט התורן ד"ר יוסף מגורי־כהן, דיווח לו על המקרה. אולם מגורי־כהן סירב לטפל בפרשה, בטענה כי אין לו מושג מדוע בעצם נעצר עורך הדין: „יתכן הרי שהוא נעצר בגלל חובות או מזונות,“ הגיב השופט.

השערוריה התפרסמה במהירות הבזק. כ־שפנו עיתונאים למפקח כהן כדי לברר את הענין, סירב זה לענות. בינתיים ישב עורך־דין לוי על ספסל בתחנת־המשטרה, כעצור. משביקשו העתונאים לדבר איתו חבע מהם כהן לעזוב את התחנה. הוא אף אסר על עורכי־דין אחרים לדבר עם העצור.

לוי, ששוחרר ממעצרו אחרי כשעה, סיפר שקצין המשטרה האשים אותו בכך שה־כשילו במילוי תפקידו. מששאל לוי במה התבטאה ההכשלה היתה תשובתו של כהן כי אינו חייב הסברים.

„להשעות את כהן!“ כאשר הגיע עורך־דין לוי סוף־סוף לאולם המשפטים, הוא היה חיוור כסיד, ידיו רעדו והדיבור נעתק מפיו. כשנרגע לבסוף, ביקש מה־שופט מגורי־כהן להעביר את ההגנה על לקוחו לעורך־דין אחר, היות ובמצבו ה־נרגש אין הוא מסוגל לייצג אותו.

מיד אחרי כן עזב לוי את כותלי בית־המשפט והגיש למפכ"ל משטרת ישראל תלונה נגד המפקח כהן, דרש להעמידו ל־דין על מעצר בלתי־חוקי.

תלונה שנייה הוסנתה ללשכת עורכי־הדין בתל־אביב.

לשכת עורכי־הדין פעלה, כמצופה, ב־מהירות. עוד ביום שישי באותו שבוע, ב־7.30 בבוקר, התכנסה משלחת של לשכת עורכי־הדין בתל־אביב, בהשתתפות עורך־דין אריה פינצ'וק, יושב־ראש הועד ה־מחוזי עורך־דין עובדיה רויאל, ועורך־דין משה לרר. לפגישה הוזמן סגן ניצב אריה איבצן, מפקד הנפה הצפונית בתל־אביב.

נציגי לשכת עורכי־הדין הציגו דרישה חמורה ביותר: הקירה מיידית — בנוסף להשעייתו של מפקח כהן מתפקידו כמפקד תחנת־המשטרה בבית־המשפט: „לא נהיה יחד עם מפקח כהן תחת קורת גג אחת,“ הודיעו לאיבצן בצורה חסרת־תקדים.

חקירה מזורה מאד. סגן־ניצב איב־צן ביקש להרגיע את חברי המשלחת, הוא הסביר שהחקירה נמשכת, וקצין בכיר חוקר בפרשה. את התשובה לדרישתם ל־השעייתו של כהן הבטיח לתת ביום ראשון השבוע.

אלא שבינתיים התברר ללשכת עורכי־הדין

בוטיק

„קוקי את קובו“

לגבר האקסקלוסיבי

רח' אבן גבירול 30
(בפסג')
(מול הכניסה לדיסקוטק עינבר)

למכירה

מוסטנג 65

במצב טוב

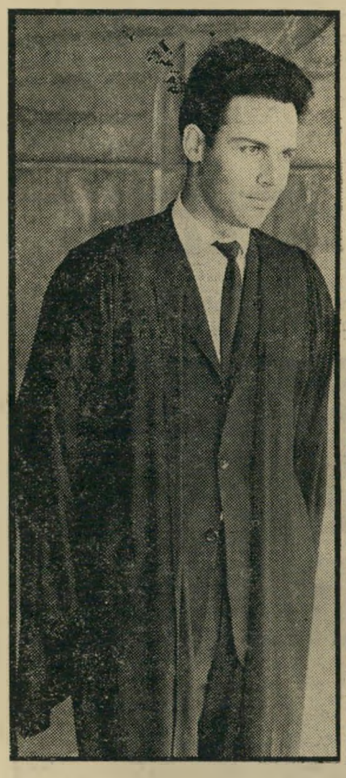
פרטים אפשר לקבל
בטלפון 134—260, תל-אביב.

שהקצין הבכיר, כביכול העורך את החקירה, הוא בסך־הכל רב־פקד, והחקירה עצמה נוהלה בצורה מוזרה:

הקצין הבכיר העמיד את עצמו לא בתפקיד של חוקר בלבד, אלא גם של שופט. הוא דרש משני הצדדים להביא בפניו עדים.

סיפורו של המפקח כהן, להצדקת מעשהו, היה שמעורך־הדין ביקש להיכנס לאולם, כשישב בפנים החשוד כרוצחו של עזרא מזרחי, וכהן החליט שמטעמים ביטחוניים אין להרשות לאיש, להיכנס פנימה. לפיכך דרש הקצין החוקר מכהן להביא עדים לגירסתו שלוי הכשיל אותו במילוי תפקידו.

מלוי, לעומת זאת הוא ביקש עדים שאכן הוא נעצר במעצר בלתי־חוקי דרישה

פרקליט לוי
מעצר בלתי חוקי

אבסורדית. כפי שביטא זאת עורך־דין סינצ׳וק: „אפילו הסברו של כהן וכל מה שהוא אומר נכון, לא הצדיק המצב מעצר בלתי־חוקי נגד אזרח — ובמיוחד לא נגד עורך־דין שתפקידו באותה עת היה לייצג את הקליינט.״

מי ינצח? בעקבות צורת ניהול החקירה המשונה, פנתה לשכת עורכי־הדין ליועץ המשפטי לממשלה, העמידה אותו על חומרת המצב.

בינתיים התקבלה ביום ראשון השבוע תשובתה השלילית של המשטרה על הדרישה להשעות את המפקח כהן. מפקד הנפה ביקש מעורכי־הדין לחכות עד תום החקירה, פסק כי כל זמן שהחקירה תימשך יישאר כהן בתפקידו.

בעקבות הודעה זו הכריזו עורכי־הדין על אסיפת־חירום של המועד.

התחזית: העניין מתגלגל לשביתה.

אם תתממש התחזית, יצליח הקצין הזוטר, המתנהג כגנרל גדול, לגרור את משטרת־ישראל למאבק יוקרה וכוח, שספק רב אם היא מעוניינת בו.

לא היתה זו הפעם הראשונה שנגד מפקח יעקב כהן מושמעות תלונות על גילוי נאמנות מעבר לצו החובה וקריאת התפקיד. וכמו הפעם, מתבטאת תמיד נאמנותו הקנאית בשימוש בכוח ובסמכות יותר מאשר במוח ובמתינות.

כאילו לא היה די בבוץ שבתוכו סיבך בשבוע שעבר את המשטרה, המשיך המפקח האמיץ בתעלוליו גם השבוע, יצא למלחמה במיקצוע נוסף — העיתונאות. הוא הוציא הוראה, לסיה אסור לצלמי עיתונות לפעול בבית־המשפט. כאשר ניסתה חולייתכיסוי של העולם הזה להתגונן בטענה של עקרון פומביות המשפט, התברר שהמפקח כהן אינו מתרשם מווסות כאלו.

הגיב על זאת עורך־דין מכר בחיוך מר: „עכשיו המפקח שלנו התלבש גם על העיתונאים, מה?״ אמר. „נקווה רק שלא יתחשק לו בשבוע הבא לזרוק גם את השופטים מממלכתו.״

לחג ונקי-

פרעם של „שמן"

אורון מנקה ומלבין אמבטיות, כיורים וחרסינה, מכיל 9% JC להשמדת חיידקים

ברק אור לרצפה נקיה יותר, מבריקה יותר - אינו דביק, ריחו נעים ומרענן

זבנג התכשיר היעיל להדברת כל חרקי הבית, נוח לשימוש וחסכוני

נסי אותם עוד היום!

מוצר מצויין של שמן כמובן!

פורום יפה 3כוכ

אופנת „הגואל"
חולצות לגבר, לנוער ולאשה

אקריליק, דקרון, דיאולן, פרלון וטטרון — גם לפי הזמנה

תל־אביב, רחוב ישראל נגארה 9, מאחורי קולנוע אלנבי
טלפון המען: 235763

מחול וג׳אז

הרקדן־והכוריאוגרף **שמעון לוי**, בוגר אולסנר־מחול בניו־יורק ובלונדון, יקנה לך תוך חודשים ספורים כושר־תנועה־ומיקצב.

קורסי־בוקר וקורסי־ערב
(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)

פרטים: טל. 24 74 80 (8.00—10.00 לפנה״צ; 17.00—20.00 בערב).

עשתון

● לא כדאי לראות
* לא חשוב לראות
** אפשר לראות
*** רצוי לראות
**** חובה לראות

תיאטרון

הצגה חדשה

הזוגות המוזרים

** **מלון פלאזה** (הקאמרי) — איש אינו חדש בגיל סימון שיתפוס מקום כבוד בתולדות הדרמה של ימינו. לעומת זאת, אין זה סוד שסיכוייו רבים להיות אחד האנשים העשירים של הדור. וזאת מ־שום שהצליח להפוך את מלאכת כתיבת המחזות למדע מדויק והוכיח את יעילותו של מדע זה בשורה בלתי פוסקת של הצל־חות כמו יחפים בפארק או הזוג המוזר.

מלון פלאזה אינו שונה בהרבה מ־

פלידל וחזקיהו ב„מלון פלאזה"

מחזותיו האחרים. סיטואציות קומיות רוד־פות זו את זו, דיאלוגים מפולפלים מבוס־סים על משחקי מלים, הדמויות מגוחכות במקצת אך לא יותר מדי, בקיצור, כל ה־מרכיבים הנחוצים להצחקת הקהל, מבלי לחייב אותו למאמץ שכלי כלשהו.

מלון פלאזה מורכב משלושה מערכונים שהקשר היחידי ביניהם הוא מקום ההת־רחשות: חדר 719 במלון פלאזה. מערכון א׳: אשה מנסה לחדש את קסמי ירח ה־דבש לאחר עשרים ושלוש שנות נישואין בחדר בו בילתה את ליל הנישואין ה־ראשון.

מערכון ב׳: מפיק הוליבודי מפורסם מב־לה שעה קלה עם בת עירו אותה לא ראה שבע־עשרה שנה ומגלה שהיא מוכנה ל־עשות הכל כדי להתחכך במי שסועד ל־פעמים בחברת פרנק סינטרה.

מערכון ג׳ (אגב, המצחיק ביותר): זוג הורים מנסים להוציא את בתם מחדר ה־אמבטיה כדי שתדד להתחתן.

לאורנד שאך (הבמאי) מגיש שלוש בדר־חות אלה בקצב עז, אבל את הצלחת ה־הצגה יש לזקוף בעיקר לזכותם של אבנר חזקיהו ועדנה פלידל המדלגים בקלות וב־טביעות ממערכון אחד לשני בתפקידים ה־ראשיים.

קשה לעמוד בפני קסמו של חזקי ה־מתפלל בשמירת הדיאטה הקפדנית כש־הוא מגלם איש־עסקים טרוד במערכון ה־ראשון, או בפני עדנה, כאמה של הכלה באמבטיה. המתרחש במערכון השלישי ו־צורחת על בתה: „צאי מיד מן האמבטיה! רדי להתחתן!"

אם זה נראה או נשמע שטחי, פשטני או בלתי מקורי, הרי לעומת זאת. זה מצ־חיק, מבדר ומשעשע. ואין זה דבר שכיח כלל וכלל בנוף התיאטרוני הישראלי.

בידור

חדש בבידור

*** **מעז א׳, א׳** — להקת פיקוד דרום — חלפו הימים בהם להקה צבאית היתה סתם קבוצה של בחורים ובחורות חביבים שבאו לשעשע חיילים במוצבים. היום הענין כרוך בהפקה שלמה, החלפת תלבושות, תזמורת, עבורה נכתבו עיבודים מסובכים, בימוי וכוריאוגרפיה הדורשת מ־חיילים חסרי נסיון להתנועע בקלילות וירטואוזית כשל רקדני ג׳רום רובינס. למרבה הפלא עומדת ההצגה בכל האתגרים.

יש כאן רקודים מסוגננים בקצב סוינג ותנועות שיוכירו לרבים בודאי את ג׳ז פלוס. יש כמה בחורות בעלות קול חם ומלטף, נערה אחרת מצטיינת ממש כ־וירטואוזית במחול, שעה שאחד החיילים מגלה כשרון מקצועי בהחלט בפנטומימה. התלבושות הוכנו בכשרון וסצינה אחת, בה שלושה חיילים לבושים בגדי ליצנים מעור־רת גלי צחוק ומחיאות כפיים סוערות.

אמנם המערכונים דלים במקצת, במוסיקה מורגשת מקצועיות יותר מאשר השראה והחיילים אינם מתגברים תמיד על כל התרגילים המסובכים שהכין עבורם הכורי־אורך יעקב קלוסקי. אולם בסך הכל, זוהי הצגת רביו מהנה, וכדאי היה שה־תיאטראות ירוצו להחתים את כוכבי ההצגה, לכמה מהם נשקף עתיד בטוח.

תערוכות

חדש בגלריות

** 4×4 (גלריה אנגל, ירושלים). רעיון מבריק של ארבעה אמנים, כשציוריו של אחד מהם משמשים נקודת מוצא ל־ציוריו של השני וכן הלאה, כדי ליצור מעגל סגור. המטרה: ליצור תמונה בהמש־כים, כשהעלילה מסופרת בכמה נוסחים אישיים. התוצאה מאכזבת כיון שבמקום רצף, מוצאים **ששמואל שץ וברוך גוטלין** הפכו לתאומי־סיאם מבלי יכולת להבדיל בין האחד לשני. **דדי בן־שאול** מציג רישומי שחור־לבן חסרי דמיון, דוקא כשהצבעוניות שלו היא עיקר כוחו, ואילו **יצחק גאון** מופיע באינטלקטואליזם חיצו־ני, עם הרבה סממנים שטחיים. רעיון שבוזבז.

** **גרומאות** (בית־האמנים, ירושלים). מזכרות אישיות, שונות ומשונות של אמ־נים ירושלמיים. **יעקוב פינס** מציג מאוס־פו המפורסם, חיתוכי עץ של המזרח הרחוק מהמאה ה־17 ועד ל־20. משפחת **אלכסנדר ציר** מציגה אוסף של פיסול וחפצי־קישוט מניגריה וגאנה, מקסימים בפשטותם ושונים כל־כך מפסלי־ויצו ל־תיירים. **אברהם מנדל** פיתה את אשתו בעזרת כתובה חביבה שעה ל**לוטי מנדל, יצחק גרינפלד** יצר אסמבלג׳ים מלאי־דמיון, **גאולה דגן** מקסימה בתכשיטים בנוסח פרימיטיבי, עשויים מחרוזים עתיקים, מתקופת הכנענים ועד לביזנטים. יצירות בנוסח מודרני מוזייך מציג **מוטקה בוים**.

קולנוע

סרטים

זורבה באיטליה

** **סודה של סנטה ויטוריה** (מוגרבי, תל־אביב) — מי יודע מה היה גורלה של העיירה סנטה ויטוריה הקטנה שבאיטליה, שופעת כרמי היין, לולא בא עיתונאי אמריקאי בשם קריצ׳טון, וגאל או־תה מאלמוניותה. קריצ׳טון זה גילה שב־מלחמת־העולם השנייה הצליחו בני עיירה זו להסתיר מליון בקבוקי יין מעיני ה־כובש הגרמני ואפילו שיטות הגסטאפו לא הצליחו לפתוח את פיות תושבי המקום. קריצ׳טון התרשם מן הסיפור, כתב עליו ספר שהפך רב־מכר, וכך הפך לאיש עשיר ואת סנטה ויטוריה הפך לאתר תיירות.

סטנלי קרמר (האיש שבא לסעוד) הריח הצלחה, קפץ על המציאה והביא את ה־סיפור לבד הקולנוע. אלא שבמקום ב־גבורת עיירה שלמה, מתרכז הסרט בקורו־תיו של ראש העיר השלומיאל איטלו בר־מבוליני (אנטוני קוין), אשתו השתלטנית (אנה מניאני) ומריבותיהם המשפחתיות ה־תוססות. מזמן לזמן נשלח גם מבט ל־הרפתקאה רומנטית בין אצילת המקום, וירנה ליסי, לבין בן־כפר שהיה קצין איט־לקי עד אשר ערק מן הצבא (סרג׳יו פרא־נקי). יש גם קצין גרמני מחונך מאוד ה־משתדל לעצור בעד הגסטאפו עד הרגע ה־אחרון. לבעלי קיבות עדינות: אל חשש, הגסטאפו כאן אינו מפחיד ביותר.

בסך הכל היכהה קרמר את הפינות ה־חדות בסיפור ומרח בחדוה רבה סצינות אהבה בין ליסי לפראנקי. למרבה המזל נקודת הכובד בסרטו היא התכתשויותיהם של אנטוני קוין ואנה מניאני המתפרצים זה על זה במלוא הדר מזגם הסוער. בזכו־תם נדאי לראות את הסרט.

המערב הפרוע

מזמר

*** **המכורים זהב** (סינרמה, תל־אביב) היא גירסה קולנועית למחזמר שהוצג בברודוויי לפני כעשרים שנה. זהו סיפור על הרפתקנים הפושטים על נהרות קליפורניה בתיפושים קדחתניים אחרי ה־זהב ובעיקר על שלושה מהם: בן רומסון, ההולל העליז; שותפו, איכר סולידי וש־ליו והאשה הראשונה באוור, המשותפת ל־שניהם. האידיליה המשולשת באה לקיצה כאשר מגיעה הקידמה לעיירת הכורים. אז נוטל רומסון את חמציו ויוצא לחפש מרח־בים חדשים: „אני מוכרח להקדים את הקיד־מה בחמישה מילין לפחות," הוא אומר.

תחת ידיהם המנוסות של לרנר ולאו (גב׳רתי הנאוה) היה הסיפור לאופרטה ש־הולידה בזמנו כמה להיטים. בדרך אל ה־קולנוע, בעזרתו האדיבה של הבמאי ג׳רושץ (דרום פסיפיק) לוגן, התנפחה ההצגה ל־מחזה ראווה על המערב הבלתי מיושב, מחזה שבו הצליחה הוליבוד להפוך אפילו את הסופות, הרפש והטינופת למראות אסטטיים מצולמים להפליא.

התסריטאי סדי (מרטי) שייבסקי ניצל את האווירה המיוחדת של אותה תקופה, את המחסור בנשים, הצמא לזהב והעדר חוקה כדי להציג גירסה משעשעת משלו לסדום ועמורה, בה המטיפים והחוטאים מצחי־קים באותה המידה.

הפנינה בסרט היא לי מארווין המפגין את מלוא יכולתו בדמות בן רומסון ה־מבלה את רב זמנו בגילופין ובשארית ה־פנאי מחפש בקבוקים שלא הוריק עדיין. קלינט איסטווד וג׳ין סיברג מספקים תפאו־רה אסטטית לדמותו הרב־גונית של מי ש־נחשב, ובצדק, לאחד מגדולי השחקנים של הוליבוד.

שחור

על־גבי לבן

** **התזכיר** (ארמון־דוד, תל־אביב) — הרעיון מאחורי הסרט מוצלח בהחלט: תובע מחוז לבן־עור, באחת ממדינות ה־דרום מבקש שישתלו את מוחו באגוף אחר, שעה שגופו שלו גוסס ממחלת סרטן ממו־שכת. הגוף היחיד לכך שנמצא באותו רגע בבית־החולים, הוא גופו של כושי גברתן שנפצע במוחו. התובע מסכים להשתלה, ו־כך לאחר שגופו מת, ממשיכים מוחו, מח־שבותיו ורעיונותיו של לבן קיצוני לחיות בגוף שצבע עורו שחור.

זוהי נקודת מוצא לשורה שלמה של ההרהורים חברתיים, היכולים להיות מרחיקי־לכת, ואשר העלו בעבר בצורה זו או אח־רת בסרטים כמו השניים של ג׳ון פראנק־נהיימר. אבל כאן מתחר הבמאי רוברט סטי־בנס על כל התפלסטות או ספיה מן הנושא המרכזי. הוא מעמעם את תגובת ידידיו של התובע לשינוי החיצוני המדהים שחל בגופו, שלא לדבר על כך שהסביבה ה־לבנה והכושית כאחת מתנהגת בנימוס מפתיע בהשוואה למה שניתן לקרוא מדי יום על המתרחש במדינות הדרום בארצות־הברית.

סטיבנס מתרכז בבעיותיו הפרטיות של התובע. האם תסתגל אשתו, לגוף החדש או שמא תוכל האשה הכושית של בעל הגוף הקודם להסתגל למוח החדש? או בחקירה בה מוטל על התובע להחליט אם להעמיד לדין שריף לבן החשוד ברצח בו־שית, או להמתין להוכחות חותכות?

הסרט מרתק ויש בו אפילו הפתעה קט־נה בסופו. משחקו של ריימונד סנט־ז׳אק משכנע בהחלט, והסרט עשוי לזכות ל־הצלחה קופתית אם כי הוא מחמיץ את ההזדמנות לעמוד על כל הבעיות המגוונות שמתעוררות שעה שהאדם לוקח על עצמו חלק ממלאכת הבורא ומזוג באופן שרירו־תי גוף לנפש שלא היו שייכים זה לזה קודם לכן.

השולם הזה מקליק

**** **פאטיריקון** (סטודיו, תל־אביב) — פדריקו פליני מציג תמונה מדהימה של רומי העתיקה ומתכוון בעצם

פיברג ומרווין ב„המכורים לזהב"

לתאר את רומא של ימינו. חויה קולנועית שאי־אפשר לתארה במלים.

**** **שביל החלב** (תכלת, תל־אביב) — לואיס בונואל מציג את האבסורד הטמון במוסד הכנסיה הקאתולית. סרט המיועד בעיקר למי שמתמצא ברזי הנצרות.

*** **נמל התעופה** (חן, תל־אביב) — רב־מכר מקצועי מאד על כמה שעות דחוסות מתח בשדה־התעופה עמוס תנועה. סופרמרקט של בעיות ותסביכים בו יכול כל צופה למצוא תמורה לכספו.

*** **ז׳יל וז׳ים** (פאריס, תל־אביב) — סרט רגיש מאוד ויפה, של טריפו, על אהבה מוזרה בין שני גברים ואשה והידי־דות הקושרת את שני הגברים. ז׳אן מורו.

*** **היה שלום קולומבוס** (אלנ־בי, תל־אביב) — אהבתם של צעיר אינטלק־טואלי שאינו רוצה להשתלב במימסד ושל בת־טובים מפונקת, עולה על שרטון בגלל המוסר של הבורגנות היהודית האמידה. הומור ופאתוס משתלבים בדיוק במידה המתאימה ליצירת רב־מכר.

** **הלו דולי** (פאר, תל־אביב) — כוריאוגראפיה מקסימה. ברברה סטרייסנד במלוא הדרה, ואלטר מתיאו מבריק. אבל המוסיקה... בגללה הסרט חתייה לעין אבל לא לאוזן.

*** **כצהרי היום** (חיפה) — המער־בון הקלאסי, המספר על שריף הנעזב על־ידי כל ידידיו שעה שעליו להתמודד עם פושע ששלח למאסר. בימוי ומשחק שחוקו אחר־כך לרוב, הן בהוליבוד והן באיטליה. מומלץ.

מלכת הצעדה 70

כלום את המסלול, ועוד נישאר לה מרץ לענות לכל אחת ממאות ה"חכמות" שה־צועדים העיסו בקצב של שתיים לדקה.

וכך, אחרי שבמשך שנתיים רצופות נשמר התואר בידי חיילות צה"ל, הוא עבר השנה לידיה של האזרחית חני.

המלכה החדשה היא דוגמנית צילום.

למרות שהיא רק בת 17, כבר הספיקה חני להתרגל לתשומת־הלב שהיא מעוררת, ולרכוש לה מידה לא קטנה של בטחון עצמי. לצעדה הגיעה יחד עם אחיו של החבר שלה, כי החבר עצמו לומד באוניבר־סיטה ולא יכול היה להתפנות.

"הוא שלח את האח שלו לשמור עלי" מסבירה חני בחיוך. "מה שבטוח — בטוח".

המלכה נחה

חני "טיילה" את כל הקילומטרים בלי מאמץ, כשלרגליה סנדלים אלגנטיות, ולעיניה... ריסים מלאכותיים. למרות החום הכבד, נראתה חני בסוף המסלול יפה ורעננה כמו בתחילתו. המלכה בת ה־17 היא דוגמנית צילום.

מלכת הצעדה:
חני פרידמן

תושבי הכפר הערבי גפנא התבוננו בסק־רנות בזוג, שרץ יד ביד על שביל העפר. נערה צעירה שהציצה מפתח אחד הבתים, הצביעה על ראשה בתנועה מלאת משמ־עות, והפטירה: "אל־יהוד — מגינון."

חייל שישב על גגו של בית סמוך, הודיע לבחורה שרצה בשארית כוחותיה: "את הבחורה הראשונה שעוברת פה". הנערה המשיכה לרוץ, כשבן־זוגה מושך אותה במעלה ההר. "מהר! מהר!" האיץ בה, ונעץ בחייל עיניים עייפות. "שתיסחוב אותה ככה כל החיים" איחל לו החייל.

זו היתה הראשונה מבין אלפי הנערות שהשתתפו השנה בצעדת שלושת הימים. אחריה הגיעו השאר: צעירות, לא כל כך צעירות, גבוהות, שמנות, רזות, חיילות או סתם אזרחיות, בקבוצות או לבד. אלה שלא מצאו להן מלווה, הצטרפו לקבוצות השונות. למירב ההצלחה בשטח זה זכו צועדי גולני, ולאורך כל הדרך הצטרפו לבאסים העמוקים שלהם קולות סופראנו שציפצפו את השיר: חייל של גולני.

מי הצועדת היפה ביותר? מי תירש את תוארה של החיילת עדנה קלמן, מלכת הצעה אשתקד?

הבחירה היתה קשה כקריעת ים סוף, מפני שלמרות החום הכבד ניראו רובן של הצועדות כאילו יצאו לטיול בוקר. צועדות בנק לאומי הניפו מטפחות אדומות. מדיהן הצחורים של האחיות המשיכו להב־ריק מלובן, ובנות השריון רקדו באמבה סוערת, בניצוחה של הקצינה.

בין כל אלה היה מספר לא מבוטל של יפהפיות, אך מכולן הגדילה לעשות חני פרידמן בת ה־17, יפהפיה ירוקת עיניים מבת־ים, שהשתתפה בצעדה כצועדת בודדת.

לאורך כל הקילומטרים הארוכים, היא נראתה כאילו זה עתה יצאה מבין דפי שבועון אופנה זוהר, או הפלייבוי בו הופיע לא מזמן צילום שלה. עם בגדים.

במכנסיים קצרים וחולצה קשורה מעל הפופיק, כשלרגליה סנדלים אלגנטיים ול־עיניה ריסים מלאכותיים — גמאה כמו

חביבת הקהל

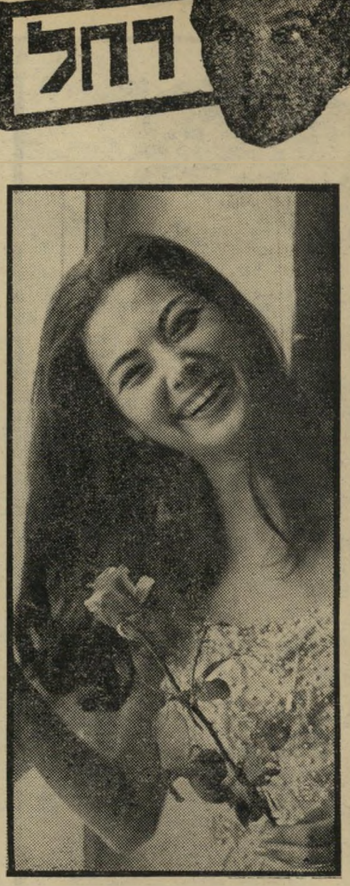
הרב־טית היפהפיה של בנות שריון, שהתפרסמה מהרגע בו הגיעה לעיר הצעדה. הרב־טית, תמי קאניאס בת ה־19, מיפו, היתה המתחרה הרצינית ביותר של המלכה חני, על הכתר הנכסף של מלכת הצעדה.

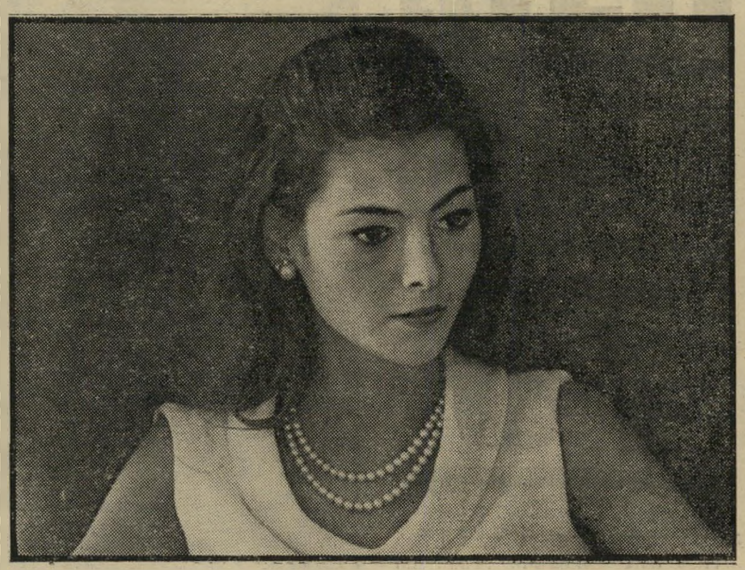
הקונסורנציה

טוראית טובה צחר בת ה־19, מבנות בסיס קליטה ומיון, היתה אחת מש־לוש המועמדות הרציניות ביותר לתואר.

רחל מרחלת על כל העולם

החתונה של אירית פדרמן

אירית פדרמן

בדרך כלל אני לא כל־כך אוהבת כש־מישהו אחר מדבר במדור שלי, למען האמת אני לא כל־כך אוהבת כשמישהו אחר בכלל מדבר בטח־השמיעה שלי, כי זה מפריע לי לדבר, אבל הפעם רשות הדיבור ל־**יקותיאל פדרמן** — אחד מעשירי העם הזה, ואביה של **אירית פדרמן**, אחת מיפהפיות העם הזה, אחת החתיכות המבוקשות ביותר בערבות דיזינגוף, שאחריה חזרו ואיתה יצאו מיטב נערי הפאר, הזוהר והשעשועים של העם הזה, ושעזבה ושנסעה לפאריס לפני שנה, עבדה שם, ועכשיו — התחתנה. בניו־יורק. אבא יקותיאל, בבקשה:

„אני מאושר שהבת שלי הביאה הביתה בחור טוב ונחמד, בחור נורמלי שקשור לארץ. (הכוונה ל**מארק לנדאו**, זה ש־אירית התחתנה איתו, ברור?) מארק ואירית יוצאים יחד כבר שנה. הוא בחור אמריקאי שחי בפאריס. יום לפני פסח היא תגיע לארץ, לבדה, ותחזור. במאי הם יגיעו ביחד.

„החתונה נערכה לפני שבוע ביום חמישי. אירית לבשה שמלה נהדרת, איך קוראים לזה, בין מקסי למיני, כן מידי, בדיוק. הם החליטו להתחתן לפני העומר. כולנו היינו בחתונה, שהיתה צנועה מאוד, רק מאה אנשים.

„הוא בן 26 ואירית בת 22. אביו הוא בלשון האמריקאית ברוקר, בלשוננו בנקאי. הוא עשיר מאוד (האבא, יעני), מהמשפחות הידועות, אספן מפורסם של ציורים מודרניים, שחלק נכבד מהם הוא תרם למוזיאון ישראל. הוא נסטר לפני ארבע שנים (האבא).

„הם כנראה יגורו בארץ, אם הבחור יצליח להסתדר כאן. ובקיצור — סוף טוב הכל טוב, ומי כמוני מאושר.“

אמן כן יהי רצון סלע.

הנאהבות והנעימות בחייהן נפרדו

רינה

ברכה

השחקנית **ברכה נאמן** ונערת־הזוהר **רינה רמון**, שהן שתי ידידות בנפש, שותפות לדירה ולחוויות, והתפרסמו כשנעצרו בגלל שנמצא בדירתן המשותפת קצת חשיש.

אמרתי הן? סליחה, טעות. היו.

וכל־כך למה? כל־כך ככה. בגלל **ג'רי**. ואפילו לא בגלל ג'רי הראשון, אלא בגלל ג'רי השני.

את חברה ג'רי הראשון — **ג'רי חשיש** — איבדה ברכה נאמן כאשר הוא הושב מאחורי סורג ובריחים, לאחר שהמשטרה מצאה אצלו כמה גרם חשיש. 30 אלף גרם, ליתר דיוק. שלושים קילו, ליתר עוד יותר דיוק.

טוב, נגד מכה משמים אין מה לעשות, מלבד להתאבל.

אז ברכה התאבלה, וכדי להקל על אבלה מצאה לעצמה חבר אחר — גם שמו ג'רי, כדי להקל על האסוציאציה.

אז מה קורה? באה חברתה הטובה ביותר לחיים ולחבר — וחוטפת לה את ג'רי השני מתחת לאף: „איך היא מעזה לעשות לי את זה, כשאנחנו גרות יחד וידידות כל־כך טובות,“ מקוננת ברכה.

ובגלל זה הן עכשיו לא גרות כבר יחד ולא ידידות טובות, ואפילו לא ידידות רעות. מעניין לראות עכשיו, מה יקרה לג'רי השלישי.

אחד הסלאים הגדולים של התיאטרון הישראלי המתחדש בימינו הוא **אחד משח קניו הוותיקים**, בעל משפחה סולידי, שגם הוא התחדש לאחרונה כבמטה קסם.

הוא הוריד מעליו עשר שנים ועשרה קילו, מדלג על שלוש מדרגות בבת־אחת, מגדל את שערו פרא מאחור (מלפנים אי־אפשר, יש קרחת) ובכלל נהיה שובב לא־נורמלי.

הסיבה? נו כמובן, אלא מה: **בתו הצעירה** של אחד מפרנסי תל־אביב המפורסמים ביותר, היכולה להיות — לא, לא נכדתו. זה סתם השמצה. בתו בלבד.

ואיך הוא מסביר, הארטיסט הזה, את הקשרים ההדוקים בינו לבינה?

מה זאת אומרת, הוא סוער זוג עיניים תמימות: הם מטפלים בהידוק הקשרים בין העירייה לתיאטרון.

הדק, חביבי, הדק. לא כל יום פורים.

כמעט־אונס בעיריית תל־אביב

אני רוצה לשאול אתכם שאלה פשוטה:

נכנסת בחורה לאיזו מחלקה של עיריית תל־אביב. סתם נכנסת, שום דבר מיוחד. אז תגידו לי — יש לה ממה לירוא ולחשוש שם?

נכון שלא? או. זה רק מוכיח כמה שאתם תמימים. כי השאלה תמיד צריכה להיות לא ל מ ה נכנסת בחורה, אלא ל מ י.

הבחורה שאני מספרת לכם עליה היא **מיכל שפיגל**, בחורה סתם — תל־אביבית, בת 25, יפה מאוד דווקא, שפקדו אותה, למרבה הצער, לא מעט מכות: אביה חולה, אח אחר שלה טבע, ואח שני נחרג לפני כמה חודשים בתעלה.

והנה, עד לפני זמן־מה ניהלה מיכל פעוטון. אבל הצרות, כידוע, באות בתריסרים, אז לא מספיק כל מה שקרה לה, גם הפעוטון הידלדל מאוזרחיו הפעוטים, ומיכל נותרה ללא פרנסה. כיוון שכך, החליטה לגשת לעירייה להתעניין בלקבל שם מישרה.

וכאן מתחיל הסיפור: ברגע שהיא נכנסה לאותה מחלקה והתיישבה נוכח אותו פקיד, החל זה לעבוד עליה „ציק־צק“: לאחר בירור כמה פרטים אישיים, כגון איפה היא גרה והאם יש לה חבר, הסביר לה **הפקיד הבכיר** (55, נשוי, כסוף־שיער, ואזרח טוב ונאמן) בנועם־שפתיים ובמתק־פה, ובשפה שמשתמעת לפן אחד, וגם זה בקושי, שהיא מוצאת־חן בעיניו, ואם היא מסכימה, אז מה בדבר...

מיכל הנדהמת נמלטה מהחדר כל עוד נפשה בה.

אבל התדהמה שלה היתה עוד כלום לעומת התדהמה שלה למחרת, כאשר בעשר בבוקר מצלצל מישהו בדלת, והיא פותחת, רק חלוקה הדל והדק לעורה, ומי עומד בפתח אם לא הנמר הנוראי מאתמול?

ומה עושה הנמר הנוראי בעור פקיד, אם לא תופס אותה כמו ארול פלין, מטיל אותה על המיטה כמו קלארק גייבל, ומנסה להתלבש עליה בכוח כמו גורילה? למזלה היה הגורילה שלה בסך־הכל פקידון עירוני, והיא הצליחה להשליך אותו מעליה ומהבית בלי שתומתה נפגמה.

אבל חכו — אל תחשבו שזה הכל. עוד היה המשך — הפעם במישור הפינאנסי. הפעם ניסה ולנטינו שלנו לשכנע את מיכל בעזרת 800 ל"י והבטחה לדרגה ג', כדי להוכיח לה בזאת עד כמה התאהב בה.

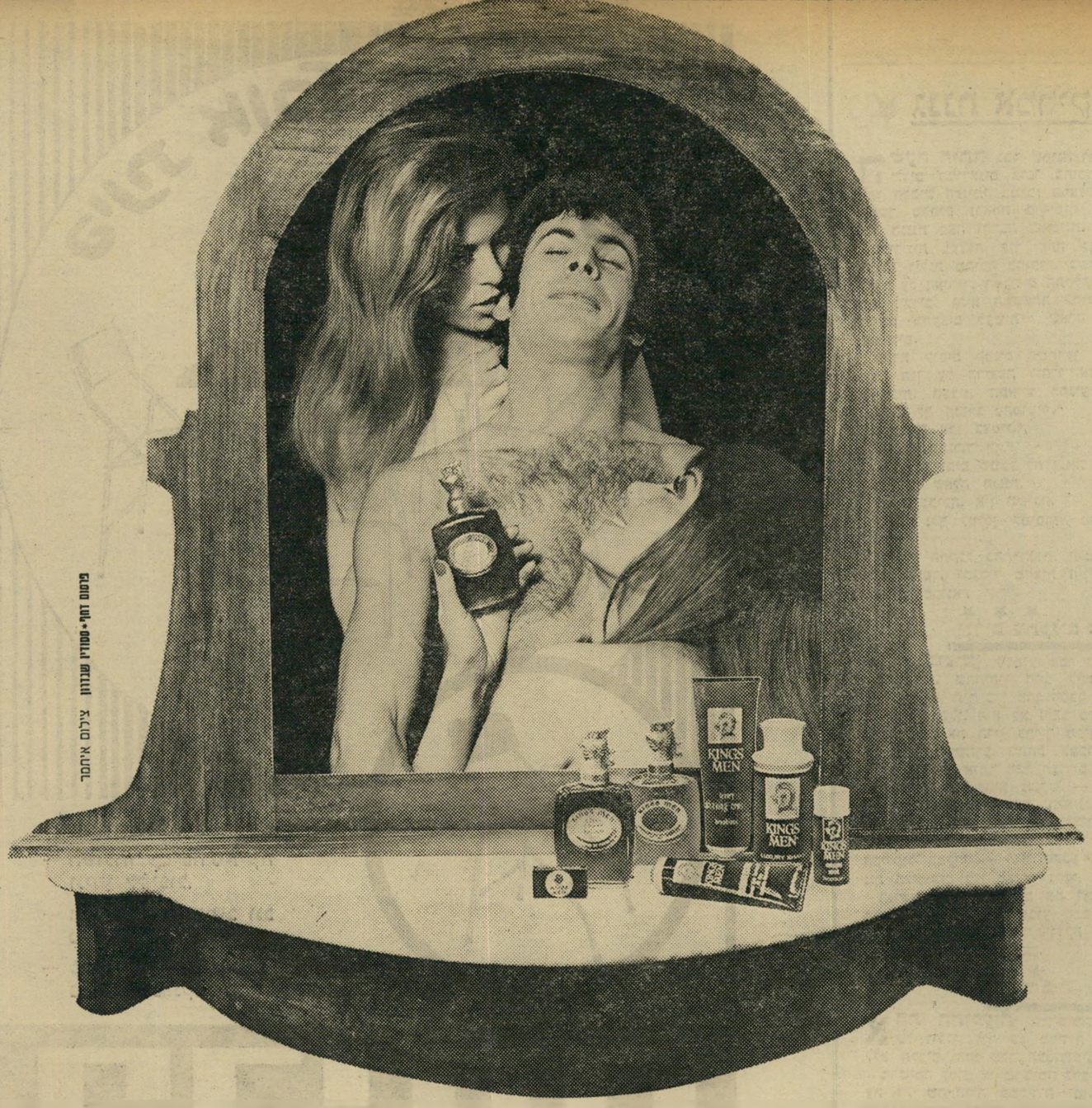
מאחר שבארצנו הקטנה הסודות הם מעטים, כפי שמי כמוני יודעת, לא חלפו ימים רבים והסיפור התגלגל לאוזניו של פקיד אחר בעירייה, **עמוס פלטי**, אחד מעובדי לישכת־המודיעין העירונית. פלטי זה הוא ייקה, לא יודע חוכמות, והוא ניגש מייד אל מיכל והניא אותה שתגיש תלונה למנהל המנגנון.

וכתוצאה מזה התברר עכשיו שמיכל איננה הקורבן הראשון של ולנטינו. עתה התגלה שקיימת גם תלונה קודמת של בחורה אחרת, והקלטה על טייפרקורדר של בחורה שלישית, על דיאלוג מאוד מעניין ביניה לבין ואלי, בו ניסה הוא לשכנע אותה לתנות עימו אהבים, כמו שאומרים, ובכלל, התיק הולך ומתנפח.

עד כדי־כך מתנפח, שעכשיו דנים אפילו בתא־המפלגה להעביר אותו מתפקידו.

נו, ואתם הרי יודעים איזה סירחון צריך להתעורר כדי שגם המפלגה תתעורר, לא?

קשרים מאוד אמנותיים

תענוג לגבר עם KINGS MEN

סכיני גילוח קינגסמן * קצף לגילוח Luxury Shave * מי קולון Cool-Off
משחת גילוח Shaving Cream * מי פנים לאחר הגילוח After Shave Lotion
דיאודורנט Cologne Stick * קרם לשיער Hairdressing Cream

מוצרי קינגסמן זכו בתואר "המוצר הנבחר 1970"

KINGS MEN **השם שכבש את הגבר האמריקני**

✶ גננת אמריקאית

השעה היתה כבר שמונה ורבע, וה־ילדים המודאגים ציפו בחוסר־סבלנות לצד הכביש הפנימי, במרכז הרצליה־פיתוח, כאשר מרחוק נראתה סוף־סוף מכוניתה של הגננת באה וקרבה באיטיות.

המכונית נעצרה ליד פתח גן־הילדים. הגננת דילגה מתוכה בחופזה, כשהיא מת־נצלת על האיחור. המכונית התקלקלה, סיפ־רה לילדים, והיא התקשתה להגיע: „מה הייתם מייעצים לעשות?" שאלה את ה־זאטוטים.

כעדת קופים קטנים השתרעו מיד כל ילדי הגן על הריצפה וזחלו אל מתחת למכונית. העצות התחילו להגיע בשטף:

„נפל לך הבורג מהמוטור."

„יש לך אבן בצמיג."

„ההגה מתנדנד לך."

„אתם חושבים שנוכל לתקן את המכונית בעצמנו," שאלה הגננת.

דממה נבוכה. אין תשובה.

„אולי נלך לטלפן למוסך?" מציעה ה־גננת.

הרעיון התקבל בהתלהבות. הגננת מצל־צלת למוסך, וכעבור מחצית השעה מגיע למקום המכונאי.

* * *

ילדים מתקנים מכונית

הוא מופתע לשמוע מפי בעלת ה־מכונית, שהתיקון חייב להתבצע ל־עיני הילדים, תוך כדי מתן הסבר מלא על כל פעולה שלו. הוא לא נלהב כל־כך, אך מקבל עליו את הדין בחיוך מבין.

המכונאי משתרע מתחת למכונית. ה־ילדים אופפים אותו מכל הצדדים, מגישים לו את הכלים שהוא מבקש — לפעמים את הנכונים, לרוב את הלא־נכונים — מקשיבים להסבריו ומגדבים מעצותיהם.

תיקון המכונית נסתיים כעבור שעת־ים. הקילקול המקרי — הוא שקבע את תוכ־נית הלימודים בגן לאותו בוקר.

הנושא המשיך להלהיב את דמיונם של הילדים עוד זמן רב. שבוע שלם היה ה־משחק הפופולארי ביותר פירוקה והרכבתה של מכונית־הצעצוע שבגן.

* * *

המורים — כישלון

אחת התופעות המרשימות ביותר של דורנו, דור של מרידות וזעזועים ללא תקדים, היא מרד הסטודנטים.

מרשימה לטוב או מרשימה לרע — תופ־עה זו, שהתחילה במרידות ומהומות ב־אוניברסיטאות ברחבי ארצות־הברית, התפ־שטה משם לצרפת, גרמניה ושאר אירופה — תטביע בשנים הבאות חותם ברור על

כך עובד סטריאו

הגננת קארן מדגימה כיצד פועל מכשיר הסטריאו. ילדי הגן מפעילים את המכשיר אחר־כך בעצמם.

המשרד המרכזי של
תנועת העולם - כוח חדש
רחוב החשמונאים 88—90 תל־אביב
קומה א', חדר 5.
טלפון מיספר 265836.
המשרד פועל במועדים הבאים:
יום א': 14.00 עד 22.00
יום ב': 9.00 עד 13.30
יום ג': 9.00 עד 13.30
יום ד': 14.00 עד 19.00
יום ה': 9.00 עד 13.30, 19.00 עד 22.00.
יום ו': 9.00 עד 13.00

מפעילה בכפר־שמריהו שיטת חינוך מהפכנית

גן־עדן בגן־הילדים

חייהם וחינוכם של ילדנו, וילדיהם אחרי־הם.

שכן אחת מטענותיהם העיקריות של ה־

בהאזנה אחרי שהפעילו את הפּ־סיפון, מאזינים לנגינת התקליט. ידיעת הילדים את סודות המכשיר יוצרת בהם התעניינות מוגברת למוסיקה.

עבודה עצמית ילד בן 3 מנקה בעצמו, בעזרת שואב־אבק את חדר הגן, כדעת ברך ליד הילד, מסייעת לו בעצות כיצד לפנות את שרידי הלכלוך שהשאירו חבריו.

עבודת־צוות הגננת קארן מדריכה את ילדי הגן־האנגלי שלה בכפר שמריהו כיצד להפעיל את שואב־האבק. ילדי הגן, ברובם בניהם של דיפלומטים, לומדים כבר בגן להפעיל את כל אמצעי העזר של האדם המודרני במאה העשרים. הילד לומד בגן לקלוט חומר לא מעניין בצורה מעניינת — אומרת הגננת קארן.

— להעביר חומר לא מעניין — בצורה מעניינת.

הצעד הראשון לכך, חייב להיעשות בגן־ילדים.

זהו המקום בו צריכים הילדים לפתח יחס של עניין כלפי הנושא ששמו ל י מ ו ד. אם יגיעו לכיתה א' כשהם כבר משועממים ומסתכלים על מקום הלימוד כעל מיסגרת אפורה המלאה רק חובות וחוקים ועול — הם יהיו תלמידים גרועים.

גן־ילדים כזה, בו מתרגל הילד לכך ש־לימוד הוא דבר מ ע נ י י ן, הוא גן־הילדים של קארן.

הגן, הנקרא גם הגן האנגלי, בשל ה־מספר הרב של ילדי דיפלומטים הלומדים בו, הוא גן־עדן לילדים:

אין שם תוכנית, אין שם המילה לא. המסגרת והחוקים הם מינימלים. והילדים לא רק מאושרים, אלא גם מפתחים את ייצר הסקרנות והלמידה שלהם בצורה נהדרת, כפי שמעידים הוריהם המתפעלים ומומחי־חינוך והוראה שונים.

* * *

הצב יזם שיעור

ב וקר אחד, ימים ספורים לאחר פר־שת המכונית המקולקלת, מצא אחד מילדי הקן, פיטר, צב בשדה הסמוך לגן. עבור ילד עירוני כמותו, היתה זו אטרק־ציה. הוא מיהר להזעיק את חבריו. כולם עזבו את עיסוקיהם ומיהרו אל הצב יחד עם הגננת — ובאישורה המלא.

לאחר דקות של צחוק, והתפעלות, הת־יישבו כולם במעגל סביב הצב ונתפתחה שיחה — ביוזמת הילדים:

„מאיפה הוא בא?" ביקשה לדעת אליסון.

„משם," הצביע פיטר, מוצאו של הצב ומשום כך גם אפוטרופוסו, לכיוון סתמי.

„אני אלך להביא לו אוכל," החליט פאול.

„מה אוכל הצב?" שואלת קארן בקול טבעי כל־כך, שאיש אינו שם לב שהיא מכוונת את השיחה.

(המשך בעמוד 38)

סטודנטים המורדים היא:

מקצוע ההוראה הוא מקצוע שנכשל. ה־מורים והפרופיסורים אינם יודעים את מלא־כתם. ההוכחה: שיעור בכיתה, בין בבית־ספר יסודי, תיכון או אוניברסיטה — הוא מילה נרדפת ל־50 דקות של שיעמום רצוף ומעיק.

מי שאינו יודע ללמד בצורה שתמשוך את התלמיד ללמוד, טועים התלמידים, אינו ראוי לתפקידו כמורה.

ומומחי־הוראה רבים — בעיקר בארצות־הברית — נוטים להסכים עימם, ומנבאים שמרד הסטודנטים יביא לידי שינוי רדיקלי בתורת החינוך, בשנים הקרובות.

על דרך אפשרית לפיתרון בעייה כלל־עולמית זו מצביעה אותה גננת בעלת ה־מכונית מהרצליה־פיתוח — קארן האלבפּי־נגר בת ה־27, עולה מארה"ב, וכיום בעלת גן־ילדים פרטי.

* * *

לימודים ללא תוכנית

ב עיית העניין בלימודים היא די פשוטה — למרות שהפיתרון קשה.

מחד, חייב הילד לקלוט חומר מסויים — לא תמיד מעניין.

עד היום, היה זה הצד היחידי בתורת ההוראה שעניין מורים ברחבי העולם: להעביר את החומר. מעניין, משעמם — לא משנה. העיקר להעביר חומר.

מאידך, אי־אפשר כמובן ללמד תלמיד ר ק מה שמעניין אותו.

הבעייה: למצוא את השילוב בין השניים

אקוה ולוה - המתנה המתאימה לגבר

השתמש ב- ICE BLUE AQUA VELVA
לאחר הגילוח, התז מעט אקוה ולוה, והבטח לעצמך התחלה מוצלחת ליום מהנה. אקוה ולוה קריר, מרענן ו...גברי! היא תאהב זאת... ואתה תהנה מהרגשה מצוינת.

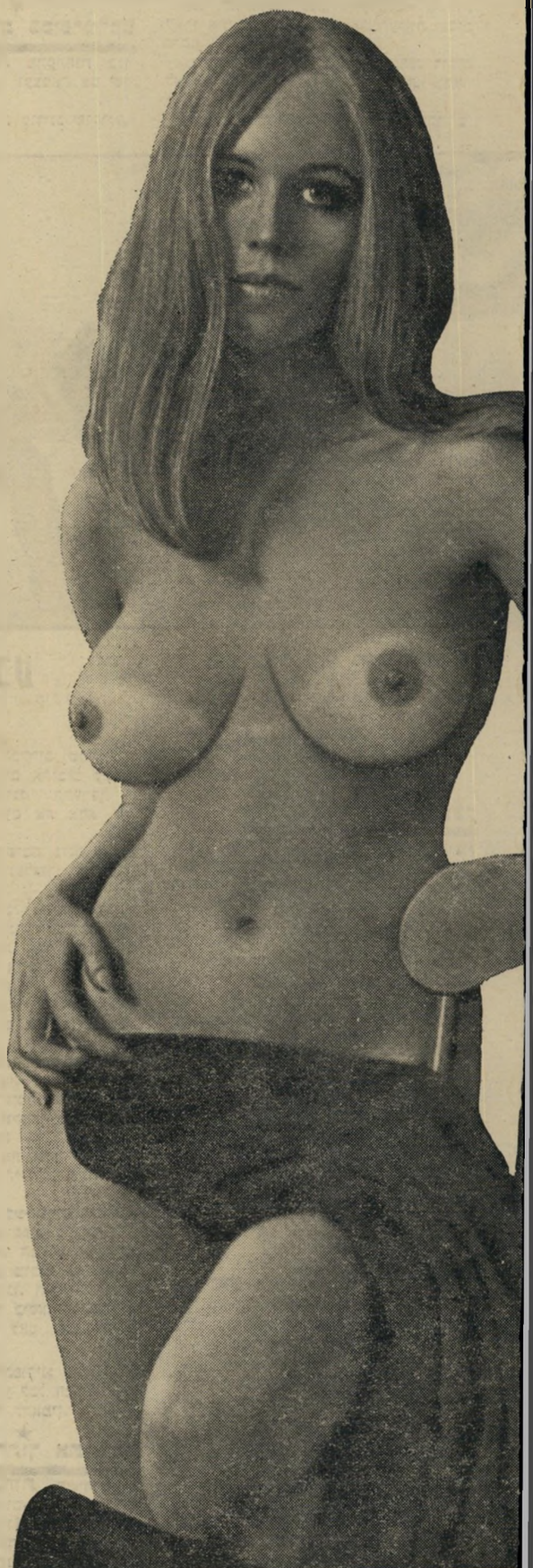
AQUA VELVA מוצר של WILLIAMS

הסוכן בישראל בלמון בע"מ. המפיצים חב' נורית בע"מ

איך מייצר ה„פלייבוי" את נערת־האמצע שלו?

בית-חרושת לחתיכות

בין תרומותיה השונות והמגוונות של ארצות־הברית לשאר ארצות־העולם הנאורות פחות, אין ספק שירחון הפלייבוי היא אחת המפורסמות. והדבר המפורסם ביותר, בעיתון המפורסם הזה, היא ללא ספק נערת־האמצע שלו.

מן הסתם שאלת את עצמך, בעלבון צורב, כאשר הזדמן לך מדי פעם לראות יצירת־מופת זו: איך הן עושות את זה?

שכן חמוקיה, ובמיוחד חזה, של נערת־האמצע — כל נערת אמצע, ב־15 השנים האחרונות — משהו שלא מעלמא הדין.

התשובה, כפי שביכולתך לראות בשתי התמונות של לפני ואחרי בעמוד זה, היא פשוטה מאוד:

כך היא נראית במציאות:

שדיים נפולים

איפור פשוט, ובלי תאורה

מה שמחסיר הטבע, מוסיפה הטכניקה. שתי תמונותיה של הדוגמנית מראות אותה האחת בגודל טבעי — והשניה בגודל סינמסקופי, לאחר טיפול־הכנה לתצלומי־אמצע.

תהליך צילומה של נערת־אמצע הוא מיבצע מדעי מסובך ומשכולל, העשוי להימשך זמן רב. המצלמות נקבעות בזוויות־צילום מיוחדות, במטרה להסתיר צלקות, להבליט את השדיים, ולשפר מידות לא אידיאליות.

כתמי־לידה, עקיצות, שריטות או פצעונים — מוסתרים על־ידי מאפרים מומחים. מסגנות אדומות על עדשות המצלמות הופכות את צבע העור לאפרסקי־חלומי, כדי להוסיף לעור בוהק וחיוניות. נמרח הגוף בשמן ואבקת־איפור מיוחדת.

אולם עיקר המאמצים מתרכז בשדיים. שדיה של נערת־אמצע חייבים להיות לא סתם גדולים

וכך היא מופיעה!

ב„פלייבוי" — שדיים

זקופים ואיפור מלא

— אלא ענקיים. יחד עם זאת, עליהם להיות גם זקופים כשומרי ארמון באקינגהאם. איך משיגים מצב לא נורמלי זה?

הסוד הגדול מצחיק בפשטותו: צלוטייפ. כן, סתם צלוטייפ שקוף. בעזרתו מותחים את השדיים אל־על. והצלוטייפ מוסתר כמובן באיפור.

ענקים וזקופים אינן הדרישות היחידות. שדיה של האומללה חייבים להיות גם ורודים, קטני פיסמה, וחסרי וריד לחלוטין. שלוש דרישות אלו מושגות, שוב, בעזרת איפור.

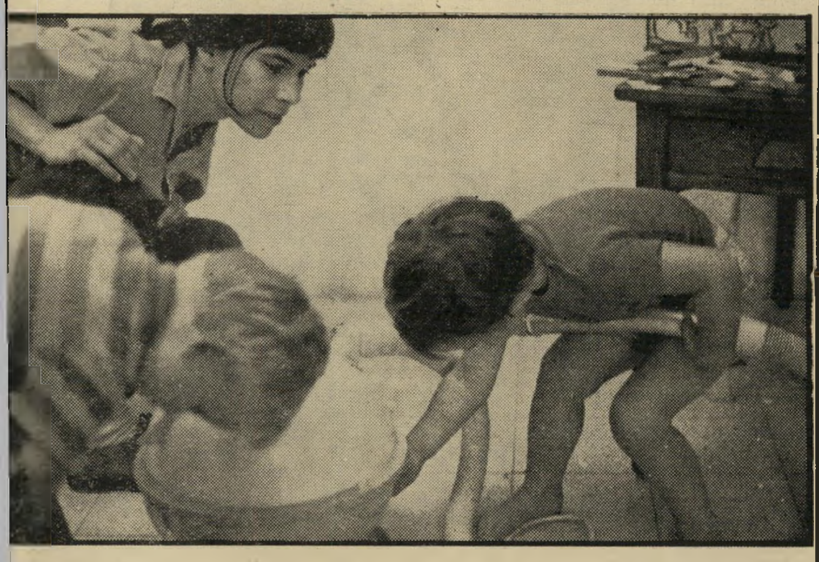
שרירים מתוחים עוזרים גם הם לקישוי השד. משום כך תנוחה מקובלת של נערת אמצע היא כשזרועותיה מונפות למעלה, או כשאצבעות הידיים לחוצות בחוזקה אל הקיר או הריצפה, דבר המאמץ את שרירי החזה.

לאחר כל הגיהנום הזה, משוחררת הנערה, התמונה עוברת לטיפול יסודי במעבדות־הצילום. שם מסלקים כל סימן לשערה או פגם. מומחים למיניהם, מתלבשים על התמונה ומתקנים, מוסיפים וגורעים בידיהם האמונות ובמכשיריהם המשוכללים כל מה שעדיין טעון תיקון.

כשהם גומרים, התמונה גמורה — וגמורה גם הנערה עצמה. היא נעלמה ואיננה עוד.

במקומה נולדה נערת־אמצע — מוצר סינטטי, שכל דמיון בינו לבין המקור מקרי בהחלט.

גן-עדן בגן-הילדים

(המשך מעמוד 35)

„לחם, בשר, גזר, חסה,“ עונה המקהלה.

„אני חושבת שיש לנו ספר על צב, לא?“ מהרהרת קארן בקול.

הסצינה מסתיימת בכך שהילדים ישובים במעגל, מתבוננים בשקט בצב והגננת קורא להם את הסיפור על הצב. אחר חוזרים כולם לגן — כולל הצב, הממוקם ב־ארגז בחצר.

בבוקר זה, היה זה הצב שקבע את תוכנית הלימודים.

* * *

לימודים בסופרמרקט

לא רק **פעילויות** מתפתחות בגן־האנגלי באורח טבעי ועצמאי. גם שיחות.

„אני אוהבת הכי הרבה פודינג שוקולד,“ אמרה גילה.

„אבל אני ראיתי אתמול חייל בלי רגל,“ מתעקש יגאל.

„הוא בטח היה פצוע,“ אומר פיטר.

„אז אתה לא יודע שלחיילים פצועים חותכים רגל או יד?“ מסביר יגאל.

„אני אגיד לאבא שלי שלא ילך לצבא,“ אימרת גילה.

„גם אבא שלי היה פצוע, ולא חתכו לו רגל,“ כשיב רן.

„אם נהרוג את כל הערבים אז לא תהיה כבר מלחמה,“ מציעה אליסון.

„אני לא רוצה שנהרוג ערבים,“ מכוונת קארן את השיחה. „יותר טוב לעשות שלום איתם.

„אולי נכתוב להם מכתב שאנחנו רוצים לעשות שלום איתם?“ מציעה תרזה. „נראה מה הם יענו לנו.“

„הצעה טובה,“ משיבה הגננת. „מחר בבוקר נכתוב ונצייר מכתבים לערבים.“

„ונשלח באמת בדואר?“ מתפעל רן.

„בטח,“ מבטיחה קארן.

* * *

ילדים מפרקים שואב־אבק

פתטאניות — זהו החידוש הגדול בעבודתה החינוכית של קארן, ומילת־המפתח ביחסיה עם הילדים.

נקודה חיונית אחרת בגישתה החינוכית של הגננת החלוצית: התייחסות לילדים כ־אל שווים.

בעולמה של קארן, המבוגר איננו אלוהים כל־יכול, שאינו טועה לעולם ויודע הכל. משום כך אין היא מגישה לילדים פתרונות על מגש של כסף, אלא מאפשרת להם להגיע לתשובות בכוחות עצמם.

שוויון זה הוא הדדי: מה שמותר למבוגרים, מותר גם לילדים. משום כך מותר לילדיה להפעיל את הפטיפון, הטלפון, המצלמה, שואב־האבק ושאר האביזרים המודרניים שבגן.

ילא רק להפעיל —— אלא אפילו לפרק. ההרכבה מחדש קשה יותר, כמובן, ונעשית בעזרתו של אברהם גולדשטיין, טכנאי רדיו ואלקטרוניקה העוזר לצידה של קארן.

* * *

שתיקה שווה זהב

משום כך, חזיון נפרץ הוא בגן של קארן לראות את פיטר בן השלוש מפעיל את הפטיפון ומחליף תקליטים, או את רן מפרק את שואב־האבק.

או את אליסון בת השלוש וחצי מנסה לצייר משולש על דף נייר — ונכשלת. הקו יוצא עקום, כי הנייר התחלק. קארן מתבוננת — ושותקת. היא לא מעוניינת להראות לאליסון איך מציירים משולש, להופיע בפניה כתכמה היודעת הכל. היא מעוניינת שאליסון תגלה בעצמה איך מציירים משולש. ואכן, לאחר כמה נסיונות־נפל, ודיון משותף, מגיעה אליסון בעצמה לפיתרון גאוני: הידוק הנייר לשולחן בסיכות.

אווירת שוויון זו בין המבוגר והילד, אומרת קארן, עוזרת לילד להשתחרר מ־מעצוריו וחששותיו מפני חוסר־האונים שלו בהשוואה למבוגר הענק והחכם, ולפתח את מוחו וסקרנותו ללא מיגבלות.

שיעור בטבע

ילדי הגן של קארן לומדים על הטבע בחיק הטבע, ולא מספרים או סיפורים בלבד. כאן נראית קארן המחזיקה בידה צב, בשעת טיול. הפעוטים מגלים התעניינות בהסברי הגננת, שהם ברמה של בית־ספר.

אמרה גילה.

בארוחת־עשר באחד הבקרים שוחחו הילדים ביניהם על מטעמים אהובים עליהם.

„גם אני אוהבת פודינג,“ התערבה הגננת. „אולי תשאלי פעם את אמא שלך איך מבשלים פודינג?“

„אני כבר יודעת,“ השיבה גילה. „לוקחים חלב וקופלור (קורנפלאור), מערבבים ומבשלים.“

„ומאיפה ניקח מצרכים?“ שואלת הגננת.

„נלך לסופרמרקט וניקנה,“ מציעה תרזה.

„סוב,“ מסכימה הגננת. „אתם תגידו לי מה צריך לקנות ואני ארשום.“

כך הופכת שיחה סתם לתוכנית עבודה לבוקר שלם. עורכים את רשימת הקניות, גילה מקבלת סל, סוגרים את הגן והולכים לסופרמרקט הסמוך.

בסופרמרקט חופשי כל ילד לנפשו. הילדים בוחרים מה שנראה להם. כל קשר בין בחירתם לבין הרשימה שהוכנה הוא מיקרי בהחלט. לאחר שקארן מסננת חלק מהקניות בחזרה, ניגשים עם המצרכים לקופאית. גילה פותחת את ארנק־הכסף של הגננת, ובעזרת שאר הילדים מונה 4.73 ל"י ומשלמת.

אין זה סוף הפרשה. כשחוזרים לגן, מתחיל הבישול. כולם מצטופפים במטבחון הקטן. גילה מסדרת את המצרכים שניקנו על השיש, תרזה ניצבת מוכנה עם סיר וכף. פיטר מדליק את הגז. הסיר מוצב על האש. גילה מטפסת על כיסא, בוחשת את החלב, אליסון שופכת לאט לאט את הקורנפלאור פנימה.

חמש דקות בישול, והפודינג מוכן. גילה מחלקת את מוצר השבוע לכל חבריה. צריך לראות את הנאתם כדי להאמין.

* * *

לחתוך את הרגל

לעיתים **מתפתחות** השיחות לכיוונים פחות צפויים.

„תני לי סכין, אני רוצה לחתוך לי את הרגל,“ אומר בוקר אחד יגאל לאליסון.

„למה?“ שואלת הגננת בניחותא.

„אני רוצה להיות כמו כל החיילים,“ משיב הילד.

„אבל לחיילים לא חותכים את הרגל,“ מתערב דן.

„העולם הזה“, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

העובדה שקארן מאפשרת לילדים חופש כמעט מוחלט, אין פירושה שהיא מרשה לחופש לגלוש לתחום ההתפרעות, הפקרות או הסכנה. כאשר תרזה מתחילה ללעוס את הפלסטלינה, אוסרת זאת קארן עליה בפשטות, מסבירה לה שהיא נועדה למישחק בלבד, לא לאכילה: „אני חושבת שאת אולי רעבה, לא תרזה?" מוציאה קארן את העוקץ מהערתה. „בעצם, גם אני רעבה. ילדים," היא מרימה קולה, „תרזה ואני מזמינות אתכם לארוחה."

הילדים מחזירים את צעצועיהם למקום, הולכים לקחת את תיק־האוכל שלהם. התיק של פאול תלוי גבוה מדי. הוא אינו מגיע אליו. „למה תלית את התיק שלי כל־כך גבוה?" הוא מתרעם על קארן. „סליחה, פשוט לא חשבתי על זה," משיבה הגננת. „אז תזכרי מחר שלא תעשי את זה." קארן מבטיחה לזכור.

★★★

ריקודים באמצע היימוד

כ אשר מלמדת קארן את הילדים חר־מר חדש, כגון כתיבת מילים על הלוח — אין זו חובה להשתתף. אלו שאינם רוצים ללמוד, רשאים לעסוק במה שהם חפצים: לשחק בצעצועים, לשיר, לרקוד. הכל — בתנאי שאין הם מפריעים למישהו אחר.

בשעת־ריכוז בגן רגיל, ישובים הילדים שלובי־ידיים, חייבים להאזין לדברי הגננת. מי שמפריע — מוצא החוצה או נשלח לע־מוד בפינה. בגן של קארן זו שעת בילוי נעימה וחופשית. אולם כאשר מתעקשת תרזה לנגן דווקא על הגיטרה, כאשר כולם שרים, מגיעה איתה קארן לפשרה: קודם כולם ישירו, אחר כך תרזה תנגן. הפשרה מתקבלת.

★★★

פואמה פדגוגית ברגל שמאל

קארן, חומת־עיניים ושחורת־שיער. אם לילד בן 8, הגיעה לארץ לפני שנה מסנט־לואיס, שבמדינת מיסורי, ארה"ב.

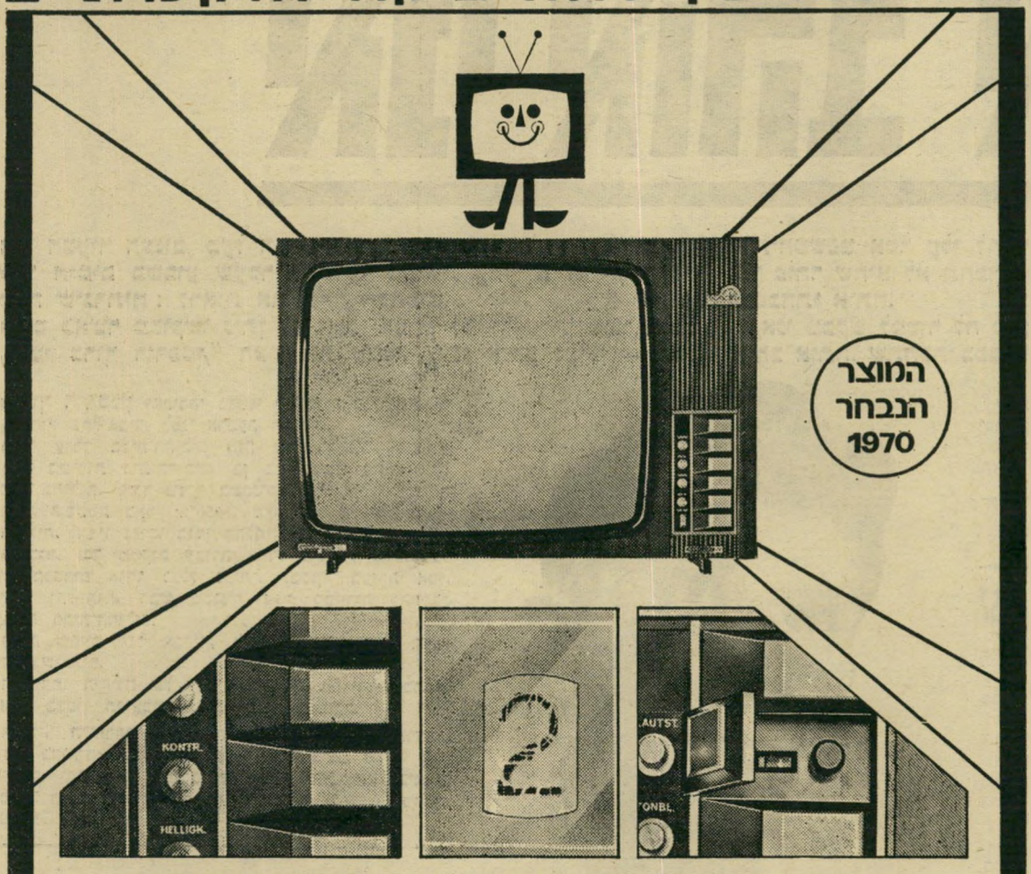
הפואמה הפדגוגית שלה בישראל החלה ברגל שמאל. כאשר ניסתה ליישם את עק־רונותיה החינוכיים בבית־הספר בו נתקבלה לעבודה — פוטרה. מנהל בית־הספר, כמו־הלים אחרים שנתנסתה בעבודה אצלם — לא גילה כל עניין להסתכסך עם משרד־החינוך. „נדמה לי שבישראל פוחדים מכל דבר חדש," אומרת היא.

בלית־ברירה, פתחה קארן את גן־הילדים הפרטי שלה, זוכה לתשבחות אין־קץ מצד

אמקור

כעת עם: עין ולוח פיקוד אלקטרוניים

6 לחצני מגע

בכל אחד מ־6 תאי המנענעים נמצא לחצן מגע. כל אחד מהם אפשר לכוון מראש לכל אפיק בכל תחומי ה־V.H.F. —U.H.F.

עין אלקטרונית

מראה לך על איזה מנענע לחצת, ממש כמו במחשב ה־אלקטרוני.

מנענעים אוטומטיים

אינך צריך ללחוץ ולסובב כפתורים בכל פעם שתרצה להפעיל את המקלט. מספיק שתכוון פעם אחת את לחצן המגע שבתוך תא המנענע. מעתה בלחיצת אצבע קלה ביותר תקבל מיד את הקליטה הטובה ביותר, שבחרת מראש.

חידושים אחרונים אלה נכללים בספקטרה 90, מקלט היוקרה של אירופה וישראל. לבחירתך דגמים נוספים. המפיצים: "אמפא" וסוחרים מורשים.

מוניטין אמקור יזע NORDMENDE שרות אמפא

לי תמכור רק אמקור

בסופרמרקט

אחד מילדי הגן של קארן בוחר בעצמו בסופרמרקט את המצרכים להכנת הארוחה שמכינים הילדים עצמם במטבח הגן.

הורי הילדים, מומחי־חינוך — ובעלה. אלו עוזרים לה לשמור על המוראל, לנוכח חר־מת האדישות וההתנגדות בה נתקלה בשדה־החינוך בארץ וכישלונה ליישם את שיטו־תיה בקנה־מידה נרחב יותר.

בינתיים, מסתפקת היא בפסיפוסים שלה, נהנית לדעת שהיא יצרה גן־עדן אליו ה־תלמידים נהנים לבוא, בו הם לומדים מרצונם החופשי. גן בו צינונים, הצלחה ו־כישלון הם מושגים חסרי־משמעות, מאחר שהדבר היחידי החשוב הוא: התהליך ה־בלתי־פוסק של גילוי דברים חדשים.

„וזהו התהליך היחידי הראוי להיקרא חינוך," אומרת קארן.

האמריקאים לירח,
הרוסים למצרים —
ואתה בע"ה — לטבריה...

ומי יענה לטלפון?
כמובן, המזכירה האוטומטית —
עונה לטלפון 24 שעות ביממה.
וכן אנו מספקים:
* מכשירי האזנה
* מגבירי טלפון
* התקנת מיקרופונים והקלטות

רדיו דוקטור,
רח' שלום עליכם 18, ת"א, טל. 244118.

מחול ג'אז ומודרני
בבית רינה ניקובה
ירושלים
בהדרכת הרקדן והכוריאוגרף
שמעון לוי

למתחילים ומתקדמים ומקצועיים
ולכתות ריתמיקה לילדים
בימים א'—ג', טל. 25195

נהג אמבולנס, שבית־המשפט אסר עליו להתראות עם

אהובתו בת ה־16, מודיע לה באמצעות כתבה זו:

"אביבה, אני אוהב אותך!"

בפי הצעיר הצנום, בעל ההופעה הצנועה והפנים הנעימים, שנכנס כאחד הימים בשבוע שעבר למשרדי מערכת „העולם הזה", היתה בקשה שיגרתית: לראות את אחד הכתבים.

אולם כאשר מבוקשו ניתן לו, הפכו דבריו למאור בלתי־שיגרתיים: „שמי ברוך דורפמן" הציג את עצמו. „אני אוהב נערה — אבל בית־המשפט אסר עלי להתראות איתה. גם היא אוהבת אותי, אבל אני פוחד שהיא לא תחכה לי אם היא לא תשמע ממני. היא תחשוב ששכחתי אותה.

„אני מבקש למסור לה מעל דפי העיתון שאני אוהב אותה, שתמיד אוהב אותה. שתחכה בסבלנות. כשהסיוט יעבור, נהיה יחד. לתמיד."

ברוך דורפמן

ברוך דורפמן ואביבה* נפגשו לראשונה בבית־החולים הדסה בתל־אביב, לפני ארבעה חודשים.

ברוך עובד בבית־החולים מזה שנתיים כנהג מכונית פרטית בשירות בית־החולים. בן 22, שיער בהיר, בעל עיניים כחולות. כילד נתקף בשיתוק־ילדים, בזמן המגיפה הגדולה שפשטה בארץ ב־1950. מאז הוא משותק ברגלו השמאלית. הוריו נפרדו בזמן מחלתו, וברוך גדל במוסדות. כשהתבגר, נדד ממקום עבודה אחד למשנהו, כאשר כל פעם מפטרים אותו בגלל נכותו. לבסוף, בעזרת אמו, ידידים והלוואות, רכש מכונית פג'ו מסחרית והתקבל לעבודה בבית־החולים.

דרכה בחיים של אביבה, לעומת זאת, היתה דווקא סוגה בשושנים.

היא בתו היחידה של עורך־דין אמיד, מתגוררת ברחוב מפואר בצפון תל־אביב, גדלה מוגנת ונאהבת.

הנערה השחרחורת, נמוכת־הקומה, התנדבה לאחרונה לעבוד בבית־החולים הדסה מספר שעות ביום, במשך כמה חודשים. יחד איתה התנדבו עוד כמה מחברותיה בששית תיכון. הצעת העזרה שלהן התקבלה בהדסה בידיים פתוחות.

„היא לא מצאה חן בעיני"

ע? מה שאירע מרגע שאביבה הגיעה לבית־החולים, וכיצד התפתחה הפגישה בין שני הצעירים לרומן אהבה גדול שהסתיים במעצר ומשפט, מספר ברוך דורפמן:

כשהגיעו הילדות מן התיכון לבית־החולים, דווקא אביבה מצאה הכי פחות חן בעיני. קשה לי להסביר למה — פשוט לא חיבבתי אותה.

אבל יום אחד היא ניגשה אלי וביקשה שנעשה סיבוב במכונית שלי. הסכמתי. נסענו והתחלנו לשוחח, וראיתי שהיא ילדה נחמדה ונבונה. קבענו לצאת באותו ערב.

מאותו יום התחלנו להיפגש יום יום בבית־החולים, וכל שישי־שבת יצאנו לקולנוע. כשהפסיקה אביבה לעבוד בבית־החולים בגלל שהתכוננה לבחינות, היתה באה יום יום לבקר אותי.

בבית סיפרה אביבה שהיא הכירה צעיר נחמד הלומד רפואה. אביה לא מצא בכך פסול ולא עמד בדרכה.

עד שיום אחד אביבה חלתה, ובאתי לבקר אותה בביתה. הבאתי פרחים לאמא שלה ובונבוניירה לילדה. בהתחלה היססתי אם לעלות, אבל אביבה הפצירה בי.

עליתי — וזכיתי לקבלת פנים צוננת למדי. לאביה כבר נודע או שאני נהג אמבולנס בסך הכל, לא סטודנט לרפואה. וכשראה שאני גם נכה, החליט לעשות סוף לרומן. אולם הוא לא רצה לעשות זאת כאשר בתו שכבה חולה.

„היא תרמה גם אותך"

כשהבריאה אביבה, המשכנו לצאת. למרות שלכלל יחסים אינטימיים לא הגענו, ראיתי שאני מאוהב בילדה והיא אוהבת אותי. החלטנו להתארס. קניתי לה טבעת וחשבתי לעשות את האירוסין בפני שני עדים.

אבל יום אחד היא הגיעה אלי וסיפרה לי שאביה אוסר עליה להתראות איתי בכלל. צילצלתי לאביה למשרד. הוא הזמין אותי אליו.

כשהגעתי, בלי הרבה חוכמות, הוא מיד הודיע לי שאפסיק להתראות עם בתו. זה לטובתך שתעזוב אותה מיד, אמר לי. היא רק בת 15 וחצי ועדיין לא יודעת מה שהיא רוצה.

ניסיתי לשכנע אותו שאני ובתו מאוהבים, אבל זה לא עזר. כשהוא ראה שאני לא מתרר, הוא התחיל להשמיץ את אביבה. הוא אמר לי שהיא יוצאת עם כל אחד ואחר כך עוזבת אותם ומרמה אותם, וזה מה שהיא תעשה גם לי. לא עניתי לו ועזבתי את המשרד.

מכות במקל על הראש

דמשכנו להתראות בחשאי. אביבה היתה באה אלי לעבודה, או שאני הייתי לוקח אותה מבית־הספר הביתה. בערבים, כשהיינו רוצים לצאת, היא היתה מסדרת עם חבר שיבוא לקחת אותה מהבית, כך שהוריה חשבו שהיא יוצאת איתו, ואחר־כך נפרדת ממנו ובאה אלי.

אולם יום אחד הגיעה אלי הילדה כשהיא הבולה ומוכה בכל גופה. היא הראתה לי סימנים כחולים על הגוף וסיפרה לי שלאביה נודע שאנחנו נפגשים, והוא היכה אותה במקל על הראש ובכל הגוף.

הצעתי לה שנפסיק להיפגש. הסברתי לה שהיא עוד צעירה ואולי מוטב שתעזוב איתי. אמרתי לה: „זה כואב לי, שאת מקבלת מכות. כל מכה שאת מקבלת, אני מרגיש אותה על בשרי." אבל היא לא הסכימה. היא אמרה שהיא אוהבת אותי ומקבלת את המכות באהבה.

אבל אביבה התחילה לקבל מכות לעיתים יותר ויותר תכופות. החלטנו שעלינו לעשות משהו כדי שנוכל להיות יחד. ניגשנו לעורך־דין, ורצינו לתבוע את אביה של אביבה בגלל המכות, ולהשיג צו שיתן לנו להתראות.

עורך הדין הסביר לנו שאביבה היא קטינה ואי־אפשר להכריח את האב להתיר לה להתראות איתי. ובאשר למכות, אמר, זה ענין מסובך, מה עוד שהאב הוא עורך־דין, והוא אינו מעוניין להתחיל איתו.

ישבנו שם אובדי־עצות, ואז החלטנו: „אם אתה לא יכול לעזור לנו — נעזור לעצמנו", אמרנו. „אביבה תיכנס להריון — ואז הוא יהיה מוכרח לתת לנו להתחתן." העורך־דין לא הגיב.

„רוצה לישון איתי"

עד אותו יום לא נגעתי בילדה. בקושי התנשקנו. אבל אחרי החלטה הזאת התחלנו לחיות יחד.

היחסים האינטימיים קישרו אותנו יותר. רוב הזמן היינו מבלים יחד. אבל את המחיר שילמה אביבה. היא קיבלה מכות איומות. באחד הימים, כשבאתי לקחת אותה מבית הספר, היא הודיעה לי שברחה מהבית.

שאלתי אותה מה היא תעשה עכשיו, „אבוא לגור אצלך". היא השיבה בפסקנות.

הבאתי אותה אלי הביתה. אמי קיבלה אותה יפה, והתקשרה עם הוריה של אביבה, הודיעה להם שהילדה אצלנו. הם ביקשו פגישה עם אמי בבית־קפה בעיר.

לפני שאמי יצאה לפגישה, היא הציעה את המיטות ואמרה לאביבה שהיא מסדרת לה מקום לישון על הספה בסלון. אבל אביבה עשתה לה סימן ביד שהיא רוצה לישון איתי.

מהפגישה בין ההורים לא יצא הרבה. אביבה ואני המשכנו להתראות ולקיים בינינו יחסים. קיוינו שהיא תיכנס להריון.

למחרת, בפורים, הופיעה האמא שלה בבית־החולים בדיוק כשאביבה היתה אצלי. היא נתנה לילדה סטירה ושברה לה את המשקפיים. רציתי להפריד ביניהן וחפפתי את האם קצת והיא נפלה. במקרה הגיעה אז ניידת משטרה שהביאה מישהו לבית־החולים. ניגשתי לסמל ואמרתי לו שאני רוצה לבוא לתחנה ולברר את העניינים. נסענו כולנו לתחנה. כשהגענו לשם, שמע הסמל התורן רק את סיפורה של האם ואמר לאביבה ללכת מיד עם אמה הביתה.

למחרת התלונן אביה של אביבה במשטרה שחטפתי את הבת שלו ושנעלמנו. אני הופעתי שם בדיוק כשהוא מסר את התלונה. הסמל הראה עלי ושאל: „איך הוא יכול לחטוף אותה ולהיעלם. כשהוא פה?" האב התבלבל והתחיל לגמגם.

„חשוד בבעילת קטינה"

באותו רגע גמלה ההחלטה בליבי. ידעתי שאני מסתכן במאסר של שלוש שנים. סיפרתי לו שאני חי עם הילדה. קיוויתי שיהיה משפט ושהשופט יכריח את האב לתת לנו להתחתן. מיד אחרי שסיפרתי, אמר לי הקצין החוקר: „אתה עצור! לקחו אותי משם ישר לאבו־כביר.

אמי ניגשה תיכף ומיד לעורך־דין. אבל עורך־הדין הזה, שבנוכחותו החלטנו בזמנו לקיים יחסים, כדי שאביבה תיכנס להריון, והוא היה שותף לכל הלבטים שלנו — דרש אלפיים ל"י כדי לשחרר אותי בערבות. אז פנתה אמי לעורך־דין צבי לידסקי, עליו אמרו לה שהוא משחרר בלי לדבר על כסף במקרים כאלה. ובאמת לידסקי שיחרר אותי כעבור עשרה ימים.

אולם שחרורי היה כרוך בתנאי אכזרי: שלא אתראה עם אביבה עד המשפט. אם אפר את התנאי — אחזור למעצר.

עכשיו, אני גם ללא אביבה — וגם צפוי לשלוש שנים בית־סוהר.

כל מה שנותר לי זו התקוה שבית־המשפט יאמין באהבתנו, וירשה לנו להתחתן.

ולאביבה, המנותקת ממני והנמצאת לבדה תחת לחצים נוראים מצד הוריה, אני מזכיר מעל דפי העיתון: אני אוהב אותך.

* שם הנערה בדוי לצורך הכתבה. בגלל היותה קטינה אין לזהותה.

במדינה

עולים

קליטה באיומים

במרכז הקליטה של הסוכנות היהודית בדימונה הגיע המצב לנקודת רתיחה. האווירה בין משפחות העולים המאוכסנות במקום היא על סף התפוצצות. בשבוע שעבר התמרדו עשר משפחות עולים, כ־60 נפש, המתגוררות במרכז הקליטה בדימונה זה תשעה חדשים. הם הפגינו בחצר ביתו של ראש־העיר.

„לא באנו לארץ כדי לשבת במרכז הקליטה על חשבון המדינה," טענו. „משרד־הקליטה אינו ממלא את הבטחותיו."

מנהלי הסוכנות ופקידי מרכז־הקליטה בדימונה איבדו את השליטה על העולים. מנהל חטיבת שירותי הקליטה של הסוכנות, סגן־אלוף (מיל.) ירמיהו אשד העדיף להשאר במשרדו שברחוב קפלן בתל־אביב, נמנע זה חדשיים לבקר במקום. ואילו חיים איזיקוביץ, מנהל משרד־הקליטה ב־באר־שבע מעדיף גם הוא שלא להתערב במשבר שפרץ בדימונה. כשנשאל איזיקוביץ מתי שוחח לאחרונה עם העולים בדימונה השיב: „מדוע אני צריך לשוחח עמם? יש לנו מטפלת משלנו במקום. אני מבקר את הצוות ומשוחח איתו."

מה שחיים איזיקוביץ לא אמר הוא, שבקרוב כנראה לא יהיה לו עם מי לדבר בדימונה. מטפלת משרד הקליטה במקום, שושנה שרר, עומדת כנראה להתפטר ממשרתה. לפני שבוע איים עליה אחד העולים, אב לשישה ילדים, כי ירצח אותה נפש.

חזרה לפאריס. סכנת האלימות במרכז הקליטה בדימונה נובעת מהעובדה שמשרד־הקליטה המליץ בפני הסוכנות לזרוק מהמוסד את העולים המשוכנים במקום זמן רב וטרם נקלטו. עורך־הדין חיים ברשדה, שלח בשם הנהלת הסוכנות מכתבים לעולים אלה, היתרה בהם כי הם חייבים להחזיר את דירותיהם לסוכנות תוך 30 יום.

אחד מאלה הוא העולה רחמים אפריאט, מודד מוסמך במקצועו, אשר מצא תעסוקה בחברה תל־אביבית. הסוכנות הציעה לו לסדר לו דירה בנס־ציונה. כשסרב אפריאט לקבל דירה במקום מרוחק ממקום עבודתו, הודיעו לו כי יהיה עליו לעבור לגור ברחוב.

לעומת אפריאט, שיש לו עבודה אך אין לו דירה, אחרת הוא המצב אצל מאיר אבוטבול. מאיר, אב לשישה ילדים, הוא פקיד־בנק במיקצועו. כשעלה באמצעות שליחי הסוכנות בצרפת, הבטיחו לו כי יקבל דירה שתהלום את צרכי משפחתו הגדולה. אחרי חודשים של שהייה במרכז הקליטה בדימונה, קיבל סוף סוף אבוטבול אישור לדירה בגודל של 100 מ"ר בנס־ציונה.

כשנסע אבוטבול לנס־ציונה לראות את הדירה שהועידו לו, הסתבר לו כי היא קטנה בכ־15 מטר מהדירה שאושרה לו. ברור ש־בדירה כה קטנה אינו יכול לאכסן את משפתחו הגדולה. בזעמו איים אבוטבול על עובדי מרכז הקליטה באלימות. רק אז הסכימו עימו כי משהו אינו בסדר. העניין נמצא עכשיו בטיפול. אבל אבוטבול שרוי בדיכאון. דירה יש לו, אבל עבודה אין לו. כששיכנעו אותו לעלות, הבטיחו לו כי לא תחסר לו עבודה כפקיד־בנק בישראל. עד כה טרם הצליחו פקידי משרד הקליטה להסדיר לו את העבודה המובטחת.

אגב, אותה דירה בנס־ציונה הוצעה בבת־אחת לכמה משפחות במרכז הקליטה בדימונה. שלמה אטיאס (50) סוכן מסחרי מפאריס, הנמצא זה שבעה חודשים במרכז הקליטה וטרם קיבל את השיכון שהובטח לו עוד בחו"ל, איים כי יקח את משפחתו ויחזור לפאריס.

„לא רוצה דירות איתך!". אטיאס אינו היחיד. מרכז הקליטה בדימונה מלא עולים ממורמרים שבפי כל אחד מהם סיפור אחר.

יעקב אדרי (42) מנהל חשבונות במקצוע, שוהה במקום זה שבעה חודשים יחד עם אשתו, שהיא מילדת מדופלמת. הובטחה לו דירה בנהריה. נאמר לו שבפברואר ייכנס לדירתו. השבוע הסתבר לו כי הדירה תהיה מוכנה רק בעוד ארבעה חודשים.

מספר אדרי: „פניתי ללשכת העבודה בנהריה כדי לקבל עבודה במקום. אמרו לי שלא אקבל עבודה עד שלא תהיה לי כתובת. כתובת אין לי מפני שאין לי בית." אבל במרכז הקליטה לא מתחשבים בכך. הוא יצטרך לעזוב. לאן? זה לא

(המשך בעמוד 44)

ההרשמה לשנת הלימודים תשל"א לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב

חיכון עיוני במגמות
הומניסטית
ריאלית

תיכון מקצועי במגמות
רדיו־אלקטרוניקה
טלויזיה - תעופה

לבורנטים כימיים
גרפיקה-שרטוט
ציור אופנה
פקידות

כל המגמות כוללות הכנה לבחינות בגרות
חוראח על־ידי מורים אקדמאיים בעלי נסיון * סטיפנדיות

פרטים, הרשמה:	תל־אביב	חיפה	רמת־גן	בת־ים	חולון	סתת־תקוה	כ"ב
8־5, 1־9	ברנר 17 מפנת אלנבי 55	שמריהו לוין 30	ביאליק 42 בית האזרח	רוטשילד 33 ע"י המצבה	סוקולוב 68	נרכוכבא 1	חברון 22 מפנת מודיעין 77 ר"ג

תמונות, רבותי תמונות! לשולחי התמונות תינתן זכות קדימה בפירסום המכתבים! אני עוד עלולה להגיע למצב נואש ולהת חיל לפרסם את תמונותי שלי ושל יתר חברי המערכת!

ובינתיים הנה תמונה המופנית אל המין הנשי שביניכן:

אילו הייתן נזהרות יותר זה ודאי לא היה קורה לו!

★ ★ ★

התקופה הקריטית

דון ז'ואנים, אל תקראו מכתב זה! 22/70 אינה מרשה לכם לפנות אליה.

אז לכל היתר, בהכנעה: „מוצאי־שבת מחורבן — מחר בחינה ואתה אינך!

„נכון שאמא אומרת שעכשיו אני חייבת רק ללמוד ולשכוח אודותיך, אך משום מה, דווקא עכשיו אתה חסר. כי בתקופה קרי־טית זו של בחינות בגרות, כשאין פשוט מנוס מן הלימודים — זקוקים לאיזו רוח, שתרפא את העצבים הרופפים ותחמם את הלב. מין כומר וידויים טוב, אמיתי וכן, שיוכל אולי, אפילו לעזור לי ולעודד אות־ברגעי משבר. ומבטיחה אני שלא חסרים רגעים כאלה.

„אז באלוהים, תהיה פעם אחת אנושי, תרד לך מן האולימפוס הלילפוטי שלך וענה. אבל חלילה לך לשכוח שאתה חייב להיות גבוה ובעל רמה — לא בהכרח עיניים כחולות ואף סולד (מכאלו כבר נש־בר לי), אבל הייה בן־אדם ומסביבת תל־אביב, לאו דווקא נתניה, כי אני משם.“

הזדרז, הזמן דוחק לה נורא, היא מאיי־מת: „עוד עלולים לגלות אותי תלוייה ב־חדרי, על המנורה!“

ראה, הזהרתיך!

★ ★ ★

אולי?

23/70 רוצה לנצל את מעמדו הרם כ־ציור ולשכנע אותך לכתוב לו. בתמורה הוא מציע לך 174 ס״מ ועין ירוקה.

הוא אוהב לאהוב (מי לא?) — אך לא מסתדר לו.

אז אולי את תצליחי לסדר לו משהו?

★ ★ ★

קצת...

מאחר ש־24/70 בן ה־21 אוהב חיי קי־בוץ, הוא מרהיב עוז בנפשו לבקש מכן, בנות קיבוצים, לכתוב לו.

אבל הוא לא שוכח לדרוש מכן להיות קצת יפות מפני שגם הוא קצת יפה.

אז מה הטעם להמשיך.

★ ★ ★

בגיל הבגרות

אם אתה חושב עצמך לבחור נחמד יה־שרות הצבאי כבר מאחוריך, כתוב אל 25/70, המעידה על עצמה שהיא בחורה נחמדה בגיל הבגרות.

האמן לי, זה הכל!

למד, חדש, גוון, את...

חיי המין שלך

בדרך הקלה הבטוחה והדיסקרטית עם...

ארוס • sex

תכשירי עזר והיגיינה לחיי מין מושלמים

קטלוג ארוס מס׳ 1

תכשירי ארוס מגונים את חיי הנשואים ועוזרים להתגבר על חולשות ומחדלים. תכשירי ארוס יגבירו את הבטחון העצמי שלך וישלהבו את בת זוגתך.

אהבה ללא פחד עם מוצרי ארוס!!!

דוגמא

תכשיר מס׳ 41080	תכשיר מס׳ 41082
למשחק אהבה מושלם למשגל ממושך, לרגי־שות מכסימאלית ול־בטחון מהריון.	פתרון לאלו הסובלים ממתח ועיפות, לחמי המוג שאינם שולטים על עצמם.

קטלוג ארוס מס׳ 2

תכשירי עזר אפקטיביים להגברת הגירוי המיני בעיות ומציאת פתרונות בחיי המין.

בקרוב!!!

קטלוג ארוס מס׳ 3

מכלול ספרים ב־4 שפות להגברת הגירוי המיני

דוגמא:

ספר מס׳ 34267	ספר מס׳ 5107
צורת צלמים בינלאו־מי חושף בטכניקת צילום נפלא אוסף יפהפיות בינלאומי. בצירום מלא.	הספר מביא בעיות ופתרונות בחיי בני הזוג לפני ואחרי הנ־שואים. הספר החשוב ביותר, העוסק בחיי המין והנשואים.

שלח תלוש זה לקבלת פרוספקטים חינם

ש.צ.מ. בע״מ, מפיצי ארוס בישראל

רח׳ המישנה 9 ת״א, טלפון: 445882.

שמי .....

כתובת ..... עיר .....

קטלוג מס׳ .....

שים לב:

מוצרינו ארוזים בחבילה אטומה ואין אפשרות לוהוי תכנה מבחוץ.

111 תנוחות אהבה

סיור, מגרה, מגוון, מלמד.

הוא והיא מדגימים את התנו־חות המודרניות ומקנים מושג חזותי מסעיר הכל אודות אמ־נות האהבה בצבעים טבעיים ובצירום מלא

הספרים בעברית

מחיר — 26 ל״י בלבד

לדורשים רק מעל גיל 18.

שלח צ׳ק או המחאת דאר או שברצונך לבקר במשרדנו כל יום בשעות 8.30—19, ברחוב **המשנה 9 תל־אביב, שכון בבלי (אוטובוס מס׳ 14).**

ש.צ.מ. בע״מ.

שלח תלוש זה לקבלת הספר

שמי .....

כתובתי .....

עיר .....

הספר ישלח בעטיפה אטומה

מלה חדשה בשפה העברית:

„גמישונים״

„גמישונים״ — זהו שמם של ה־גרבונים החדשים של „מרסי״, שהם כה גמישים עד שהם מתאי־מים את עצמם לגופך ותהיה מיד־תך אשר תהיה (מגובה 1.50 מטר עד לגובה 1.75 מטר).

4.50 ל״י לזוג בלבד.

Merci

בסלון מרכזי

מ.ר.ש חינם

מנורה רדיו שעון

חינם

בנובצע דינג של

GRUNDIG

במשך חודש יזכה

אחד מכל חמישה קונים

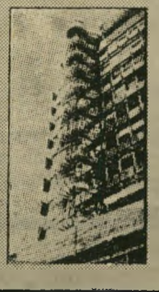
של אחד ממכשירי גרונדיג

[רדיו.טלויזיה.רשמקול

או מערכת סטריאו]

ב מ.ר.ש חינם

מנורה רדיו שעון

התיעצו עם המומחים בביתן גרונדיג

ב סלון מרכזי

בנין אל על רח בן יהודה 126 ת״א טל 58871 58512

מניה ללא תשלום

חמימות

אני מוכרחה להזהיר אותך מראש — 26/70 בן ה־19 איננו יפה תואר, אך הוא בחור החולם תמיד על חמימות היכולה לנבוע מחליפת מכתבים.

הוא סובל משיעמום צבאי איום בסיני, אך בטוח שלא יידרש מזוך הרבה כדי ל־מצאו שמחת חיים במטיבות הלילות של תל־אביב העיר, אולם לא בדיסקוטקים, חלילה!

עיקר שכחתי: אסור לך לעבור את שנת ה־י"ח שלך ואת קט"ה הס"מ שהועיד לך הטבע.

★ ★ ★

?מחפשות מעט אהבה

לפני שנה מלאו ל־27/70 16 וחצי שנים. לפני שנה הוא גם כתב לי את המכתב הבא וזה אולי גם מסביר את הכל: „אני קורא ותיק של העולם הזה וכמובן שמדי גליון אני נתקל במדורך. פעמים רבות נהגתי לשאול את עצמי: ‚האם האנשים ה־מסתתרים מאחורי המספרים נענים במכ־תבים בעקבות פירסום במדור? ואם כן, כמה?' ועוד שאלות כגון אלה. והנה מצאת הזדמנות להיווכח ולקבל תשובות על הכל.

„תשאלי איך? ובכן, החלטתי לאחר ש־קראתי כל כך הרבה ‚מספרים', להיות אחד מהם. יכול להיות שבאופן יחסי אני צעיר, אולם תקוותי שלא תמנעי את פירסומי בגלל זאת."

איך אני יכולה?

„אפנה לעיקר: מחברתי נפרדתי לפני כמה שבועות (אינני בא לספר לך על צרותי אלא רק על המניעים הפסיכולוגיים שהביאו לכתיבת מכתב זה) וברור שבעק־בות זאת (ההיפרדות) אני מעוניין להכיר בנות חדשות למטרות חברות (אני הולך דוגרי). כמו שכתבתי, אני מעוניין בבנות מכל חלקי הארץ. אני עצמי איני מגביל את הגיל. כל אחת שתמצא לנכון שגילה מתאים לשלי והיא מחפשת מעט אהבה, חבר נאמן וטוב וכל מה שכרוך בו, תכ־תוב לי ותינָנה ברצון.

„‚פרוטקציה' מסויימת תינתן לבנות מ־סביבת רחובות עד תל־אביב (כולל), אבל גם השאר לא תצטערנה."

מחקו את החיוך הספקני מפרצופכם!

★ ★ ★

החתונות הגבוהים

אקדמאי, בן שלושים, עמוד דום!

28/70 רוצה להתכתב איתך בתני שהש־כלתך הפורמלית לא הגבילה אותך בבחירת נושאי התעניינות נוספים.

מה שבטוח, היא תפצה אותך באהבת ה־ספרות, המוסיקה והתיאטרון, וכן ב־25 שנה אקדמאיות.

עמוד נוח!!!

נער השבוע

האי הנה מועמד לקורס טייס, נערות! (ראי תמונה).

29/70

185 ס"מ של חן גברי + 85 ק"מ של אופי יציב בצבר בן 19 אביבים, שהספיק לעבור את השלב הראשון במיבדקי הטייס, ואפילו בהצלחה.

וכמו שאני מכירה אתכן, אתן אוהבות את הטיפוס הזה שמעדיף לשבת בבית למ־רות שכל הבנות בשכונה פוזלות לעברו, עד שתגיע אותה אחת יפה וחינגית בת ה־17, 18 שנים, מסביבות תל־אביב.

בשבועה של חייל מבטיח 29/70 לענות לכל מכתב, גם אם לא תהיה בו תמונה. אז נא להתחיל להטיס מכתבים!

מבצע מיוחד
לקוני טלויזיה
Metz
בחדשים אפריל-מאי

5
שנים אחריות
לחלקי חלוף חנם!*

לא נפלנו על הראש

אנו בהחלט יכולים להרשות לעצמנו להעניק לך את תקופת האחריות הארוכה ביותר הניתנת כיום חינם למקלטי טלויזיה בישראל!

זאת מפני שאנו משוכנעים באמינותה של טלויזיה "מץ" וביכלתה להאריך ימים יותר מכל מקלט טלויזיה אחר.

אך אם בכל זאת יתקלקל חלק כלשהוא בטלויזיה "מץ" במשך 5 שנות האחריות תקבל את חלק החילוף האורגינלי — חינם!

קנה טלויזיה אחראית — קנה טלויזיה METZ ודרוש את תעודת האחריות המיוחדת של "רלפו" בע"מ.

* בתנאי שהתיקונים יבוצעו במעבדות METZ ברחבי הארץ.

באיכות, בשירות, בקליטה
ובקול טלויזיה Metz מעל לכל

להשיג בכל חנויות השק"ם

תעריפון המנויים של העולם הזה

17.12.69

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
דמי המנוי בארץ	58	30
לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	66	35

דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר

לכל ארצות אירופה ואיראן	86	44
ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	160	82
לאוסטרליה וניו־זילנד	176	90
למקסיקו, פנמה	150	77
לארצות־הברית ולקנדה	110	57
לאונגדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	120	62
לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	140	72

במדינה

(המשך מעמוד 41)

מעניין את אנשי הקליטה.

בעיות מסוג אחר יש לז'קלין עוריה, בת ה־30, אם לשלושה ילדים, שבעלה נטש אותה אחרי שעלו לארץ וירד. היא זקוקה ליעוץ משפטי. „אין עם מי לדבר," היא אומרת," עובדת סוציאלית לא ביקרה כאן כבר חודשיים וחצי. פניתי למר שחרון, מראשי משרד־הקליטה בבאר־שבע. הוא אמר לי: אני לא רוצה לראות אותך פה. יש לך מטפלת במרכז־הקליטה."

חצי מיליון בשנה. מה קרה בעצם במרכז הקליטה בדימונה, ההופך אותו לבעייתי כל־כך?

„חבל על הכספים שאנחנו מבזבזים שם," אמר חיים איזיקוביץ', מנהל משרד הקליטה באר־שבע. „כל הצרות נבעו מכך שאיכלוס המרכז נעשה בניגוד ל־קריטריונים."

„החזקתו של מרכז זה עולה לנו כ־350 אלף ל"י בשנה," מגלה ירמיהו אשר, „לזה יש להוסיף את ההוצאות של משרד הקליטה ומשרד החינוך והסכום מגיע לחצי מיליון ל"י בשנה."

מלכתחילה יועד מרכז הקליטה בדימונה לקלוט בעיקר עולים אקדמאים ולאפשר להם ללמוד עברית עד שייקלטו ועד שיסתדרו בעבודה. מתוך 178 העולים שהגיעו למרכז זה, היו עד חודש מרץ רק 3 אקדמאים. כל השאר הם זגגים, חייטים, פועלים ונהגים שאינם זקוקים ללימוד עברית כדי להקלט.

הם מרגישים עצמם במקום ככלואים במחנה הסגר, מבלי שיעשה צעד לקליטתם. הם אינם יודעים מה יהיה עמם מחר, או בעוד חודש.

מדוע שלחו אותם למרכז הקליטה המיועד לאקדמאים בעיקר?

„שליחינו בחו"ל הם הקובעים מי ילך למרכז הקליטה ומי לקליטה ישירה," משיב ירמיהו אשר.

כך קרה שמרכז הקליטה אינו מגשים את יעודו, העולים שנשלחו אליו אינם נקלטים ובינתיים מבזבזת המדינה חצי מיליון ל"י לריק מדי שנה.

מיעוט'ם

או סוכן — או עציר

בין עשרות העצורים מעצר מינהלי בבית־הסוהר בדמון, נמצא גם העצור עבד־אל־פתח רג'א זועבי, נגר בן 29 מכפר־סולם, שעבד בנגריה בנצרת.

זועבי נעצר לפני כחצי שנה על ידי משטרת עפולה. במשך חודש הוחזק לצרכי חקירה בתחנות המשטרה של עפולה ויגור. כשהסתיימה החקירה הוצא נגדו צו לפי תקנה מספר 111 של תקנות ההגנה לשעת־חירום, המרשה להחזיקו במעצר ללא כל אישום או פסק־דין.

לא היתה זו הפעם הראשונה בה נעצר זועבי. לפני עשר שנים, כשהיה בן 19, ברח זועבי מכפרו לרצועת עזה. במשך שנתיים עבד שם בנגרות, עד שנמאסו עליו החיים ברצועה והוא שב והסתנן לישראל. הוא נעצר, ונשפט ל־4 שנות מאסר, אותן ריצה בכלא בניכוי שליש עבור התנהגות טובה.

תפקיד בניגוד למצפון. מדוע נעצר רג'א זועבי שוב?

„מזה שנים," טוען זועבי במכתבו מהכלא, „אני מנסה לחזור לחיים רגילים, אולם השלטונות אינם מאפשרים לי זאת בשוללם ממני רשיונות יציאה למקומות העבודה שהצלחתי להשיג. גולת הכותרת היא מעצרי השרירותי,

יש לי הפתעה בשבילך יקירתי

הפתעה נעימה היא לקבל טלויזיה. בייחוד כשזו טל־ויזית **שאוב־לורנץ!** מקלט הטלויזיה הטוב בעולם, במבחר של 7 דגמים חדשים 1970, המיוצרים על־ידי הקונצרן הבין לאומי .I.T.T אחריות של 7 שנים להספקת חלפים.

לעולים חדשים הספקה מהירה במטוס ללא מכס.
לפנות: **כינורי** בע"מ הסוכן הבלעדי בישראל
תל־אביב טל. 624193
חיפה טל. 531268

ITT SCHAUB-LORENZ

מועדון חברים
אימפרוביזציה
Improvisation
ערב ערב
ת"א, רח' הירקון פינת נס־ציונה

אוסף נדיר
של עתוני ספורט, החל משנת 1947, ניתן למסירה בהזדמנות.
בענין פרטים נא לפנות בכתב: בר־שירה, כצנלסון 111, גבעתיים, או בטלפון 725223, בין 6 ל־8 בערב.

אם תרצו אין זו הגדה לפסח

מאת **רחל המרחלת**

הרכילות אינה המצאה מודרנית. היא נולדה עם אדם וחוה. היא שייכת לטבע האדם. היא שייכת גם לספרות שלו. קחו למשל את התנ"ך: אלו סיפורי רכילות נפלאים יש בו? היום הם נחשבים לפאר היצירה אבל בואו ונראה איך אותם סיפורים עצמם היו נראים לוא אירעו היום ולוא הייתי צריכה לדווח עליהם כמו על שאר סיפורי הרכילות המתרחשים בהמונים בכל יום ובכל רגע.

מי אנס את מי, למה וכמה?

אני לא צריכה לספר לכם שהגברת **פרי מייסר** (58) אוהבת את הנהגים שלה צעירים, סריים וחתיכים. הנהג הלפני אחרון שלה, **סתי**, היה חתיך כל־כך לא־נורמלי, שאפילו כאשר נהג שיכור ועלה עם ה־הרולס־רויס על האובליסק בכיכר נפרטיט, של התיאטרון הלאומי, בנוכחות כל המי־ומי.

למחרת הסצינה, כשיוסף הגיע לעבודה, כבר חיכו לו בלשים, שעצרו אותו לחקירה. מחוסר הוכחות לא הוגשה תביעה נגדו עד היום, אבל מר פוטיפר הפעיל

איזיס — סצינת קינאה כפויאיה

לא פוטר. **מרנפתח** היה אלוף מצריים במישקל כבד, שהפך לנהג אחרי שעבר קורס נהיגה מזורז על חשבון הגברת. ו־**כנוסרת**, זה שאהב לעשות חאראקות, נראה כמו אל יווני.

היחסים הטובים השוררים בין המעבידה לעובדיה הפכו לשם דבר אפילו כשהיא מפטרת אותם, הם נשארים במשפחה. אחרי שמרנפתח, למשל, נהג את **הקאדילק** לתוך הנילוס, הוא הפך למנהל בית־החרושת למצות שהאבא של הגברת הוריש לה.

לכן מפתיעה מאד התלונה שהגישה הפוטיפרית נגד הנהג הנוכחי שלה, אחד **יוסף**, בה היא מאשימה אותו בניסיון לאנוס. (לא פחות ולא יותר!)

מה שיפה בכל העסק, זה שגם יוסף מסכים שאמנם היה ניסיון לאנוס. השאלה היא רק מי ניסה לאנוס את מי. אז תשפטו בעצמכם:

כבר מזמן שמעתי, שיוסף, העובד כנהג כדי לממן את לימודיו בכלכלה ובמדעי־המדינה, אדיש מאד לקסמיה של גבירתו, ומסרב לעשות למענה כל מיני שרותים קטנים מחוץ לשעות־העבודה, כמו למשל, לרחוץ את גבה, או לסגור לה את הרי־רץ. וכבר מזמן שמעתי שהיחסים ההדוקים שלו עם דיילת יפהפיה וצעירה בשם **איזיס** מעצבנים את הגברת מאד מאד. ו־לא מזמן שמעתי, שבגלל הדיילת הנ"ל ערכה לו הגברת סצינת קינאה בפואייה את השפעתו, ויוסף עצור בינתיים במעצר אדמיניסטרטיבי. ואם לזה לא קוראים אונס, אז אני כבר לא מבינה כלום בעניינים כאלה.

זהירות - מגפה

הכישלון של השבוע שייך ללא ספק למסעדה החדשה „ג'אבעס", המתמחה ברגלי־צפרדעים ובארבה צלוי. למרות ש־לפתיחה החגיגית הוזמנה כל השמנה וסלתה, היה המקום כימעט ריק מאדם, מפני שמאז שהתחילו המכות, נסעו רוב העשירים לחו"ל, והעניים צדים את ה־צפרדעים שלהם בעצמם.

ההפתעה היחידה של הערב היתה הגברת דוקטור תחותמס — אשתו של מנהל בית־החולים לחולי דבר ושחין, שהגיעה בחברתו של סתי, נהגה לשעבר של הגברת פוטיפר.

אם תשאלו אותי, אז רצוי שהדוקטור הנכבד יקדיש מעט מתשומת־הלב ש־הוא מעניק לחולי המגיפה לרעייתו הצ־עירה והנאה — אחרת ייפגע ביתו שלו במגיפה מסוג אחר.

הכושית של משה רבנו

אני אומרת לכם, המחנה שלנו מלא לי־ברלים. לאן שאתה מסתכל אתה רואה ליברל אחד לפחות, או סתם אדם נאור. ממש תענוג.

אתמול, למשל, היה הדיסקוטק ענק ה־זהב מלא כל־כך בליברלים, שכאשר ניכנס **משה רבנו** עם **ידידתו החדשה וה־שחומה** לא אמר להם אפילו הבארמן שלום. האורחים פשוט התעלמו מהם, ואף אחד לא ניגש לשולחן הקטן בפינה, שם ישבו.

מה שהפריע למשה, זה לא הבדידות ה־זאת, מפני שלפי המבטים שהוא נועץ ב־יפהפיה שלו, הוא מוכן להסתפק בחברתה יותר מאשר ערב אחד, אלא הציטטות ה־ליבראליות שהחלו למלא את האטמוספי־רה ברגע שנפסקה הדממה הראשונה.

בתו של צייד־שלווים מצליח הודיעה ב־קול צורם שעכשיו ברור למה שלח משה את **צפורה** למדיין. חברתה, שבמשך שנים עשתה למשה עיניים, משכה בכתפיה והפטירה: „מזל שזו רק כושית אינדי־אנית". וכו' וכו'.

משה התעלם מכל הפגינים האלה, ו־ידידתו, שעוד לא למדה עברית, לא חשה במתרחש.

אבל זה עוד לא כלום. הצרות האמי־תיות התחילו כאשר משפחת רבנו ה־ליבראלית התחילה גם היא להתערב ב־עניינו של ראש־הממשלה.

ודווקא בקול רם. למען האמת, כל־כך בקול רם, שכל המחנה לא ישן בגלל ה־צעקות. **מרים** צעקה: „שוארצע!!!" **אה־רון** צעק: „שיקסע!!!" ואחר כך צעקו שניהם ביחד, ואי־אפשר היה להבין כלום.

החיכוך הקולני נמשך שעות ארוכות, ואולי לא היה מסתיים אף פעם, לולא התערב כוח עליון: מרים קיבלה מחלת־עור פתאומית, ואושפזה.

למרות שהביקורים אצלה נאסרו, לא יכולתי להתאפק והתגנבתי לבית־החולים. שאלתי אותה מה קרה לדיעות הליברא־ליות שלה, מפני שפעם טענה שאוזני ש־כמה מהחברים הכי טובים שלה הם כושים. „ליבראלית שמיבראלית" ענתה מרים ב־קול חלוש. „לכל דבר יש גבול!"

ואחד הזקנים משבח לוי הוסיף: „אני שונא גזענות וכושים!"

„המציאה" של הנסיכה

תרשו לי להשתתף בשמכם בשימחתו של **מלכנו האהוב**, אשר בתו האהובה, הנסיכה **רעמסס**, חזרה בימים אלה מ־ביקור משפחתי בן תשעה חודשים במדיין.

בת־פרעה ביאור

הנסיכה, שאנב חידשה בהזדמנות זאת את המלתחה שלה. נראית מאושרת ופורחת. אף אחד לא היה מאמין שזו אותה נערה עצובה, רזה, ושבורת־לב, שעזבה את ה־ארץ אחרי שהרומאן שלה עם **נרסס** הו־פסק על־ידי בית המלוכה, מפני ששר־הצבא יפה־התואר הוא גרוש.

אגב, מה קרה לנרסס? לא רואים אותו בזמן האחרון.

אבל נחזור לנסיכה. ובכן, בנוסף ל־שימחתה הזאת, שוררת בארמון שימחה נוספת, בצורת תינוק חמוד ועירני, שה־נסיכה מצאה ביום בהיר בתוך־הרחצה הפרטי שלה, כך לגמרי במיקרה. כל ה־ארמון עושה לו פוצי־מוצי. המלכה כבר סורגת לו גרביים קטנים כאלה, והמלך הזמין לשיחה ידידותית את המחנך ה־נודע ד"ר **ספוקסס**. שמענו גם שריהט עבורו חדר מקסים באגף הצפוני של ה־ארמון, ושניתנה הוראה להתחיל לבנות לו פירמידה.

מה שאני לא מבינה זה למה שכרו ב־בשבילו מינקת עבריה, במקום לקחת אחת משלנו, במיוחד עכשיו, אחרי הפיחות.

אבל מילא, מה שיותר חשוב זה ש־חסידה קטנה לחשה לי שהמציאה הזאת השפיעה על כמה מנערות־החצר עד כדי כך, שגם הן מתכננות ביקור ממושך ב־מדיין. אביה של אחת מהן אפילו הזמין כבר תור אצל הנגר, שעשה את חדר־הילדים בארמון.

האם נכון

ש...

● האם נכון שהסיבה האמיתית ל־ביקורו של מנהיג זר ידוע במחנה היא לפייס בין בתו ובעלה, שהוא מנהיג מקומי ידוע?

ומה שיותר חשוב: האם נכון שהמנ־היג לא הצליח לסלק את החתול השחור שעבר בין בני הזוג, ושעם שובו הביתה עפה לה גם הציפורה?

גיורא גודיק מציג את

יוסי בנאי

במחזה המוסיקלי

המכשפה

על־פי א. גולדפאדן; תרגום מהמקור: עזרא להד

עם:

שמואליק סגל

ובהשתתפות:

אלישבע מיכאלי, שמעון בר

וצוות גדול של שחקנים, רקדנים וזמרים

עיבוד: יוסף מילוא, חיים חפר
כוריאוגרפיה: גיין סאגאן
תפאורה: שמואל בק
תלבושות: הגר עמרני
בימוי: יוסף מילוא

אולם אלהמברה

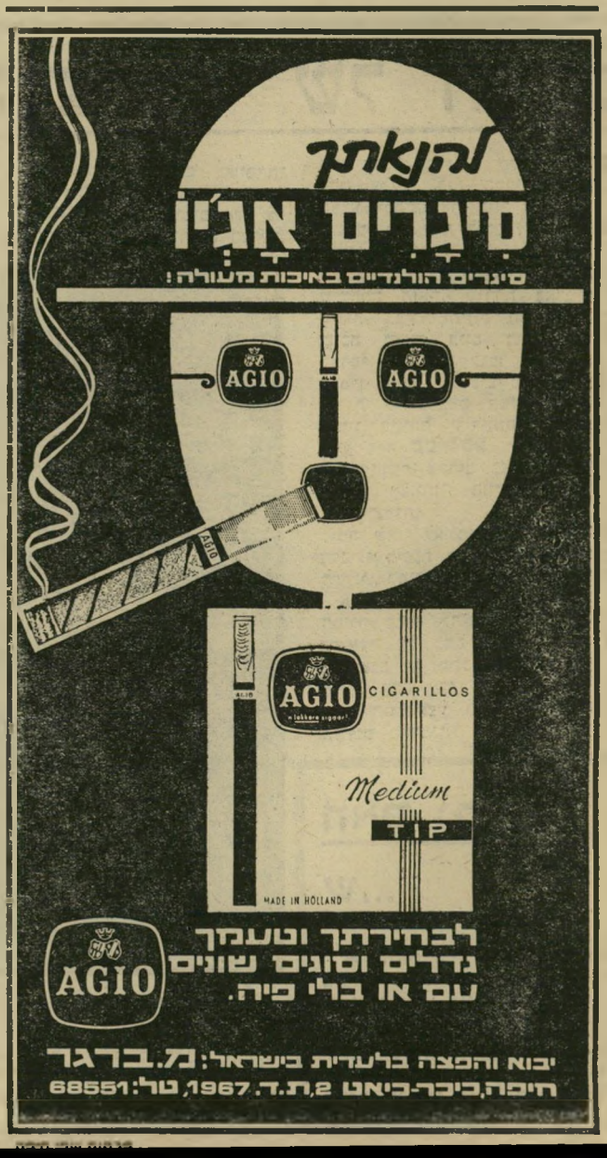
לוח הצגות פסח

יום ג', מוצאי־חג, 21.4, 2 הצגות	ב־6.30—9.30
יום ד', 22.4	ב־4.30 אחה"צ וב־8.30 בערב
יום ה', 23.4	ב־4.30 אחה"צ וב־8.30 בערב
מוצ"ש 25.4	ב־6.30 וב־9.30
יום ב', מוצאי־חג, 27.4	ב־6.30 וב־9.30

הכן מיד כרטיסיך לכל בני המשפחה אצל „רוקוקו" — וביתר המשרדים

פרסום בלבן

כדאי שתשתחרר מכל הבעיות הקטנות ה־מטרידות אותך ואינן מניחות לך להתרכז ב־דברים החשובים באמת. זה יועיל לך יו־תר ממה שאתה מא־מין. פגישה בלתי־צפו־יה תביא עימה נסיעה קצרה ונעימה, שתוצ־אותיה תחיינה פחות נעימות. אל תה־סס לקבל הצעה נועזת אשר תוצע לך.

★ ★ ★

תפסיק לתכנן כל צעד בקפדנות רבה כל כך, והפסק לפחד מהצל של עצמך. מקוריות והעזה הן התכונות שתבאנה לך הצלחה. גילוי חשוב עשוי לקדם את הקאר־יירה שלך, בתנאי ש־תדע לנצל אותו כיאות. במישור הרומנטי — כ־דאי שתשתדל יותר להבין לליבה. אחרת, היא תחפש לה מישהו אחר. וזה חבל.

★ ★ ★

לאחר הפסקה ממוש־כת, חזרת לעצמך. נצל את השלווה ה־יחסית ממנה אתה נהנה כדי לקדם את מעמדך בעבודה. פקח עין על שותפיך ועל הכפופים לך, ואל תהסס להעיר להם כאשר הם מתרשלים. במישור הרומנטי — אל תניח ליחסים המתוחים קצת בבית להדאיג אותך.

האשמה למריבות המש־פחתיות האחרונות נעו־צה רק בך. נסה לא לשכוח שאינך האדם היחידי בעולם, ולגלות יותר הבנה לזולתך. אל תתיחס ברצינות להתק־פות הזעם של הקרובים אליך, אלא הקשב היטב למה שיש להם לומר כשהם שקטים ושלוטים בעצמם. בת סרטן, אל תתחבי את אפך לעסקיה של חברתך.

★ ★ ★

הביקורים המשפחת־יים בהם תהיה מעו־רב יביאו עימם טיר־דה, אך לטווח ארוך ישתלמו לך. נהג ב־סבלנות והקשב היטב למבוגרים ממך. אל תנסי לעמוד על שלך ולהתנות לו תנאים. אם תניחי לו להמ־שיך לרכב עליך, תגרמי לך סבל. אל תפ־חדי להיות תקיפה, הוא לא יברח.

★ ★ ★

סבלנות. אל תיקפוץ ו־אל תנסה להשיג הכל בבת־אחת. עבוד בשקט ועשה את המוטל עליך ותיזכה ששיטה זו תביא בעקבותיה את התוצאות עליהן אתה חולם. הפסק להאמין לכל מה שמספרים לך, ובחן היטב את האינ־פורמציה המגיעה אליך לפני שאתה פועל לפיה. בת בתולה, תפגשי אדם שיעזור לך.

למה אתה מפחד להגיד מה אתה חושב? אם תתאפק יותר מדי זמן, יהיה מאוחר מדי לומר מה שמעיק עליך ולנסות לתקן את היחסים. נסה להיות כנה עם אנשים קרובים אליך ותראה איזה אי־דיליה תשתרר. בת מאזניים — עשי משהו ל־מען ההופעה שלך. ה־קייץ מתקרב והקילוגר־מים המיותרים שצברת בחורף יערערו את בי־טחונך העצמי. את יכולה גם לשנות את התסרוקת למשהו עליז ורענן יותר. השבוע לא כדאי להמר בשום פנים ואופן על הצבע האדום.

★ ★ ★

המשך להתנהג בדיוק כמו שהתחלת, ותזכה להערכה לה אתה מצפה. זכור שיש בעולם מקום ל־יותר מאדם מוצלח אחד ושהצלחתם של אחרים אינה מזיקה לך כפי שאתה חושב. במישור הרומנטי — תן לה לרוץ אחריך קצת, ואל תתן לה לרכב עליך. אם היא ממשיכה לאחר לפגי־שות — אל תחכה לה יותר מעשר דקות. זה יעזור ויגביר את אהבתה אליך, ואף תתחיל לכבד אותך.

★ ★ ★

להיות אדם הגון אין פירושו לומר כל מה שאתה חושב, במיוחד אם אינך רוצה ש־חבריך לעבודה יתחילו לשים לך רגליים. הגיע הזמן שתפסיק לעלות על אנשים, ושתייחס אלי־הם באהדה ובהבנה. בת קשת — תפסיקי לשבת בבית. גם אם הוא איננו הנסיך על הסוס לו חי־כית — נסי להכיר אותו יותר טוב, ותגלי שהוא בעצם יותר נחמד מאשר נדמה לך. לעומת זאת, בן קשת — סכנה צפוייה לך מיועצת, אשר כוונתה רק להרע.

★ ★ ★

אחת מתוכניותיך לשבוע תתקלקל, אך לא נורא, מפני שבמקומה תבוא אחרת, מוצלחת לא פחות. ידיד ותיק, אותו לא פגשת זמן רב, יביא עימו הפתעה נעימה. בת גדי — השבוע תפגשי אותו, סוף־סוף. אם תתנהגי כשורה — תכבשי את ליבו. חש־בי היטב על כל מה שאתה עושה או אומ־רת. זה ישתלם לך. אל תהססי לנהוג בהעזה והשתמשי ב־אינסטינקטים שלך — הם לא יכזיבו.

★ ★ ★

כדאי שתבדוק שוב אם השמועה שהגיעה ל־אוזניך אמנם נכונה, עד שתהיה בטוח ב־נכונותה — אל תעשה כלום. היחסים הטובים עם אדם קרוב אליך יימשכו ותזכה לשלווה לה חיכית. בת דלי — אל תפחדי לבזבז כסף, ואל תניחי לידידותיך ל־הפריע בחיי האהבה ש־לך. למרות שאת סומכת עליהן, את עלולה לגלות שהן מנסות לשים לך רגל. לאנשי העסקים צפויה הכנסה בלתי־צפוייה בעתיד הקרוב, אם כי קטנה בגודלה.

★ ★ ★

מכתב לו אתה מחכה כבר זמן רב יביא הפ־תעה נעימה. למד לנ־צל את האפשרויות ה־פתוחות לפניך, ומה שיותר חשוב, לחבחין בהן במועד הנכון. בת דגים — שימי לב למשפחתך, ושפרי את היחסים עם הקרובים אליך. אם תמשיכי לא להתחשב באח־רים, תפסידי ידידות היקרה לך מאוד. במקום לבזבז כסף על זוטות — קני לך את הדבר הגדול עליו את חולמת. במישור הרומנטי — שבוע רגיל בהחלט.

„הטיול המסוכן והמסעיר ביותר עלי־אדמות!"

מסע אל המידבר

שרידי המלחמה בדרך מראס־נאצראני אל נווה־המידבר נאבק שבסיני נתקלים המטיילים בשרידי שתי המלחמות שנערכו בקטע־דרך זה. בתמונה נראים המטיילים ליד שברי מטוס מצרי שהופל עוד במיבצע סיני. כיום — שלוש שנים אחרי המלחמה — עדיין ניתן למצוא פה ושם, בלב המידבר הלוהט, את שרידיה של המלחמה.

„הטיול המסוכן והמסעיר ביותר עלי אדמות — כשאנשים אינם מסתירים ממך את הסכנות. להיפך: הם מזהירים אותך כי ייתכן שיירו עליך — קח איתך קובע פלדה, מסיכת־צלילה ופנס־כיס — אל תצפה למסעדות, בתי־מלון או שירותים אל־מנטריים אחרים — אם יבוטל הסיור — בוא בטענות רק אל עצמך. אף אחד אחר לא יהיה אחראי לכך — אם יש לך נשק — הבא אותו. זה בטח לא יזיק."

חותמי ראס־נאצראני מצפון לשארם א־שייך, מול האי טיראן, משמשים כיום אטרקציה למטיילים באוטובוסים במרחבי סיני. בשעתו איימו תותחי חוף מצריים גדולים אלה על חוף השיט הישראלי במיפרץ אילת. כיום נותרו תותחים אלה כעדות אילמת לסיבות אשר גרמו לפתיחתה של מלחמת ששת־הימים.

מיפגש במידבר פגישה בין סיור צה"ל בהליקופטר לבין המטיילים באוטובוס של **אגד** בנווה המידבר נאבק, כשהבדואים המקומיים הם הנהגים העיקריים מהתנועה השוקקת של המטיילים, הקונים מזכרות.

דו"ח של עיתונאי שהצטרף לסיור קרבי בוויאטנאם? או אולי למעוזי המורדים בסודאן?

לא בדיוק. זהו קטע ממכתב, שפירסמה לאחרונה בשבועון האוסטראלי פוקס תיירת אוסטראלית על סיורה — בחצי־האי סיני.

התיירת האמיצה אמנם מודה בכתבתה, שהדבר הגורא ביותר שאירע לה במציאות היה שהיא נבהלה כמעט למוות כשהתייר במושב הסמוך לה, באוטובוס ממוזג־האוויר של אגד, התעטש ברעש נוראי. אבל זה לא הפריע לה להפעיל את דמיונה המזרחי הפרוע, ולצפות בהנאה רוטטת ליריות, שודדים, חוטפים, ואולי אף אנסים — מי יודע?

בדואי מתקן שעון בתל־אביב

הי שמוכיח רק עד כמה הכל יחסי בעולם. כי לוא היו הבדואים של סיני — אלופי הציזבאט המזרחי הקלאסיים — מינויים במקרה על פוקס, ונתקלים בסיפורה של אותה תיירת, אין ספק שמערכת העיתון היתה זוכה לכמה מכתבי תגובה חריפים, מתובלים בכמה קללות מסולסלות, על ההגזמה שבסיפור.

כי לבדואים אלו, סיני הוא המקום השליו בעולם. והסיור הנוראי ומלא־הסכנות של התיירים, משמש להם יום־יומי לעולם החיצון. כאשר עוצר אוטובוס אגד ליד אבו־רודס או נחל פיראן, מזמין הבדואי המקומי שם אצל איציק הנהג — בעברית ספרותית על הכיפק — חלקי־חילוף לי־משאבת־המים שלו, או מוסר בידיו את שעונו לתיקון בחנות של פינקלשטיין בתל־אביב.

מעיינות לכוח־גברא

לי ישראלי הפנוב — זה שעדיין לא היה בחו"ל — ניתנה אחרי מלחמת ששת־הימים האפשרות לממש שני חלומות ישנים נושנים:

האחד — להעפיל לחרמון ולהחליק על השלג, כמו כל אזרח העולם הגדול.

על חלום זה, מוטב שלא להרחיב את הדיבור. שלוש שנים אחרי המלחמה, היא עדיין חלום.

השני — לנסוע פעם יותר משעתיים רצופות — מבלי להגיע לאיזה גבול.

חלום זה דווקא הפך למציאות, ו־3,000 ישראלים מממשים איתו מדי חופש. אחרי טיול בתצי־האי סיני, יכול הישראלי להבין, לראשונה בחייו, מה זה מ ר ח ב.

הוא מתיישב באוטובוס — ותחנתו הראשונה היא אבו־רודס — מרחק 650 ק"מ מתל־אביב. מעיר־הנפט הזו שעל שפת־ים־סוף, שם הוא מרגיש עצמו כמו בסרט של המערב־הפרוע, הוא קופץ, לאורך ואדי פיראן, בדרך־עפר, למנזר סנטה קטרינה — מרחק פעוט של 130 ק"מ נוספים. הוא מטפס 4,000 מדרגות להר־משה, יורד 4,000 מדרגות חזרה, ממשיך בדרכו, טובל ב־חמאם טעידנא מוסא — מים חמים, שה־בדואים מספרים שעשירי מצריים נוהגים היו לבוא ממרחקים לרחוץ בהם, כי הם טובים נגד קרחת ובעד כוח־גברא (ואם אתה מספיק תמים להאמין לבדואים, אז מגיע לך להישאר קרח) — ולאחר ארבעה ימי־נסיעה מגיע לשארם א־שייך, מול מיצרי־טיראן.

מה זאת ארץ גדולה

כ אשר אתה רואה את המים הכחולים, אחרי ארבעה ימי־מדבר, נדמה לך שחשת סוף־סוף מה זה גודל של ארץ, ואתה מבין איזו חווייה כבירה עברת.

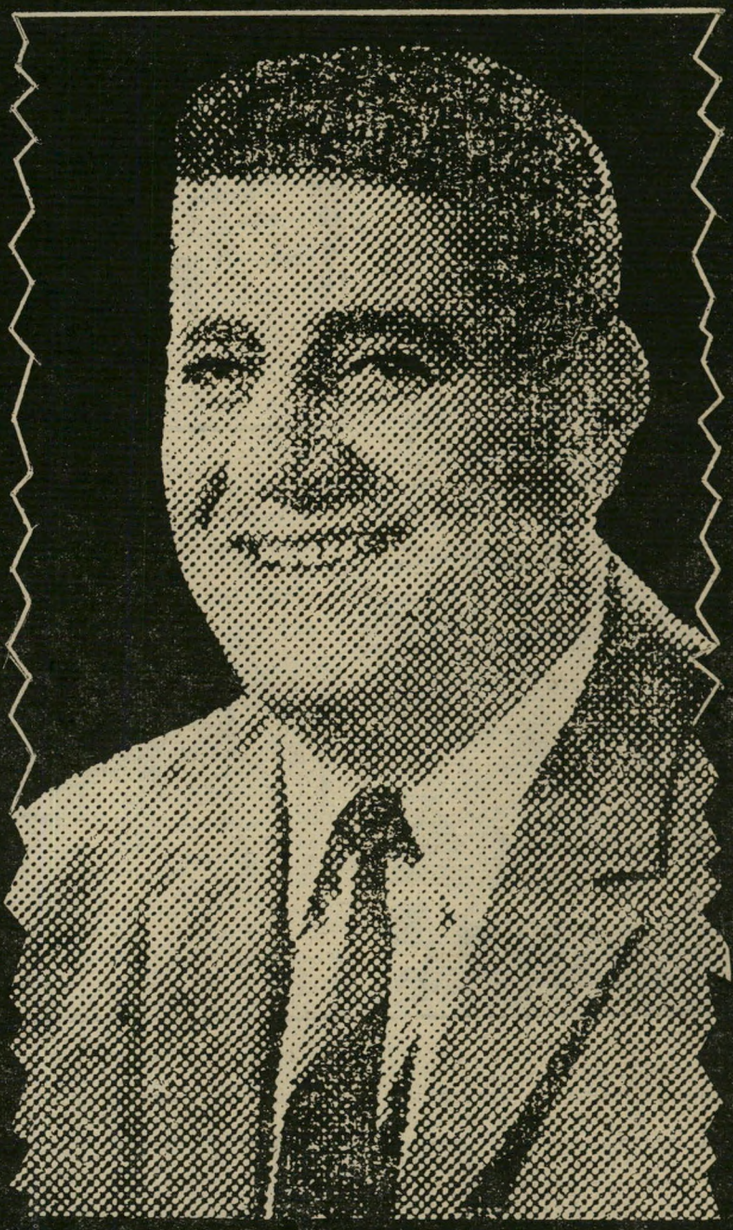
זה רק נדמה לך:

יעברו עוד ימים ארוכים, במשרד הצפוף, ברחוב המחניק, בבית הסגור — לפני שתחזור להסתגל לד' אמותיך הקטנות.

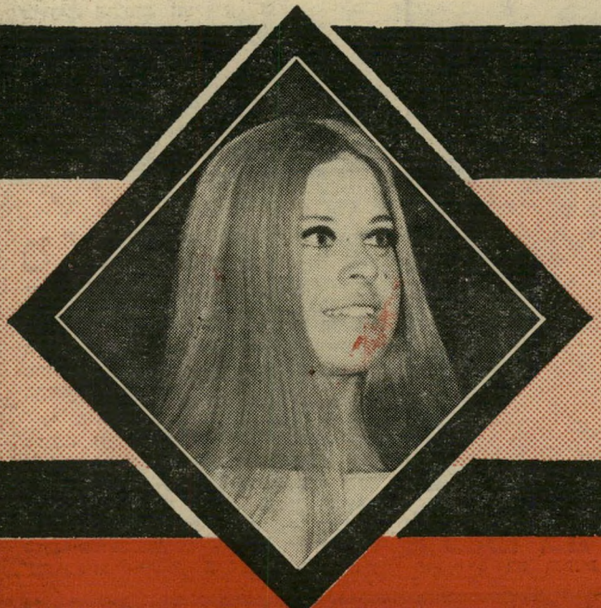
העולם הזה

מלחמת כנופיות משתוללת במרכז תל־אביב

מלך העולם התחתון בישראל חוסל!

נרצח עזרא מזרחי

גלל חמונתה שפורסמה ב„פליבו"
ו"א הפסידה את כתר היופי